

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 27 września 2011 r.

Nr 199

TREŚĆ:

Poz.:

UCHWAŁY RAD MIEJSKICH

- 3456** – Rady Miejskiej Dzierżoniowa nr XII/81/11 z dnia 29 sierpnia 2011 r. w sprawie utworzenia odrębnych obwodów głosowania dla przeprowadzenia wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej 18878
- 3457** – Rady Miejskiej Jeleniej Góry nr 132.XVII.2011 z dnia 6 września 2011 r. w sprawie zmiany uchwały nr 414/LI/2009 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie opłaty targowej 18879
- 3458** – Rady Miejskiej w Kowarach nr XVI/101/11 z dnia 13 września 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji 18880
- 3459** – Rady Miejskiej w Kowarach nr XVI/102/11 z dnia 13 września 2011 r. w sprawie opłat za świadczenia w oddziałach przedszkolnych i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miejską Kowary 18881
- 3460** – Rady Miasta Lubań nr XI/83/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Miasta Lubań nr V/69/2003 z dnia 28 stycznia 2003 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy 18882
- 3461** – Rady Miasta Oleśnicy nr XI/76/2011 z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zabytkami Miasta Oleśnicy w latach 2011–2014”. 18882
- 3462** – Rady Miejskiej w Strzegomiu nr 84/11 z dnia 8 września 2011 r. o zmianie uchwały nr 28/04 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego dróg gminnych 18934
- 3463** – Rady Miejskiej w Strzegomiu nr 85/11 z dnia 8 września 2011 r. w sprawie nadania nazwy ulicy w Strzegomiu 18934
- 3464** – Rady Miejskiej w Świdnicy nr X/110/11 z dnia 2 września 2011 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w żłobku oraz maksymalnej opłaty za wyżywienie 18936

UCHWAŁY RAD GMIN

- 3465** – Rady Gminy Krośnice nr IX/44/2011 z dnia 22 czerwca 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie wsi Bukowice 18936
- 3466** – Rady Gminy Krotoszyce nr VII/50/2011 z dnia 12 września 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Krotoszyce 18950
- 3467** – Rady Gminy Krotoszyce nr VII/51/2011 z dnia 12 września 2011 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy 18950
- 3468** – Rady Gminy Niechlów nr IX/51/2011 z dnia 8 września 2011 r. w sprawie zmiany uchwały nr VI/24/2011 Rady Gminy Niechlów z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie ustalenia inkasentów podatków i opłat lokalnych oraz wynagrodzenia za inkaso 18951
- 3469** – Rady Gminy Przeworno nr IX/41/11 z dnia 15 września 2011 r. w sprawie ustalenia opłat za niektóre świadczenia Gminnego Przedszkola Publicznego w Przewornie wykraczające poza podstawę programową wychowania przedszkolnego 18951
- 3470** – Rady Gminy Siekierzyn nr VIII/59/11 z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie utworzenia dodatkowego obwodu głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu 18952

WYROK SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

- 3471** – Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu nr sygn. akt III SA/Wr 230/11 z dnia 14 lipca 2011 r. wydany po rozpoznaniu sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego na § 9 ust. 2, § 10 oraz § 12 uchwały Rady Miasta Lubań z dnia 29 czerwca 2010 r. nr LII/295/2010 w przedmiocie określenia zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym Gminy Miejskiej Lubań oraz jej jednostek podległych, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, których ulga będzie stanowić pomoc publiczną, oraz wskazania organów uprawnionych do udzielania przedmiotowych ulg 18953

ROZSTRZYGNIĘCIA NADZORCZE

- 3472** – Wojewody Dolnośląskiego nr NK-N.4131.413.2011.AS2-2 z dnia 20 września 2011 r. stwierdzające nieważność uchwały nr VIII/41/2011 Rady Gminy Mietków z dnia 23 sierpnia 2011 r. w sprawie określenia czasu bezpłatnych zajęć oraz ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane w przedszkolach publicznych prowadzonych przez gminę w czasie przekraczającym czas bezpłatnych zajęć 18958
- 3473** – Wojewody Dolnośląskiego nr NK-N.4131.720.2011.JK8 z dnia 20 września 2011 r. stwierdzające nieważność uchwały Rady Miejskiej w Lubinie nr XII/112/11 z dnia 17 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina zwanego planem miejscowym nr 10. 18959
- 3474** – Wojewody Dolnośląskiego nr NK-N.4131.737.2011.JK8 z dnia 20 września 2011 r. stwierdzające nieważność uchwały Rady Powiatu w Lubinie nr XV/120/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat za usuwanie pojazdów z dróg na koszt właściciela oraz za przechowywanie usuniętych pojazdów na parkingu strzeżonym 18963
- 3475** – Wojewody Dolnośląskiego nr NK-N.4131.422.2011.MS6-2 z dnia 20 września 2011 r. stwierdzające nieważność § 7 w zakresie zapisu „z mocą obowiązywania od dnia 1 września 2011 r.” uchwały Rady Gminy Jerzmanowa z dnia 24 sierpnia 2011 r. nr X/68/2011 w sprawie ustalenia opłat za świadczenia Przedszkola Gminnego w Jerzmanowej 18965

INFORMACJA

- 3476** – Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 19 września 2011 r. o wpisie zabytku nieruchomego do rejestru na podstawie art. 9, ust. 6 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) 18968

3456

**UCHWAŁA NR XII/81/11
RADY MIEJSKIEJ DZIERŻONIOWA**

z dnia 29 sierpnia 2011 r.

w sprawie utworzenia odrębnych obwodów głosowania dla przeprowadzenia wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 12 § 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2011 r. Kodeks Wyborczy (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 z późniejszymi zmianami) na wniosek Burmistrza Dzierżoniowa uchwala się, co następuje:

§ 1. Tworzy się następujące odrębne obwody głosowania dla przeprowadzenia wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 9 października 2011 r.:

1. Obwód głosowania nr 20 w Areszcie Śledczym z siedzibą Obwodowej Komisji Wyborczej – Areszt Śledczy, Dzierżoniów ul. Ząbkowicka 53.

2. Obwód głosowania nr 21 w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy z siedzibą Obwodowej Komisji Wyborczej – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy Spółka z o. o., Dzierżoniów ul. Cicha 1.

§ 2. Obwody głosowania wymienione w § 1 obejmują obszar jednostki, w której siedzibę ma dana obwodowa komisja wyborcza, i utworzone są dla wyborców przebywających w tych jednostkach w dniu wyborów.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dzierżoniowa.

§ 4. Uchwała podlega niezwłocznemu przekazaniu Wojewodzie Dolnośląskiemu i Komisarzowi Wyborczemu w Wałbrzychu.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Uchwałę ogłasza się w Dzienniku Urzędowym

Województwa Dolnośląskiego oraz podaje do publicznej wiadomości przez rozplakatowanie.

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej:
Andrzej Darakiewicz

3457

UCHWAŁA NR 132.XVII.2011 RADY MIEJSKIEJ JELENIEJ GÓRY

z dnia 6 września 2011 r.

w sprawie zmiany uchwały nr 414/LI/2009 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie opłaty targowej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 z późn.zm.), art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (jednolity tekst: Dz. U. z 2010r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), oraz art. 28 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (jednolity tekst: Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Załącznik nr 1 do uchwały nr 414/LI/2009 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie opłaty targowej otrzymuje nowe brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta oraz opublikowanie na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Jelenia Góra.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego i ma zastosowanie od dnia 1 października 2011r.

Przewodniczący Rady Miejskiej:
Janusz Grodziński

Załącznik do uchwały nr 132.XVII.
.2011 Rady Miejskiej Jeleniej Góry
z dnia 6 września 2011 r.

L.p.	Inkasant	Targowiska/miejsca poboru opłaty targowej pobieranej przez inkasentów	Wynagrodzenie w % pobranych opłat
1	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ul. Piłsudskiego 34 58-500 Jelenia Góra	Targowisko „Zabobrze” przy ul. Różyckiego w Jeleniej Górze	15 %
2	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ul. Piłsudskiego 34 58-500 Jelenia Góra	Targowisko „Flora” przy ul. Chrobrego w Jeleniej Górze	10 %
3	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ul. Piłsudskiego 34 58-500 Jelenia Góra	Targowisko „Cieplice” przy ul. Mieszka I w Jeleniej Górze	18 %
4	Przedsiębiorstwo SIMET S.A. Aleja Jana Pawła II 33 58-506 Jelenia Góra	Giełda Samochodowo-Towarowa oraz teren przyległy przy ul. Lubańskiej w Jeleniej Górze	18,50 %
5	PHU ARTUS-BIS Maciej Patora ul. Sygietyńskiego 19/16 58-506 Jelenia Góra	teren Miasta Jelenia Góra, poza ww. targowiskami miejskimi	40 %

3458

UCHWAŁA NR XVI/101/11 RADY MIEJSKIEJ W KOWARACH

z dnia 13 września 2011 r.

w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536), uchwala się, co następuje:

§ 1. Konsultacjom podlegają projekty aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

§ 2. W konsultacjach mogą brać udział:

- 1) organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działające na terenie Miasta Kowary;
- 2) rada działalności pożytku publicznego.

§ 3. Konsultacje prowadzi się poprzez:

- 1) opublikowanie informacji Burmistrza Miasta Kowary o rozpoczęciu konsultacji społecznych, w której wskazany jest: przedmiot, termin, zakres konsultacji społecznych na stronie internetowej Miasta Kowary, w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Kowary oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kowarach w miejscu przeznaczonym do zamieszczania ogłoszeń;

- 2) przekazanie informacji Burmistrza Miasta Kowary do rady działalności pożytku publicznego o rozpoczęciu konsultacji społecznych, w której wskazany jest przedmiot, termin, zakres konsultacji społecznych;
- 3) pisemne wyrażenie opinii lub wniesienie uwag w sprawie będącej przedmiotem konsultacji społecznych, udzielenie odpowiedzi na postawione pytania, wyborze jednego z zaproponowanych rozwiązań, przez podmioty wymienione w § 2 niniejszej uchwały.

§ 4. Termin konsultacji nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania informacji o rozpoczęciu konsultacji społecznych.

§ 5. Konsultacje społeczne uznaje się za ważne bez względu na liczbę podmiotów, biorących udział w konsultacjach, jeżeli zostały przeprowadzone w sposób określony w uchwale.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kowary.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady:
Andrzej Machnica

3459

UCHWAŁA NR XVI/102/11 RADY MIEJSKIEJ W KOWARACH

z dnia 13 września 2011 r.

w sprawie opłat za świadczenia w oddziałach przedszkolnych i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miejską Kowary

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 oraz art. 42, w związku z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), w związku z art. 5 ust. 5 i ust. 7, art. 6 oraz art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), uchwała się, co następuje:

§ 1. Usługi świadczone przez oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i w przedszkolu w Kowarach w zakresie podstawy programowej określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. (Dz. U. z 2009 Nr 4, poz. 17) w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół są realizowane bezpłatnie w wymiarze 5 godzin dziennie.

§ 2. 1. Odpłatność rodziców obejmuje zajęcia dla dzieci przebywających w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i przedszkolu przekraczające podstawę programową.

2. Ustala się opłatę za pobyt dziecka w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych poza podstawą programową w wysokości 0,13% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, za każdą rozpoczętą godzinę.

3. Ustala się opłatę za pobyt dziecka w przedszkolu poza podstawą programową w wysokości 0,16% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, za każdą rozpoczętą godzinę.

4. Zakres świadczeń i zasady pobierania opłat, o których mowa powyżej, zostaną określone w umowie cywilnoprawnej zawieranej pomiędzy dyrektorem szkoły (przedszkola) a rodzicami (opiekunami) dziecka.

§ 3. 1. Na wniosek rodziców zwalnia się z opłaty za świadczenia, o których mowa w § 2 pkt 2 oraz pkt 3, rodziców (opiekunów) posiadających co najmniej troje dzieci, pozostających na ich utrzymaniu i we wspólnym gospodarstwie domowym z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku dziecka pełnoletniego uwzględnia się tylko dzieci pobierające naukę, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kowary.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, z mocą obowiązującą od 1 września 2011 r.

Przewodniczący Rady:
Andrzej Machnica

3460

**UCHWAŁA NR XI/83/2011
RADY MIASTA LUBAŃ**

z dnia 30 sierpnia 2011 r.

**w sprawie zmiany uchwały Rady Miasta Lubań nr V/69/2003 z dnia 28 stycznia 2003 roku
w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a, art. 40 ust. 1, ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 roku Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 21 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j z 2005 Dz. U. Nr 31, poz. 266 z późn. zm.) Rada Miasta Lubań uchwala, co następuje:

§ 1. W § 10 uchwały Rady Miasta Lubań nr V/69/2003 z dnia 28 stycznia 2003 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład

mieszkaniowego zasobu Gminy skreśla się oznaczenie ust. 1 oraz ust. 2.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Lubań.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego oraz podlega podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodnicząca Rady:
Małgorzata Grzesiak

3461

**UCHWAŁA NR XI/76/2011
RADY MIASTA OLEŚNICY**

z dnia 31 sierpnia 2011 r.

w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zabytkami Miasta Oleśnicy w latach 2011–2014”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) Rada Miasta Oleśnicy uchwala, co następuje:

§ 1. Po zaopiniowaniu przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu przyjęć „Program opieki nad zabytkami Miasta Oleśnicy w latach 2011–2014” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wszelkie uchwały dotyczące zagadnień ujętych w Programie, o którym mowa w § 1, winny być z nim zgodne i zmierzać do realizacji wyznaczonych w nim celów.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Oleśnicy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady Miasta:
Ryszard Zelinka

Załącznik do uchwały nr XI/76/2011
Rady Miasta Oleśnicy z dnia 31 sierpnia
2011 r.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA OLEŚNICY NA LATA 2011–2014

1. Wstęp

Gmina jest jednocześnie i w równym stopniu miejscem wyznaczonym w przestrzeni oraz zbiorowością mieszkańców. Jest miejscem - z siecią dróg, rzek, z budynkami, drzewostanem, z wielowiekową historią, tradycją, kulturą, legendami, lokalnymi zwyczajami, nazwami i z planami rozwoju, perspektywami na przyszłość. Jest też zbiorowością mieszkańców - obecnych, ale też tych, którzy żyli tu kiedyś i tych, którzy przyjdą w przyszłości.

Miasto Oleśnica jest miejscem o bogatej historii i kulturze, położone w bezpośrednim zasięgu najważniejszych europejskich szlaków. Jest miastem ukształtowanym przez aktywną twórczość przedstawicieli wielu narodów, religii, wyznań, idei oraz stylów. Mieszkańcy miasta Oleśnicy jako społeczność są dysponentem wszystkich tych wartości i mają za zadanie to kruche dziedzictwo przeszłości przechować, zadbać o jego stan, w razie potrzeby poddać konserwacji a następnie przekazać następcom w stanie nie pogorszonym. Zadanie to jest tym trudniejsze, że duża część naturalnych powiązań pokoleniowych została przerwana przez historyczne zawirowania.

W poczuciu odpowiedzialności za powierzone dziedzictwo, mieszkańcy miasta Oleśnicy od wielu lat podejmują liczne zadania z zakresu opieki nad zabytkami. Jednym z dokumentów pomagającym realizować misję opieki nad dziedzictwem kulturowym jest „Gminny program opieki nad zabytkami”.

2. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Podstawę prawną opracowania stanowi ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003r. Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.).

Ustawa reguluje wszystkie kwestie związane z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami, stanowi również podstawę prawną sporządzenia gminnego programu opieki nad zabytkami. Na podstawie art. 87 ust. 1 „burmistrz miasta sporządza na okres 4 lat (...) gminny program opieki nad zabytkami”

Zgodnie z art. 87 ust. 2 w/w ustawy program opieki nad zabytkami ma na celu w szczególności:

- 1) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- 2) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- 3) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- 4) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- 5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- 6) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- 7) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Wypełniając dyspozycję art. 87 ust. 3 i art. 87 ust. 5 ustawy, rada gminy przyjmuje gminny program opieki nad zabytkami, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Z realizacji programu burmistrz miasta sporządza co 2 lata sprawozdanie, które przedstawia radzie miejskiej.

3. Uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce

Uregulowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, wynikają z szeregu dokumentów.

Zabytki są objęte ochroną będącą konstytucyjnym obowiązkiem państwa i każdego obywatela. Zgodnie z zapisem w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.), w art. 5 Rzeczpospolita Polska „strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Art. 6 ust. 1 Konstytucji stwierdza, iż „Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju”. Ponadto art. 86 Konstytucji przyjmuje, że „każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie”.

Zasadniczym aktem prawnym regulującym zasady ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w Polsce jest Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 poz. 1568 ze zm.), zwana dalej Ustawą. Ustawa określa na czym polega ochrona zabytków oraz w jaki sposób powinna być sprawowana opieka nad zabytkami.

Według art. 4 Ustawy, „Ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- 4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- 6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.”

Zgodnie z art. 5 Ustawy, „Opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.”

W myśl art. 6 Ustawy, „Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania:

- 1) zabytki nieruchome będące, w szczególności:
  - a) krajobrazami kulturowymi,
  - b) układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
  - c) dziełami architektury i budownictwa,
  - d) dziełami budownictwa obronnego,
  - e) obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
  - f) cmentarzami,
  - g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
  - h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
- 2) zabytki ruchome będące, w szczególności:
  - a) dziełami sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
  - b) kolekcjami stanowiącymi zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które tworzyły te kolekcje,
  - c) numizmatami oraz pamiątkami historycznymi, a zwłaszcza militariami, sztandarami, pieczęciami, odznakami, medalami i orderami,
  - d) wytworami techniki, a zwłaszcza urządzeniami, środkami transportu oraz maszynami i narzędziami świadczącymi o kulturze materialnej, charakterystycznymi dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentującymi poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,

- e) materiałami bibliotecznymi, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539, z 1998r. Nr 106, poz. 668, z 2001r. Nr 129, poz. 1440 oraz z 2002r. Nr 113, poz. 984),
  - f) instrumentami muzycznymi,
  - g) wytworami sztuki ludowej i rękodzieła oraz innymi obiektami etnograficznymi,
  - h) przedmiotami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
- 3) zabytki archeologiczne będące, w szczególności:
- a) pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
  - b) cmentarzyskami,
  - c) kurhanami,
  - d) relikdami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Ochronie mogą podlegać nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej."

Ustawa określa formy i sposoby ochrony zabytków. Jak przytoczono w art. 7 „Formami ochrony zabytków są:

- 1) wpis do rejestru zabytków;
- 2) uznanie za pomnik historii;
- 3) utworzenie parku kulturowego;
- 4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego."

Inną formą ochrony może być utworzenie parku kulturowego. Zgodnie z art. 16 ust. 1 Ustawy: „Rada gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej."

Utworzenie parku kulturowego, pozwala na wprowadzenie na jego terenie lub części terenu, zgodnie z art. 17 ust. 1 Ustawy, zakazów i ograniczeń dotyczących:

- 1) „prowadzenia robót budowlanych oraz działalności przemysłowej, rolniczej, hodowlanej, handlowej lub usługowej;
- 2) zmiany sposobu korzystania z zabytków nieruchomych;
- 3) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną parku kulturowego, z wyjątkiem znaków drogowych i znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1;
- 4) składowania lub magazynowania odpadów"

W razie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na skutek ustanowienia zakazów i ograniczeń, o których mowa w art. 17 ust. 1 Ustawy, stosuje się zgodnie z art. 17 ust. 2 Ustawy przepisy art. 131-134 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 i Nr 115, poz. 1229, z 2002r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 233, poz. 1957 oraz z 2003 r. Nr 46, poz. 392 i Nr 80, poz. 717 i 721).

W myśl art. 18 Ustawy:

- 1. „Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się przy sporządzaniu i aktualizacji koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, strategii rozwoju gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

2. W koncepcji, strategiach, analizach, planach i studiach, o których mowa w ust. 1, w szczególności:

- 1) uwzględnia się krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- 2) określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu;
- 3) ustala się przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu uwzględniające opiekę nad zabytkami”.

Zgodnie z art. 19 Ustawy:

1. „1. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się, w szczególności ochronę:

- 1) zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
- 2) innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;
- 3) parków kulturowych.

1a. W decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego uwzględnia się w szczególności ochronę:

- 1) zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
- 2) innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

2. W przypadku gdy gmina posiada gminny program opieki nad zabytkami, ustalenia tego programu uwzględnia się w studium i planie, o których mowa w ust. 1.

3. W studium i planie, o których mowa w ust. 1, ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków”.

W zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, projekty i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podlegają uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków (art. 20 Ustawy).

Podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy jest ewidencja zabytków (art. 21 Ustawy).

Ewidencje zabytków są, zgodnie z art. 22 Ustawy, prowadzone w następujący sposób:

1. „Generalny Konserwator Zabytków prowadzi krajową ewidencję zabytków w formie zbioru kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się w wojewódzkich ewidencjach zabytków.

2. Wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa.

3. Włączenie karty ewidencyjnej zabytku ruchomego niewpisanego do rejestru do wojewódzkiej ewidencji zabytków może nastąpić za zgodą właściciela tego zabytku.

4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy.

5. W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków”.

Według art. 89 Ustawy, „organami ochrony zabytków są:

1) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Generalny Konserwator Zabytków;

2) wojewoda, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje wojewódzki konserwator zabytków”.

Jednym z ustawowych zadań samorządów jest wykonywanie zadań w zakresie kultury i ochrony zabytków. Mówi o tym art. 7 ust. 1, pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o

samorządzie gminnym (j. t. Dz. U. z 2001r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.): „Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy (...) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami”.

Dodatkowe uregulowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, znajdują się w wielu obowiązujących ustawach, m.in.:

1. ustawie z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.),
2. ustawie z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo Budowlane (t. j. Dz. U. z 2010r. Nr 243, poz. 1623),
3. ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 ze zm.),
4. ustawie z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.),
5. ustawie z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. z 2010r. Nr 102, poz. 651 ze zm.),
6. ustawie z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t. j. Dz. U. z 2001r. Nr 13, poz. 123 ze zm.),
7. ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536).

Zasady ochrony zabytków znajdujących się w muzeach i bibliotekach zostały określone w następujących ustawach:

1. ustawie z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997r. Nr 5, poz. 24 ze zm.),
2. ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539 ze zm.),

Ochrona materiałów archiwalnych regulowana jest przez ustawę z dnia 14 lipca 1983r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (t. j. Dz. U. z 2006r. Nr 97, poz. 673 ze zm.).

4. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego

4.1. Strategiczne cele polityki państwa w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

4.1.1. Uwarunkowania wynikające z Krajowego Programu Opieki Nad Zabytkami

Zgodnie z Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami art. 84, aby stworzyć niezbędne warunki do realizacji ochrony zabytków i opieki nad nimi, inicjowany i opracowywany jest przez właściwego ministra do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przy pomocy Generalnego Konserwatora Zabytków, krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Aktualnie opracowane zostały tezy do krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, poprzez wskazanie siedmiu podstawowych zasad konserwatorskich:

1. zasada *primum non nocere*,
2. zasada maksymalnego poszanowania oryginalnej substancji zabytku i wszystkich jego wartości (materialnych i niematerialnych),
3. zasada minimalnej niezbędnej ingerencji (powstrzymywania się od działań niekoniecznych),
4. zasada, zgodnie z którą usuwać należy to (i tylko to), co na oryginał działa niszcząco,
5. zasada czytelności i odróżnialności ingerencji,
6. zasada odwracalności metod i materiałów,
7. zasada wykonywania wszelkich prac zgodnie z najlepszą wiedzą i na najwyższym poziomie.

Wymienione zasady dotyczą zarówno konserwatorów - pracowników urzędów, profesjonalnych konserwatorów - restauratorów dzieł sztuki, konserwatorów - architektów, urbanistów, budowlanych, archeologów, badaczy, właścicieli i użytkowników, w tym duchownych - codziennych konserwatorów zabytkowych świątyń.

W tezach do krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami wyznaczone zostały następujące cele działań w zakresie uwarunkowań ochrony i opieki nad zabytkami, polegające min. na:

- Pełnej ocenie stanu krajowego zasobu zabytków nieruchomych, ruchomych oraz dziedzictwa archeologicznego.
- Objęciu skuteczną i zorganizowaną ochroną przynajmniej najcenniejszych zabytków techniki.
- Pełnej ocenie stanu krajowego zasobu pomników historii i obiektów wpisanych na listę światowego dziedzictwa.
- Ocenie stanu służb i możliwości wypełniania całokształtu zadań związanych z ochroną i opieką nad zabytkami.
- Ocenie stanu i stopnia objęcia opieką zabytków w poszczególnych kategoriach.
- Udoskonaleniu warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych w zakresie ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym i zabytkami.

Określone zostały również działania o charakterze systemowym, wiążące ochronę zabytków z polityką ekologiczną, ochroną przyrody, architektoniczną i przestrzenną, celną i polityką bezpieczeństwa państwa wraz z koniecznością wypracowania strategii ochrony dziedzictwa i wprowadzenia jej do polityk sektorowych. Definiują one min. następujące cele:

- Realizacja powszechnych tendencji europejskich i światowych do rozszerzania pola ochrony na całe dziedzictwo kulturowe obejmujące i dobra kultury i natury (Word Cultural Heritage).
- Przygotowanie strategii ochrony dziedzictwa kulturowego wytyczającej główne założenia koncepcji ochrony w Polsce. Wprowadzenie jej do polityk sektorowych we wszystkich dziedzinach i na wszystkich poziomach zarządzania i gospodarowania.

W zakresie systemu finansowania konieczne jest stworzenie sprawnego systemu finansowania ochrony i opieki konserwatorskiej, zasilanego nie tylko z budżetu, lecz także z odpisów podatkowych, podatków płaconych przez użytkowników obiektów zabytkowych (w tym usług turystycznych), z kar za niszczenie i nieprawidłowe użytkowanie zabytków i innych źródeł.

W zakresie dokumentowania, monitorowania i standaryzacji metod działania konieczna jest realizacja następujących celów:

- Dokumentowanie. Tworzenie systemu i stale aktualizowanych, elektronicznych baz informacji o zasobach i stanie zabytków w Polsce i ich dokumentacji. Stworzenie warunków do realizacji ustawowego obowiązku dokumentowania wszystkich prac, przy wszystkich grupach i typach obiektów zabytkowych.
- Monitorowanie. Gromadzenie stale aktualizowanej wiedzy o stanie zachowania, postępach i wynikach prac konserwatorskich i restauratorskich, zagrożeniach, prawidłowości zarządzania i bezpieczeństwie użytkowania obiektów zabytkowych oraz o innych formach ochrony dziedzictwa.
- Ujednolicenie metod działań profilaktycznych, konserwatorskich, restauratorskich i ochronnych. Wypracowanie i wprowadzenie szczegółowych zasad ochrony dziedzictwa w planach zagospodarowania przestrzennego. Wypracowanie standardów zagospodarowania i estetyki zabytkowych przestrzeni publicznych.

W zakresie kształcenia i edukacji, wskazana jest realizacja poniższych celów:

- Utrzymanie i doskonalenie dotychczas wypracowanego systemu kształcenia w dziedzinie konserwacji i ochrony. Zorganizowanie systemu podnoszenia kwalifikacji w każdej grupie zawodowej pracującej na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego.
- Kształcenie społeczeństwa w duchu poszanowania dla autentyczności oraz wartości materialnych i niematerialnych wspólnego, wielokulturowego dziedzictwa. Budowanie klimatu społecznego zrozumienia i akceptacji dla idei ochrony i dawności zabytków odczytywanych jako źródło tożsamości, wiedzy i dumy z przeszłości, tradycji, wiedzy o sposobie życia i pracy przodków.
- Upowszechnianie wśród właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych znajomości zasad konserwatorskich, zasad etyki i profilaktyki konserwatorskiej. Tworzenie

mechanizmów ekonomicznych sprzyjających prawidłowemu traktowaniu obiektów zabytkowych.

Ostatnim ujętym w tezach zagadnieniem jest współpraca międzynarodowa, w ramach której wymagane jest:

- Wzmocnienie obecności Polski w światowym i europejskim środowisku działającym na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i promocja polskich osiągnięć w tej dziedzinie.
- Oparcie działań na pojęciu wspólnego dziedzictwa kultury ludzkości. Troska o ochronę polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą.

4.1.2. Uwarunkowania wynikające z Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004 – 2020

„Narodowa Strategia Rozwoju Kultury (NSRK) na lata 2004–2013” została przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 21 września 2004r. (i zaktualizowana w 2005r. jako „Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020”). Zdefiniowaną w niej misją jest: „Zrównoważony rozwój kultury jako najwyższej wartości przenoszonej ponad pokoleniami, określającej całokształt historycznego i cywilizacyjnego dorobku polski, wartości warunkującej tożsamość narodową i zapewniającej ciągłość tradycji i rozwój regionów”.

Strategia jest stworzona centralnie, dla obszaru całej Polski, a jednym ze strategicznych obszarów jej działania jest ochrona dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie ochrona i rewaloryzacja zabytków. Zgodnie z nią, Państwo powinno pełnić rolę kreatora polityki horyzontalnej i „sektorowej” w sferze kultury i realizować tę politykę poprzez działania Ministra Kultury i działania jednostek samorządu terytorialnego.

Według założeń Strategii, Samorządy terytorialne powinny zyskać większą motywację w kształtowaniu instytucjonalnego zaplecza dla rozwoju kultury, a rola państwa powinna sprowadzać się do badań naukowych i monitorowania tej sfery oraz do skutecznego zapobiegania sytuacjom kryzysowym. Minister Kultury powinien pełnić rolę mecenasu nad działalnością instytucji kultury oraz wdrażać instrumenty o charakterze motywującym, za pomocą których możliwa będzie realizacja polityki kulturalnej państwa w regionach.

Ważnym elementem opieki nad zabytkami staje się również, związana z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, możliwość pozyskania środków na kulturę z funduszy strukturalnych oraz innych środków Unii Europejskiej. W tym celu Minister Kultury i jednostki lokalne powinny zapewnić odpowiednie środki na wkład własny do projektów realizowanych w sferze kultury.

Strategia definiuje również cele nadrzędne, cząstkowe i operacyjne, określające priorytety rozwoju kultury.

Celem nadrzędnym NSRK jest zrównoważenie rozwoju kultury w regionach.

Do celów cząstkowych zalicza się m.in. zachowanie dziedzictwa kulturowego i aktywną ochronę zabytków. Realizacji celów cząstkowych służą Narodowe Programy Kultury, zawierające chronologiczny tok działań. W przypadku opieki nad zabytkami, największe znaczenie ma Narodowy Program Kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego” na lata 2004-2013. Program ten jest zgodny z Narodowym Programem Rozwoju (Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o Narodowym Panie Rozwoju, Dz. U. Nr 116, poz. 1206) oraz założeniami do krajowego programu ochrony zabytków.

Celem strategicznym Narodowego Programu Kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego” jest intensyfikacja ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie kompleksowa poprawa stanu zabytków nieruchomych.

Do celów cząstkowych Programu należą:

- poprawa warunków instytucjonalnych, prawnych i organizacyjnych w sferze dokumentacji i ochrony zabytków,
- kompleksowa rewaloryzacja zabytków i ich adaptacja na cele kulturalne, turystyczne, edukacyjne, rekreacyjne i inne cele społeczne,
- zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości poprzez tworzenie zintegrowanych narodowych produktów turystycznych,

- promocja polskiego dziedzictwa kulturowego w Polsce i za granicą, w szczególności za pomocą narzędzi społeczeństwa informacyjnego,
- rozwój zasobów ludzkich oraz podnoszenie świadomości społecznej w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego,
- tworzenie warunków dla rozwoju i ochrony dziedzictwa kultury ludowej,
- zabezpieczenie zabytków przed nielegalnym wywozem zagranicę.

NSRK na lata 2004-2020 wyznacza 11 programów operacyjnych. Programy operacyjne stanowią, zgodnie z metodologią przyjętą dla dokumentów wchodzących w Narodowy Program Rozwoju na lata 2007-2013, uszczegółowienie i rozszerzenie Narodowych Programów Kultury. Program Operacyjny „Dziedzictwo kulturowe”, ogłoszony w 2009r. przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, koncentruje się na dwóch priorytetach: rewaloryzacji zabytków nieruchomych i ruchomych oraz rozwoju kolekcji muzealnych.

Cele pierwszego z nich to:

- poprawa stanu zachowania zabytków,
- zwiększanie narodowego zasobu dziedzictwa kulturalnego,
- kompleksowa rewaloryzacja zabytków,
- zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki,
- poprawa warunków instytucjonalnych, prawnych i organizacyjnych w zakresie ochrony zabytków i ich dokumentacji,
- zabezpieczenie zabytków, muzealiów i archiwaliów przed skutkami klęsk żywiołowych, kradzieżami i nielegalnym wywozem za granicę.

Rozwój kolekcji muzealnych ma być realizowany poprzez:

- zakup dzieł sztuki i kolekcji dla instytucji muzealnych,
- zakupami starodruków i archiwaliów,
- konserwacji i digitalizacji muzealiów, archiwaliów, starodruków, księgozbiorów oraz zbiorów filmowych,
- wspieraniu rozwoju muzealnych pracowni konserwatorskich oraz nowych technik konserwacji zabytków ruchomych.

Program Operacyjny „Dziedzictwo kulturowe” jest zgodny z Narodowym Programem Kultury „Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego” oraz Narodowym Programem Kultury „Rozwój instytucji artystycznych” i stanowi ich uszczegółowienie w zakresie dofinansowania zadań ze środków Ministerstwa Kultury.

NSRK wskazuje również na zadania oraz możliwości finansowania kultury wynikające z przynależności Polski do Unii Europejskiej. Ze względu na konieczność sprostania potrzebom o wymiarze kulturowym w ramach Unii Europejskiej, w działaniach powinny być uwzględniane aspekty kulturowe, umożliwiające poszanowanie i popieranie różnorodności kultur wchodzących w jej skład.

W obszarze kultury największe znaczenie mają Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ERDF) oraz Europejski Fundusz Socjalny (ESF).

Możliwości Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego dotyczą przede wszystkim tworzenia, modernizacji i rozwoju infrastruktury w tym obszarze, w tym renowacji budynków stanowiących dziedzictwo kulturowe lub przemysłowe. Szczególną kategorią w infrastrukturze kulturalnej są muzea, które mogą stanowić atrakcję turystyczną, przyczyniającą się do wzrostu zainteresowania regionem zarówno przez turystów, jak i przez inwestorów.

Zatwierdzony 6 września 2005r. przez Radę Ministrów dokument: „Sektorowy Program Operacyjny: Rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego” określa priorytety, kierunki wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań infrastrukturalnych z zakresu kultury i szkolnictwa artystycznego o charakterze ponadregionalnym.

Zakłada on:

- kompleksową rewaloryzację zabytków oraz obiektów przemysłowych i powojennych oraz ich adaptację na cele kulturalne, turystyczne, edukacyjne, rekreacyjne, a także inne cele społeczne,
- zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości,
- tworzenie zintegrowanych narodowych produktów turystycznych,

- budowę i rozbudowę sieci informatycznych w celu promocji potencjału kulturowego regionów,
- inwentaryzację i digitalizację zabytków dziedzictwa ruchomego i nieruchomego oraz jego promocję
- organizację imprez o międzynarodowym charakterze,
- tworzenie warunków dla rozwoju i ochrony dziedzictwa kultury ludowej,
- zachowanie i ochronę krajobrazu kulturowego wsi.

W ramach realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego podejmuje się następujące działania:

- ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym,
- budowa i rozbudowa infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym,
- renowacja i konserwacja zabytków ruchomych,
- budowa i rozbudowa szkół artystycznych I i II stopnia,
- budowa i rozbudowa infrastruktury uczelni artystycznych.

4.2. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie województwa i powiatu

4.2.1. Założenia wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku

Przyjęta przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego Uchwałą nr XLVIII/649/2005 z dnia 30.11.2005r. „Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego do 2020 roku” określa główne cele rozwoju województwa i działania samorządu wojewódzkiego, a wśród nich uwzględnia zachowanie wartości środowiska kulturowego, kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego.

Jako jeden z priorytetów wskazano w Strategii konieczność poprawy ładu przestrzennego i harmonijności struktur przestrzennych poprzez m.in. ochronę dziedzictwa kulturowego. Działanie to obejmuje wsparcie dla poczynań związanych z opisem, ochroną oraz propagowaniem dziedzictwa kulturowego regionu, z uwzględnieniem dorobku kulturowego mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych – czemu służyć ma stworzenie systemu podbudowy instytucjonalnej, wspierającej tego typu inicjatywy.

Konieczna jest również optymalizacja infrastruktury kulturalnej, poprzez jej pełną inwentaryzację oraz wypracowanie rozwiązań umożliwiających jej efektywne wykorzystanie, np. poprzez tworzenie zachęt do szerszego włączania się społeczeństwa regionu w kreowanie oraz odbiór kultury. W ramach działania uwzględniane są projekty nakierowane na modernizację i uzupełnianie materialnej bazy kulturalnej Dolnego Śląska. Kolejnym przyjętym działaniem jest ochrona dziedzictwa cywilizacyjnego oraz rozwój tożsamości regionalnej poprzez inwentaryzację dziedzictwa cywilizacyjnego regionu, budowę infrastruktury zapewniającej jego bezpieczeństwo, propagowanie go wśród mieszkańców oraz włączenie w programy kształcenia różnych typów szkół elementów wiedzy na ten temat.

4.2.2. Gminny Program Opieki nad Zabytkami a Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego

Sejmik Województwa Dolnośląskiego przyjął w dniu 30 sierpnia 2002r. uchwałą Nr XLVIII/873/2002 w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (PZPWD).

Zgodnie z nim, jednym z celów strategicznych rozwoju przestrzennego województwa jest ochrona dziedzictwa kulturowego - udostępnienie dziedzictwa kulturowego społeczeństwu i włączenie we współczesne struktury funkcjonalno-przestrzenne. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, wśród celów polityki przestrzennej w zakresie dziedzictwa kulturowego wskazuje:

- tworzenie uwarunkowań przestrzennych sprzyjających utrwalaniu wielokulturowej tożsamości historycznej regionu z zachowaniem lokalnych odrębności,
- ochronę, rewaloryzację oraz udostępnianie zasobów dziedzictwa kulturowego,

- wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego jako ważnego elementu rozwoju gospodarczego oraz promocji województwa dolnośląskiego.

PZPWD wskazuje również zasady realizacji celów (kompleksowość działań ochronnych i rewaloryzacyjnych, wprowadzanie nowych form ochrony dziedzictwa kulturowego, łączenie ochrony środowiska kulturowego z ochroną środowiska przyrodniczego oraz promowanie regionalnych walorów dziedzictwa kulturowego) oraz kierunków polityki przestrzennej, wśród których wymienia się:

- wspieranie działań służących poprawie stanu obiektów zabytkowych,
- zachowanie, ochronę i rewaloryzację historycznych układów przestrzennych (wymienia się tu zespół staromiejski miasta Oleśnicy jako ośrodek o znaczeniu krajowym),
- ochronę i zachowanie krajobrazu kulturowego o najcenniejszych walorach artystycznych i krajobrazowych województwa poprzez ustalenie proponowanych form ochrony (wg V programu resortowego MKiS „Ochrona i konserwacja zabytkowego krajobrazu kulturowego”) – ze wskazaniem na założenie przestrzenne miasta Oleśnicy, jako włączone w wyznaczoną w planie strefę „A” – pełnej ochrony konserwatorskiej,
- zachowanie, ochronę i rewaloryzację obiektów i zespołów o najwyższej randze i szczególnym znaczeniu dla kultury narodowej (wyznaczono zamek w Oleśnicy jak pomnik historii),
- ochronę, zachowanie, udostępnianie i zagospodarowanie stanowisk archeologicznych o zachowanych formach krajobrazowych w celach naukowych, dydaktycznych i turystycznych.

W PZPWD określono kierunki polityki kształtowania ładu przestrzennego.

W zakresie kształtowania krajobrazu wskazano m.in.:

- uwzględnianie trzeciego wymiaru wysokości – tła krajobrazowego, w praktyce lokalizacyjnej,
- zachowanie osi widokowych i panoram zespołów zabytkowych,
- eksponowanie w sylwetkach miejscowości dominant architektonicznych,
- charakterystycznych dla panoram śląskich miast (wież kościołów, zamków, ratuszy).

W zakresie kształtowania miast i wsi:

- ochrona i aktywnie zagospodarowywanie obiektów dziedzictwa przeszłości,
- rewaloryzacja zabytkowych zespołów staromiejskich,
- rekonstrukcja, czyli scalanie zespołów i rekonstrukcja (rewaloryzacja) miast,
- kształtowanie układów przestrzennych miast zgodne z ich specyfiką lokalizacyjną – Oleśnicę wskazuje się tutaj jako miasto na terenie nizinnym.

4.2.3. Uwarunkowania wynikające z Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego 2007-2011

Program opieki nad zabytkami Województwa Dolnośląskiego 2007-2011 przyjęty został Uchwałą Nr LX/912/2006 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 października 2006r. Podstawowym założeniem programu jest uznanie zasobów regionalnego dziedzictwa kulturowego za zasadniczy czynnik wpływający na kształtowanie się tożsamości regionalnej.

Głównym celem programu jest dążenie do znaczącej poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturowego regionu oraz zachowania krajobrazu kulturowego Dolnego Śląska. Program określa organizacyjne i finansowe warunki ochrony i opieki nad zabytkami w zakresie leżącym w kompetencjach Urzędu Marszałkowskiego.

Przy opracowaniu Programu oparto się na założeniu, iż dziedzictwo kulturowe Dolnego Śląska jest elementem powszechnie rozpoznawanym przez mieszkańców a jednocześnie stanowi coraz silniejszy wyraz kształtującej się tożsamości regionalnej i ponadregionalnej. W ten sposób program wpisuje się w określoną w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku misję regionu, zdefiniowaną następująco: Dolny Śląsk to region, który łączy Polskę z Europą.

W Programie zaproponowano przyjęcie konkretnych zadań dla Urzędu Marszałkowskiego i podległych mu jednostek:

1. Dofinansowanie prac konserwatorskich i zabezpieczenia zabytków:

- Kontynuacja programu prowadzonego przez Wydział Kultury Urzędu Marszałkowskiego dofinansowania prac konserwatorskich na drodze konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego. Głównym celem jest pobudzenie do działania maksymalnej liczby osób prawnych. Jako priorytet w przyznawaniu środków w okresie funkcjonowania programu przyjmuje się: w zakresie zabytków architektury i budownictwa prace zabezpieczające i remontowe przy obiektach znajdujących się w udokumentowanym złym stanie technicznym, zagrożonych postępującą destrukcją, w pierwszej kolejności budowli drewnianych, następnie pomników historii i proponowanych do uznania za pomniki historii; w zakresie dzieł sztuki i rzemiosła artystycznego konserwacja obiektów o udokumentowanym złym stanie zachowania, powstałych do schyłku wieku XVIII, w pierwszej kolejności zabytków sztuki średniowiecznej.
  - Dofinansowanie na drodze konkursu wykonania i funkcjonowania zabezpieczeń przeciwwłamaniowych i przeciwpożarowych w obiektach o cennym wystroju i wyposażeniu, a także w budowlach drewnianych.
2. Wspieranie rozwoju bazy i sieci muzealnej w regionie, przede wszystkim w zakresie powstania magazynów muzealnych, w tym archeologicznych. Zakłada się, że istniejąca sieć muzeów nie ulegnie w okresie funkcjonowania programu zmianie. Prowadzone obecnie prace wykopaliskowe to w 90% badania ratownicze. Zgromadzony podczas ich prowadzenia materiał na mocy Ustawy jest własnością Skarbu Państwa. Stworzenie magazynów z ośrodkami badawczymi w oparciu o wybrane istniejące muzea pozwoli na zachowanie w regionie tej części dziedzictwa, a jednocześnie wzmocni regionalną sieć muzealną. Warunkiem udziału Urzędu Marszałkowskiego jest dofinansowanie przedsięwzięcia przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
3. Prowadzenie działań szkoleniowych i promocyjnych:
- Przeprowadzenie szkoleń i wydanie materiałów instruktażowych dla radnych i urzędników samorządowych zawierających informacje o sposobie przygotowywania programów opieki nad zabytkami oraz o zakresie i możliwościach opieki i ochrony zabytków przez gminy i powiaty. Głównym celem jest pobudzenie do działania samorządów zarówno w zakresie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obligatoryjnych programów opieki nad zabytkami, jak i korzystania z możliwości finansowania przedsięwzięć związanych z ochroną zabytków, w tym z programami rewaloryzacyjnymi.
  - Wspieranie, w drodze konkursu ofert, wydawnictw i publikacji multimedialnych o zabytkach regionu, zarówno naukowych jak i popularnonaukowych. Zakłada się, że dofinansowanie na drodze konkursu ofert zachęci również mniejsze ośrodki do wydania publikacji o swoich zabytkach.
  - Organizacja i udział w Europejskich Dniach Dziedzictwa jako corocznej imprezy popularyzującej zabytki. Zakłada się, że wypracowana przez Radę Europy formuła Europejskich Dni Dziedzictwa jako imprezy popularnej, o masowym charakterze, opartej w zasadzie o działania wolontariuszy, wymaga ze strony Urzędu Marszałkowskiego pomocy w zakresie organizacyjnej i promocyjnej. Zadanie to zostanie powierzone jednostce organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego lub innej samorządowej i zabezpieczone w corocznych planach finansowych.
  - Stworzenie nagrody Marszałka Województwa dla najlepszego użytkownika zabytku. Nagroda przyznawana będzie w drodze konkursu, przez kapitułę działającą na podstawie regulaminu, który zostanie opracowany przez Wydział Kultury Urzędu Marszałkowskiego.
  - Rozwinięcie programów nauczania regionalnego dla uczniów szkół stopnia podstawowego i gimnazjalnego. Zakłada się wypracowanie, wspólnie z Wydziałem Nauki i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego, założeń pozwalających stworzyć program edukacji regionalnej o nazwie Znaki Przeszłości – Znaki Czasu.
4. Tworzenie parków kulturowych:
- Stworzenie koncepcji sieci parków kulturowych jako materiału inicjującego dyskusję nad ich utworzeniem przez lokalne samorządy. Zakłada się przygotowanie przez Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, filia we Wrocławiu, we

współpracy z Zarządem Województwa Dolnośląskiego opracowań koncepcyjnych, jako materiału studyjnego dla lokalnych samorządów. Utworzenie parku kulturowego jest zależne jedynie od woli lokalnego samorządu.

- Opracowanie przez Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne studiów określających granice parków kulturowych, które mogą stać się inspiracją dla lokalnych samorządów.
5. Tworzenie sieci tematycznych rowerowych, pieszych, wodnych i samochodowych szlaków turystycznych uzupełniających obecną strukturę. Zakłada się przygotowanie przez interdyscyplinarny zespół ekspertów koordynowany przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego opracowań koncepcyjnych, jako materiału studyjnego dla lokalnych samorządów. Zakłada się, że stworzenie proponowanych szlaków tematycznych doprowadzi do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu. Głównym celem jest dyslokacja ruchu turystycznego i pobudzenie do działań związanych z jego obsługą, również poprzez renowację i udostępnianie zabytków, maksymalnej liczby osób prawnych. Postuluje się, aby Urząd Marszałkowski powołał interdyscyplinarny zespół ekspertów w celu przystąpienia do prac koncepcyjnych nad rowerowymi i samochodowymi szlakami turystycznymi.
  6. Wystąpienie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o uznanie za pomniki historii najcenniejszych obiektów. Zakłada się, że w przyszłości fakt uznania przez prezydenta Rzeczypospolitej zabytku za pomniki historii będzie miał coraz większe znaczenie, również finansowe. Głównym celem jest wprowadzenie na listę jak największej liczby najcenniejszych w skali kraju zabytków z terenu województwa dolnośląskiego. Uznanie za pomniki historii jest warunkiem koniecznym starań o wpis na Listę światowego Dziedzictwa UNESCO.
  7. Tworzenie Parków Krajobrazowych – ochrona dziedzictwa przeszłości. Ze względu na głównie będącą wynikiem działań człowieka fizjografię krajobrazu Dolnego Śląska należy zwrócić uwagę na to, aby w funkcjonujących Parkach Krajobrazowych zagadnienia związane z ochroną zabytków i krajobrazu kulturowego były na równi ważne przy opracowywaniu planów ochrony, jak związane z ochroną walorów przyrodniczych.

4.2.4. Powiatowy Programu Opieki nad Zabytkami

Starostwo Powiatowe w Oleśnicy pismem nr AB.030.1.2011 z dnia 22 lutego 2011r. poinformowało, nie posiada „Powiatowego programu opieki nad zabytkami”.

5. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego

5.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie gminy (analiza dokumentów programowych gminy)

Program opieki nad zabytkami zgodny jest z dokumentami gminnymi o charakterze strategicznym m.in.:

- Strategią Rozwoju Miasta Oleśnicy, przyjętą uchwałą nr XXXIV/240/2001 Rady Miasta Oleśnicy w dniu 26.06.2001,

W Strategii Rozwoju Miasta Oleśnicy sformułowano pięć strategicznych celów głównych dla rozwoju Oleśnicy:

- dynamiczna wspólnota lokalna,
- gospodarka lokalna oparta na małych i średnich przedsiębiorstwach,
- Oleśnica jako subregionalne centrum pełniące znaczącą rolę w aglomeracji wrocławskiej,
- nowoczesny, zintegrowany system zarządzania miastem,
- poprawa warunków życia mieszkańców.

Tak sformułowane cele strategiczne zobowiązują władze samorządu do prowadzenia działań, które mają na celu przede wszystkim wzmacnianie pozycji Oleśnicy jako ośrodka miejskiego o znaczeniu subregionalnym oraz tworzenie atrakcyjnych warunków życia.

Realizacja celów strategicznych, a zwłaszcza kreowanie wizerunku miasta o wysokiej jakości życia wiąże się z podejmowaniem działań w sferze dziedzictwa materialnego w tym:

- rewitalizacji obszarów zdegradowanych,
- promocji miasta,
- umocnienia pozycji miasta jako ośrodka nauki i kultury.

Realizacja ww. zamierzeń zależeć będzie innymi od procesu decyzyjnego tzn. tworzenia prawa miejscowego, współpracy i zaangażowania środowisk – zwłaszcza środowisk lokalnych (np. Towarzystwa Przyjaciół Oleśnicy) oraz poprzez tworzenie materialnych podstaw rozwoju kultury.

Program opieki nad zabytkami zgodny jest z opracowaniami wyznaczającymi kierunki polityki przestrzennej gminy:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Oleśnicy, przyjęte uchwałą nr XV/108/2007 Rady Miasta Oleśnicy w dniu 30.11.2007r, które w trakcie sporządzania uzyskało opinię Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu, zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.).
- Obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego dla miasta Oleśnica, które w trakcie sporządzania zostały uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków we Wrocławiu, zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.).

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmująca obszar położony między ul. W. Polskiego, Brzozową oraz granicą gminy Oleśnica obręb Spalice, uchwalona przez Radę Miejską Oleśnicy uchwałą Nr XXVIII/200/2000 z dnia 29 grudnia 2000 r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 28 poz. 282 z dnia 3 kwietnia 2001r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ul. Wojska Polskiego w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnica, uchwałą Nr XXIX/184/2009 z dnia 30 stycznia 2009r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 55, poz. 1151 z dnia 31 marca 2009r.
- Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Oleśnica, obejmująca obszar położony w rejonie ulicy Pszenicznej obręb Lucień, uchwalona przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XLI/308/2002 z dnia 1 marca 2002r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 63 poz. 1271 z dnia 29 kwietnia 2002r.
- Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Oleśnica, obejmująca obszar ograniczony ulicami: Wileńską, Armii Krajowej oraz Sudoła, uchwalona przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XLI/309/2002 z dnia 1 marca 2002r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 63 poz. 1272 z dnia 29 kwietnia 2002r.
- Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Oleśnica, obejmująca obszar położony przy ul. Spacerowej, uchwalona przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XLIII/319/2002 z dnia 26 kwietnia 2002r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 152 poz. 2020 z dnia 16 lipca 2002r.
- Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Oleśnica, obejmująca obszar ograniczony ulicami: Ludwikowską, Południową oraz Osada Bystre, uchwalona przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą
- Nr XLIII/321/2002 z dnia 26 kwietnia 2002r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 152 poz. 2021 z dnia 16 lipca 2002r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ul. Południowej i Osada Bystre w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miejską Oleśnicy uchwałą Nr XXXIII/206/2009 z dnia 26 maja 2009r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 112, poz. 2305 z dnia 6 lipca 2009r.

- Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla „Rataje Północ” w Oleśnicy, obejmująca obszar położony w rejonie ulic Wielkopolnej, Pułaskiego, Kusocińskiego i Łasaka, uchwalona przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XLVI/331/2002 z dnia 28 czerwca 2002r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 173 poz. 2500 z 12 sierpnia 2002r.
- Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Oleśnicy, obszar II, przy ul. St. Moniuszki uchwalona przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą nr XLVIII/339/2002 z dnia 27 września 2002r. ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 234 poz. 3252 z dnia 8 listopada 2002r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Oleśnica, obejmujący obszar położony przy ul. Ks. Fr. Sudoła i Wileńskiej uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XVI/115/2004 z dnia 27 lutego 2004r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 71 poz. 1393 z dnia 20 kwietnia 2004r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Oleśnica, obejmujący obszar położony przy ul. M. Kopernika, Podchorążych i Wileńskiej, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XVI/116/2004 z dnia 27 lutego 2004r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 71 poz. 1394 z dnia 20 kwietnia 2004r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic M. Kopernika i Podchorążych w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XLII/260/2010 z dnia 26 lutego 2010r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 77 poz. 1185 z dnia 23 kwietnia 2010r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic Dobroszyckiej, Wojska Polskiego, Łasaka i rzeki Oleśnica w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr IV/29/2011 z dnia 25 stycznia 2011r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 55 poz. 719 z dnia 10 marca 2011r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic Osiedle i Stawowej w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XXXVI/215/2009 z dnia 28 sierpnia 2009r., Ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego o nr 176 poz. 3185 z dnia 16 października 2009r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Oleśnica, obejmujący obszar położony przy ul. Wrocławskiej 19, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XVI/119/2004 z dnia 27 lutego 2004r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 71 poz. 1397 z dnia 20 kwietnia 2004r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Oleśnica, obejmujący obszar położony przy ul. Wł. Grabskiego, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XVI/120/2004 z dnia 27 lutego 2004r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 71 poz. 1398 z dnia 20 kwietnia 2004r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Oleśnica, obejmujący obszar położony w rejonie ulic Mokrej i Wiejskiej, obręb Lucień, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XIX/160/2004 z dnia 28 maja 2004r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 132 poz. 2259 z dnia 12 lipca 2004r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic Dobroszyckiej, Wielkopolnej, Pułaskiego i Kusocińskiego w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XXXII/195/2009 z dnia 29 kwietnia 2009r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 109 poz. 2246 z dnia 1 lipca 2009r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Oleśnica, obejmujący obszar położony w rejonie ulic Polnej, Wikliniarskiej, Ludwikowskiej i Stawowej, obręb Lucień, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XIX/162/2004 z dnia 28 maja 2004r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 132 poz. 2261 z dnia 12 lipca 2004r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ul. Ludwikowskiej w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr

XXXIII/205/2009 z dnia 26 maja 2009r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 112, poz. 2304 z dnia 6 lipca 2009r.

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Wrocławskiej, Mikołajczyka, Wojska Polskiego i Nowowiejskiej w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XVII/121/2008 z dnia 31 stycznia 2008r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 100 poz. 1156 z dnia 8 kwietnia 2008r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Wrocławskiej, Łąkowej, Spokojnej i Ogrodowej w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XVII/122/2008 z dnia 31 stycznia 2008r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 100 poz. 1157 z dnia 8 kwietnia 2008r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulicy Krzywoustego w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XXXII/194/2009 z dnia 29 kwietnia 2009r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 109 poz. 2245 z dnia 1 lipca 2009r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic Wiejskiej, Kosynierów, Glinianej i Dąbrowskiego w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XXXVIII/235/2009 z dnia 29 października 2009r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 219 poz. 4206 z dnia 18 grudnia 2009r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego pomiędzy ul. Południową, granicą południową miasta Oleśnica i linią kolejową Oleśnica - Kluczbork w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr XLVIII/282/2010 z dnia 28 czerwca 2010r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 154 poz. 2407 z dnia 24 sierpnia 2010r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic Krzywoustego, Lotniczej i Wileńskiej w Oleśnicy, uchwalony przez Radę Miasta Oleśnicy uchwałą Nr IV/28/2011 z dnia 25 stycznia 2011r., ogłoszoną w Dz. Urzędowym Woj. Dolnośląskiego nr 57 poz. 790 z dnia 14 marca 2011r.

W studium uchwalono następujące zasady ochrony środowiska kulturowego polegające na:

- zachowaniu obiektów zabytkowych poprzez ich konserwację, rewaloryzację, adaptację do współczesnych potrzeb i wymogów,
- zachowaniu i porządkowaniu historycznych układów urbanistycznych oraz porządkowaniu ich struktury przestrzennej,
- rozwoju budownictwa w oparciu o istniejące zabytki na zasadzie kontynuacji cech przestrzennych – kształtowaniu skali i formy nowej zabudowy w nawiązaniu do historycznej, jako jej twórczej interpretacji,
- rozwoju turystyki poprzez wykorzystanie zabytków architektury jako walorów krajoznawczych,
- utrzymaniu stref ochrony konserwatorskiej,
- przekształcaniu oraz waloryzacji obiektów dysharmonijnych i obszarów zdegradowanych,
- podporządkowaniu i wpisywaniu nowej zabudowy w krajobraz.

Dla osiągnięcia określonych wyżej celów w zakresie ochrony zabytków określono w Studium następujące kierunki działań:

- wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej oraz ustalono zasady postępowania w ich obrębie w procesie zagospodarowania terenu,
- utrzymano status ochronny obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa dolnośląskiego, zaproponowano również aby objąć ochroną obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- wyznaczono obszary i obiekty do przekształceń i rehabilitacji, waloryzacji oraz ustalono zasady ich zagospodarowania,
- zaproponowano opracowanie i zrealizowanie programu konserwatorskiego w celu ratowania najcenniejszych obiektów o walorach kulturowych,
- zaproponowano opracowanie i uchwalenie lokalnej polityki finansowej i preferencyjnej dla ratowania obiektów o walorach kulturowych, a także opracowanie systemu

promocji dla nowo realizowanych obiektów o twórczych rozwiązaniach architektonicznych, w szczególności dla obiektów projektowanych i realizowanych w tradycyjnej konstrukcji i formie,

- zaproponowano opracowanie programu popularyzującego zagadnienia związane z miejscową tradycją budowlaną i zabytkami regionu.

W celu realizacji ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego miasta Oleśnicy w studium określono w szczególności:

1) Obszary i obiekty objęte ochroną konserwatorską na podstawie przepisów szczególnych:

- cmentarze,
- stanowiska archeologiczne,
- obiekty architektury i budownictwa wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty architektury i budownictwa wpisane do ewidencji zabytków

2) Obszary i obiekty proponowane do objęcia ochroną konserwatorską na podstawie przepisów szczególnych:

- strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej,
- strefy „B” ochrony konserwatorskiej,
- strefę „E” ochrony ekspozycji,
- strefa „W” ścisłej ochrony archeologicznej,
- strefa ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych,
- strefy ochrony zabytkowych układów zieleni – parki, cmentarze, tereny pocmentarne.

W studium ponad to znalazły się wymagania i ustalenia dla obszarów nie objętych ww. strefami.

W studium wprowadzono strefy ochrony konserwatorskiej zróżnicowane pod względem przedmiotu ochrony oraz reżimów ochronnych. Objęto nimi obszary uznane za szczególnie ważne pod względem przekazu kulturowego.

Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej - obejmuje obszar, na którym elementy układu przestrzennego miejscowości lub jej części, tzn.: rozplanowanie, zabudowa oraz związany z nimi teren i krajobraz zachowały się w stanie nienaruszonym lub jedynie nieznacznie zniekształconym, a także teren wpisany do rejestru zabytków. Jest to obszar szczególnie ważny pod względem przekazu historycznego i kulturowego, w którym ochronie prawnej podlegają również podpowierzchniowe nawarstwienia antropogeniczne, związane z rozwojem przestrzennym (w tym relikty: murów, systemów wodociągowych, fortyfikacji itp.). W strefie tej obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich nad wszelką prowadzoną współcześnie działalnością inwestycyjną, gospodarczą i usługową oraz konieczność opracowania planu szczegółowego rewaloryzacji. Wobec powyższego pierwszeństwo mają wszelkie działania odtworzeniowe i rewaloryzacyjne, zarówno w przypadku przyrodniczych elementów krajobrazu jak i w stosunku do historycznej struktury technicznej, instalacji wodnych, sieci komunikacyjnych oraz zabudowy.

Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmuje obszar uznany za szczególnie ważny pod względem przekazu historycznego i kulturowego.

W mieście Oleśnica strefy „A” tworzą następujące obszary:

- centrum układu przestrzennego miasta skupiający większość najcenniejszych jego dominant architektonicznych (średniowieczne miasto – wyraźnie i czytelnie określone zachowanymi relikdami murów obronnych lub czytelnymi ich śladami; teren zamku książęcego sprzężonego z systemem obronnym miasta oraz z przyległym obszarem dawnych ogrodów, parku zamkowego oraz parku miejskiego przy ul. Wałowej i Wały Jagiellońskie), teren dawnych fos i bagien otaczających miasto wzdłuż murów obronnych, a także obszar dawnego Przedmieścia Wrocławskiego – na południe od centrum miasta,
- teren dawnych koszar położonych przy ul. Wojska Polskiego.

Działania konserwatorskie w strefie „A” zmierzają do zachowania, uczytelnienia historycznego układu przestrzennego i do konserwacji jego głównych elementów – zabudowy, rozplanowania, przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych, kompozycji

wnętrz urbanistycznych, struktury przestrzenno – funkcjonalnej, historycznych linii zabudowy i układów zieleni zabytkowej. Dąży się też do utrzymania historycznych podziałów własnościowych i sposobu użytkowania gruntów.

W strefie „A” zakłada się bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Pierwszeństwo mają wszelkie działania odtworzeniowe i rewitalizacyjne.

Należy szczególnej ochronie poddać obszar Zamku Piastowskiego w Oleśnicy wraz z terenem podzamcza, wpisanego do rejestru zabytków decyzją A/3539/70 z dnia 29.03.1949 r. (w obrębie strefy A). Na tym terenie obowiązuje bezwzględny priorytet działań konserwatorskich nad wszelką działalnością inwestycyjną. Obowiązuje zakaz jakiegokolwiek nowej zabudowy, zakaz lokalizowania na obiekcie lub obszarze elementów i tablic reklamowych. Należy opracować i sukcesywnie realizować – uzgodniony z DWKZ we Wrocławiu – projekt rewitalizacji zamku i podzamcza, w oparciu o przeprowadzone uprzednio badania archeologiczno-architektoniczne i stratygraficzne oraz dokonaną kwerendę historyczną. Należy dążyć do utrzymania i zachowania historycznych rozwiązań i elementów układu przestrzennego. Wszelkie wtórne rozwiązania i szpecące elementy zagospodarowania terenu oraz obiekty infrastruktury, uniemożliwiające przeprowadzenie pełnej i zgodnej z historycznym przekazem rewitalizacji zamku i jego otoczenia, należy usunąć bądź poddać przebudowie. Wyklucza się możliwość prowadzenia napowietrznych linii teletechnicznych i energetycznych, a także możliwość stosowania ogrodzeń betonowych i prefabrykowanych. Wszelkie działania w zamku oraz jego otoczeniu wymagają uzgodnienia z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków we Wrocławiu i uzyskania pozwolenia konserwatorskiego na prowadzenie prac oraz na prace archeologiczno – architektoniczne.

W studium dla strefy „A” określono następujące wymagania konserwatorskie:

- należy zachować historyczny układ przestrzenny (tj. rozplanowanie dróg, ulic, placów, linie zabudowy, kompozycje wnętrz urbanistycznych i kompozycje zieleni) oraz poszczególne elementy tego układu (tj. historyczne nawierzchnie ulic, placów, chodników; ciek i zbiorniki wodne, instalacje wodne i inne historyczne obiekty techniczne, zabudowę i zieleni);
- należy konserwować zachowane elementy układu przestrzennego;
- należy dążyć do odtworzenia zniszczonych elementów zespołu urbanistycznego;
- należy dostosować nową zabudowę do historycznej kompozycji przestrzenno-architektonicznej w zakresie lokalizacji, skali, bryły, gabarytów, kształtu i wysokości dachu, formy architektonicznej, opracowania elewacji, kolorystyki, podziałów wewnętrznych okien i drzwi oraz nawiązać formami współczesnymi do lokalnej tradycji architektonicznej;
- należy stosować materiały występujące w lokalnym budownictwie historycznym;
- nowopowstająca zabudowa winna rygorystycznie powtarzać przebieg pierwotnej linii pierzei oraz winna być kształtowana w oparciu o dostępne materiały ikonograficzne, w nawiązaniu do zachowanej historycznej zabudowy oraz przy uwzględnieniu wyników badań archeologiczno-architektonicznych; badania mogą mieć wpływ na ostateczny kształt rozwiązań projektowych;
- nowa zabudowa nie może dominować nad zabudową historyczną;
- dla obszarów i obiektów szczególnie cennych pod wyklucza się możliwość prowadzenia napowietrznych linii teletechnicznych i energetycznych oraz konstrukcji wieżowych związanych z urządzeniami przekaźnikowymi telekomunikacji względem historycznym i architektonicznym należy wprowadzić program rewitalizacji wraz z terenami przyległymi, na podstawie jednolitej koncepcji historyczno-architektonicznej, uwzględniającej uporządkowanie stanu władania nieruchomościami w kierunku ich komunalizacji;
- utrzymanie poprzez restaurację i pełną ekspozycję plastyczną relikwów średniowiecznych murów obronnych jako widocznej granicy średniowiecznego obszaru zurbanizowanego; usunięcie z otoczenia murów szpecących dobudówek oraz izolacja pasma murów od zabudowy poprzez wprowadzenie na maksymalnym odcinku zieleni (plant miejskich);

- należy usunąć obiekty dysharmonizujące lub pozostawić je do śmierci technicznej, analogicznie należy postępować w stosunku do innych elementów zniekształcających założenie historyczne (np. błędnych nasadzeń zieleni);
- należy likwidować obiekty tymczasowe;
- w przypadku inwestycji nowych należy preferować te z nich, które stanowią rozszerzenie lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu;
- umieszczanie reklam lub innych tablic reklamowych nie związanych bezpośrednio z danym obiektem i stanowiących na obiekcie lub obszarze, element obcy, jest bezwzględnie zabronione, dopuszczalne jest umiejscawianie tablic informacyjnych instytucji lub sztyków sklepów i zakładów w miejscach na to wyznaczonych, we właściwej, nie agresywnej formie;
- inwestor przed uzyskaniem pozwolenia na budowę winien liczyć się z koniecznością zlecenia dodatkowych badań lub opracowań studialnych, archeologicznych, antropologicznych, architektonicznych, urbanistycznych, stratygraficznych, dendrologicznych, itp., w przypadku postawienia takich wymogów przez odpowiednie służby ochrony zabytków;
- należy uporządkować wnętrza bloków zabudowy starego miasta, puste place powstałe po wyburzeniu oficyn powinny uzyskać zagospodarowanie jako zieleńce wewnątrzblokowe, wg indywidualnych projektów; preferowana jest zieleń niska i pnąca;
- wyklucza się możliwość prowadzenia napowietrznych linii teletechnicznych i energetycznych oraz konstrukcji wieżowych związanych z urządzeniami przekaźnikowymi telekomunikacji;
- wszelkie zamierzenia i działania (w tym wszelkie zmiany funkcji, podziałów nieruchomości, przebudowy, rozbudowy i remontów, zagospodarowania terenu, wznoszenie nowych obiektów) na obszarze strefy „A” należy konsultować i uzgadniać z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Strefa „A” obejmująca historyczne miasto średniowieczne i nowożytne równoznaczna jest ze ścisłą strefą ochrony zabytków archeologicznych. W zakresie ochrony zabytków archeologicznych obowiązują ustalenia jak dla stanowisk archeologicznych: wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi wymagają przeprowadzenia wyprzedzających ratowniczych badań archeologicznych i wykopaliskowych, przez uprawnionego archeologa, historyka architektury i odpowiednie zespoły badawcze, za pozwoleniem Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prace archeologiczne i wykopaliskowe. Pozwolenie należy uzyskać przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, a dla robót niewymagających pozwolenia na budowę - przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych.

Dla planowanej zabudowy uzupełniającej obowiązuje wymóg przeprowadzenia wyprzedzających badań archeologiczno-architektonicznych. Ratownicze badania archeologiczne pozwolą określić pierwotne linie zabudowy, historyczne podziały działek, szerokość zabudowy historycznej, która winna znaleźć odzwierciedlenie w projektowanych elewacjach budynków. Wyniki tych badań decydują o możliwości kontynuowania inwestycji, konieczności zmiany technologii lub o zaniechaniu inwestycji i zmianie przeznaczenia terenu. Należy liczyć się także z koniecznością zachowania w nowej zabudowie czy zagospodarowaniu terenu wartościowych relikwów historycznej zabudowy (piwnic, murów) i ekspozycji w nawierzchni zarysów dawnych wjazdów, bram itp.

Strefa „B” ochrony konserwatorskiej - obejmuje obszary, w których elementy dawnego układu przestrzennego miasta, tzn. rozplanowanie, kształt zewnętrzny zabudowy, a także jej powiązania z zielenią i krajobrazem zachowały się w stosunkowo niezmiennym kształcie i całość stanowi wartość kulturową w skali lokalnej.

W studium dla strefy „B” wyznaczono następujące obszary:

- teren otaczający bezpośrednio Stare Miasto (granica strefy od zachodu przebiega wzdłuż rzeki, od południa wzdłuż torów kolejowych - z terenem parku miejskiego przy ul. Wały Jagiellońskie, od wschodu ulicami: 3 Maja, pomiędzy ulicą 11 Listopada, a ulicą Małopolską, Hallera, Krzywoustego, Sudoła, Lwowską ze szpitalem przy ul. Armii Krajowej, Sinapiusa, Rzemieślniczą oraz Wojska Polskiego;
- teren w północno-wschodniej części jednostki Śródmieście obejmuje obszar historycznej zabudowy położonej w rejonie ul. Wojska Polskiego;
- teren historycznego układu przestrzennego obecnego osiedla Rataje wraz z dawnym folwarkiem i terenami dawnych ogrodów;
- teren historycznego układu przestrzennego Osiedla-Lucień;
- zespół koszar wojskowych przy ul. Wileńskiej.

Działalność konserwatorska w strefie „B” zmierza do zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym przede wszystkim zabudowy, układu dróg, podziału i sposobu zagospodarowania działek. Zmierza też do restauracji i modernizacji obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów

W studium dla strefy „B” określono następujące wymagania konserwatorskie:

- należy zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego, tj. rozplanowanie dróg, ulic i placów, linie zabudowy, kompozycje wnętrz urbanistycznych, kompozycje zabudowy, zespoły zabudowy oraz kompozycje zieleni; zachować historyczne nawierzchnie kamienne;
- przy nowych inwestycjach oraz związanych z modernizacją, rozbudową, przebudową obiektów istniejących wymaga się nawiązania gabarytami i sposobem kształtowania bryły i użytymi materiałami do miejscowej tradycji architektonicznej; w przypadku istniejącego obiektu - po rozbudowie budynek powinien tworzyć spójną kompozycję z istniejącą częścią;
- nowa zabudowa winna być zharmonizowana z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, rozplanowania, skali, ukształtowania bryły, w tym kształtu i wysokości dachu, formy architektonicznej, podziałów otworów okiennych i drzwiowych, materiału oraz przy nawiązaniu do historycznej lokalnej zabudowy;
- stosować historyczny rodzaj pokrycia dachowego;
- kolorystyka obiektów winna uwzględniać walory estetyczne otoczenia jak i rozwiązania kolorystyczne występujące w zabudowie historycznej;
- nowa zabudowa nie może dominować nad zabudową historyczną;
- wszelka działalność inwestycyjna musi uwzględniać istniejące już związki przestrzenne i planistyczne;
- elementy dysharmonizujące, zwłaszcza uniemożliwiające ekspozycję wartościowych obiektów zabytkowych, winny być usunięte lub poddane odpowiedniej przebudowie; dopuszcza się pozostawienie ich do śmierci technicznej;
- należy przyznać pierwszeństwo wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewaloryzacyjnym, zarówno w przypadku przyrodniczych elementów krajobrazu, jak i w stosunku do historycznej struktury technicznej, instalacji wodnych, sieci komunikacyjnych oraz obiektów zabytkowych znajdujących się w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków;
- należy preferować te inwestycje, które stanowią rozszerzenia lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu;
- umieszczanie reklam lub innych tablic nie związanych bezpośrednio z danym obiektem i stanowiących na obiekcie lub obszarze element obcy, jest zabronione; dopuszczalne jest umiejscawianie tablic informacyjnych instytucji lub szyldów sklepów i zakładów w miejscach na to wyznaczonych, we właściwej, nie agresywnej formie;
- wyklucza się możliwość prowadzenia napowietrznych linii teletechnicznych i energetycznych oraz konstrukcji wieżowych związanych z urządzeniami przekaźnikowymi telekomunikacji;

- wprowadza się wymóg uzgadniania z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków wszelkich działań inwestycyjnych (w tym zmiany zagospodarowania terenu), remontów, przebudów i modernizacji oraz zmiany funkcji obiektów budowlanych, wznoszenia nowych obiektów oraz podziałów nieruchomości.

Strefa „E” ochrony ekspozycji układu zabytkowego - obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania panoramy miasta, zespołów lub obiektów zabytkowych o szczególnych wartościach krajobrazowych

W studium dla strefy „E” wyznaczono następujące obszary:

- widok panoramy miasta z drogi dojazdowej z Wrocławia;
- widok ośrodka historycznego z ul. Wrocławskiej i Wojska Polskiego.

Działania konserwatorskie na tym obszarze polegają na ustaleniu nieprzekraczalnych gabarytów zabudowy zharmonizowanej z zespołem zabytkowym bądź ograniczeniu lub wykluczeniu zabudowy i innych elementów wysokościowych lub dysharmonizujących.

W studium dla strefy „E” określono następujące wymogi konserwatorskie:

- należy zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego i kompozycję zieleni;
- nowa zabudowa winna być kształtowana w nawiązaniu do lokalnej tradycji architektonicznej;
- należy przyznać pierwszeństwo wszelkim działaniom rewaloryzacyjnym;
- formy inwestowania należy w maksymalnym stopniu ukierunkować na ich harmonijne wpisanie w otaczający krajobraz, z tego powodu należy wyłączyć z możliwości realizacji inwestycje duże wielkoobszarowe, jak również te, które wymagają znacznych przeobrażeń krajobrazu;
- należy usunąć elementy dysharmonizujące, a w przypadku wprowadzania nowych elementów winny one podnosić estetyczne wartości tych terenów i podkreślać ich związek przestrzenny z historycznym założeniem urbanistycznym;
- umieszczenia reklam lub innych tablic, nie związanych bezpośrednio z danym obiektem i stanowiących element obcy na tych obszarach jest zabronione; dopuszcza się umiejscowienie tablic informacyjnych instytucji lub szyldów sklepów i zakładów w miejscach na to wyznaczonych, we właściwej, nie agresywnej formie;
- wszelkie działania inwestycyjne polegające na wznoszeniu nowych obiektów oraz przebudowie i zmianie wyglądu istniejących obiektów należy uzgadniać z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

W studium określono również dla dawnego zespołu folwarcznego położonego na północ od Osiedla Rataje następujące ustalenia dot. ochrony konserwatorskiej:

- należy zachować historyczny układ przestrzenny, w tym rozplanowanie zabudowy,
- zachować historyczną formę architektoniczną zabudowy folwarcznej,
- ustalić zakaz zabudowy podwórza folwarcznego,
- zachować historyczną nawierzchnię podwórza.

Dla pozostałych terenów położonych w obszarze opracowania studium ze względu na zapewnienie właściwej ochrony krajobrazu kulturowego, wskazuje się na uwzględnienie następujących uwarunkowań:

- nowa zabudowa powinna zostać starannie wpisana w krajobraz (ze szczególnym uwzględnieniem ochrony panoramy miasta w widoku od strony dróg dojazdowych) oraz realizowana w nawiązaniu do zasad ukształtowania obiektów o tradycyjnych, lokalnych formach; należy stosować zabudowę o gabarytach dostosowanych do zabudowy miasta,
- rozwiązania urbanistyczno – architektoniczne terenów położonych w sąsiedztwie obiektów i obszarów objętych ochroną konserwatorską winny uwzględnić ich walory widokowe (nie należy wprowadzić dodatkowych dysonansów estetycznych do widoku ich w relacji z otoczeniem),
- przewidzieć warunki ochrony dla historycznej zabudowy położonej w rejonie ulic: Mikołajczyka, Wojska Polskiego, Wrocławskiej i stacji kolejowej Oleśnica-Rataje,
- rozbudowę, budowę nowych linii energetycznych i telekomunikacyjnych projektować jako kablowe.

Strefa „W” ścisłej ochrony archeologicznej – w studium wyznaczona została dla obszarów kościołów wraz z dawnymi cmentarzami przykościelnymi, terenu zamku i grodu zamkowego oraz terenów pofortyfikacyjnych.

W studium dla strefy „W” określono następujące wymogi konserwatorskie: W strefie wprowadza się priorytet wymogów konserwatorskich oraz zakaz działań inwestycyjnych niezwiązanych bezpośrednio z konserwacją i rewaloryzacją zabytkowego terenu - dopuszcza się jedynie prowadzenie prac porządkowych, konserwację zachowanych fragmentów zabytkowych celem ich ekspozycji w terenie lub zabezpieczenia przed zniszczeniem. Na tym terenie wszelkie prace należy uzgadniać z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków we Wrocławiu oraz prowadzić za pozwoleniem na prace archeologiczne i wykopaliskowe. Inwestor winien liczyć się z koniecznością zlecenia dodatkowych badań lub opracowań studialnych archeologicznych, architektonicznych, stratygraficznych, dendrochronologicznych i innych.

Strefę ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych - objęto tereny o stwierdzonej lub domniemanej zawartości ważnych reliktywów archeologicznych. Strefę wyznaczono dla całego miasta za wyjątkiem niewielkich fragmentów na południu (jednostka Lucień) oraz na wschodzie (jednostka Wądoły).

W studium dla strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych określono następujące wymogi konserwatorskie: Obowiązuje wymóg uzgadniania z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszelkich zamierzeń inwestycyjnych w zakresie prac ziemnych co do konieczności ich prowadzenia pod nadzorem archeologicznym i za pozwoleniem wojewódzkiego konserwatora zabytków. Nadzór archeologiczny i ratownicze badania archeologiczne, prowadzone są przez uprawnionego archeologa. Powyższe pozwolenie konserwatorskie należy uzyskać przed wydaniem pozwolenia na budowę i dla robót niewymagających pozwolenia na budowę - przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych.

W studium określono wymogi dla wyznaczonych na mapie stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków. W obrębie znajdujących się na terenie objętym opracowaniem studium chronionych stanowisk archeologicznych oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie wszelkie zamierzenia inwestycyjne wymagają przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych. Przed uzyskaniem pozwolenia na budowę (a dla robót niewymagających pozwolenia na budowę - przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych) należy uzyskać pozwolenie Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na przeprowadzenie ziemnych robót budowlanych na terenie zabytkowym w trybie prac konserwatorskich, które polegają na przeprowadzeniu wyprzedzających ratowniczych badań archeologicznych metodą wykopaliskową, przez uprawnionego archeologa na koszt Inwestora.

Szczególnej ochronie oprócz obszarów objętych strefą „A” i „W” poddaje się stanowisko archeologiczne nr 18/1/78-32 AZP (stanowisko zlokalizowane w północno-wschodniej części jednostki Śródmieście).

W przypadku wystąpienia zabytków lub obiektów archeologicznych wymagane jest podjęcie ratowniczych badań archeologicznych metodą wykopaliskową po uprzednim uzyskaniu pozwolenia na prace archeologiczne i wykopaliskowe od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu.

W studium ustalono ponadto wymogi dla zabytkowych układów zieleni. Do zieleni chronionej zaliczono:

- założenia zieleni komponowanej: parki, ogrody, skwery ukształtowane przez człowieka,
- cmentarze powstałe przed 1945 rokiem,
- szpalery aleje, pojedyncze drzewa pomnikowe.

W strefie „A” ochronie podlega obszar dawnych ogrodów ozdobnych i parku zamkowego (przy ul. Zamkowej) oraz park miejski przy ul. Wały Jagiellońskie wraz z układami zieleni zabytkowej.

Dla terenów zieleni komponowanej w studium obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- należy dążyć do ich zachowania i scalenia w granicach historycznych;
- założenia te winny pozostać założeniami zielonymi, należy lokalizować tu funkcję reprezentacyjną lub rekreacyjną;
- założenia te należy uporządkować, wskazana jest ich rewaloryzacja;
- na obszarach chronionych wprowadza się zakaz prowadzenia działalności inwestycyjnej bez uzgodnienia z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków;
- wszelkie działania na ich terenie, także lokalizację nowych obiektów, należy uzgodnić z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków i wykonywać pod jej kontrolą.

Dla wszystkich historycznych cmentarzy i miejsc pocmentarnych w studium, należy wyznaczyć strefę ochrony, w której obowiązują poniższe wymogi konserwatorskie:

- w przypadku cmentarzy użytkowanych, należy zachować ich dotychczasową funkcję;
- cmentarze nie użytkowane należy zachować jako tereny zielone;
- należy zaznaczyć w terenie obszar cmentarza poprzez ogrodzenie go w sposób trwały, funkcję ogrodzenia pełnić może zarówno twór sztuczny (mur, estetyczne ogrodzenie metalowe), jak i naturalny (np. żywopłot);
- należy zachować i konserwować elementy historycznych układów przestrzennych cmentarzy, w tym historyczne bramy, obiekty sztuki sepulkralnej, zieleni;
- cmentarze należy uporządkować: zachowane nagrobki zabezpieczyć przed dewastacją i pozostawić na miejscu, ewentualnie utworzyć dla nich lapidarium lub zachować je w inny uzgodniony z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków sposób;
- wszelkie zamierzenia i działania inwestycyjne należy poprzedzić uzyskaniem wytycznych konserwatorskich i uzgodnić z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków;
- dla cmentarzy figurujących w wojewódzkiej ewidencji zabytków należy wprowadzić stanowiska archeologiczne - obowiązują ustalenia jak dla stanowisk.

Dla szpalerów, alei i pojedynczych okazów, w studium obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- właściwa pielęgnacja zieleni;
- w przypadku szpalerów i alei usuwanie chorych i uzupełnienie układu nasadzeniami właściwych gatunków drzew.

W studium zaproponowano opracowanie szerokiego programu konserwatorskiego w celu ratowania najcenniejszych obiektów i obszarów o wartościach kulturowych. Koordynatorem powyższego programu winien być lokalny samorząd przy współpracy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków we Wrocławiu. W realizacji tego programu czynny udział powinna wziąć lokalna społeczność. W najogólniejszych zarysach program ratowniczy winien polegać na rewitalizacji i włączeniu obiektów zabytkowych w nurt turystyki i usług (restauracje, kawiarnie, hotele, itp.). Lokalny samorząd winien zachęcać i stwarzać warunki do inwestowania w obiekty o walorach kulturowych.

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.) ustalenia studium są wiążące dla organów gminy (Burmistrza miasta Oleśnica) przy sporządzaniu planów miejscowych. Granice stref ochrony konserwatorskiej określone na rysunku studium, zgodnie z zapisami w studium, mogą ulec zmianie i korekcie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Zgodnie z art. 20 ww. ustawy plan miejscowy uchwała rada gminy, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium.

Zgodnie z art. 14 ww. ustawy plan miejscowy jest aktem prawa miejscowego.

Rada Miasta Oleśnicy w dniu 25.06.2009r. podjęła uchwałę nr XXXV/212/2009 w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Oleśnicy” zmienioną uchwałami nr XXXVI/222/2009 z dnia 28.08.2009r i nr XXXIX/237/2009 z dnia 27.11.2009r.

W „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Oleśnicy” wyznaczono do rewitalizacji istniejące tereny parkowe i zieleni miejskiej oraz wskazano do wyremontowania budynki stanowiące własność miasta i zlokalizowane na terenie rewitalizowanego parku.

5.2. Charakterystyka zasobów i analiza stanu dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy

Leżąca w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego Oleśnica należy do grupy najstarszych miast śląskich. Miasto położone jest w centralnej części Równiny Oleśnickiej, na lewym brzegu rzeki Oleśnicy. Szczególne znaczenie ze względu na uwarunkowania geograficzne ma położenie na szlaku komunikacyjnym: Wrocław - Warszawa i Wrocław - Łódź oraz jako część aglomeracji Wrocławia, oddalonej od centrum miasta niespełna 30 kilometrów w kierunku północno-wschodnim.

Oleśnica jest miastem o bardzo interesującej przeszłości. Pierwotnie była to niewielka osada na szlaku bursztynowym na drodze z Wrocławia do Kalisza, wzmiankowana w 1189r. jako Olsnicz. Od 1214r. osada targowa z zapewne istniejącym już wtedy kościołem par. św. Jana Ewangelisty, istotnym elementem panoramy miasta. Miejscowość następnie była określana jako gród kasztelański. W 1255r. Oleśnica uzyskała przywilej lokacyjny na prawie średzkim, nadany przez księcia wrocławskiego Henryka III oraz pierwsze przywileje.

W latach 1320-1815 była rezydencjonalnym miastem książęcym. Od 1312r. księstwo oleśnickie pozostawało we władaniu księcia Bolesława, który zapoczątkował linię Piastów oleśnickich, panującą tu do śmierci Konrada X Białego Młodszego w 1492r. W 1495r. księstwo oleśnickie przechodzi w ręce księcia ziębickiego Henryka I oraz jego następców: Jana Podiebrada i Karola II. Ten ostatni w 1594r. założył gimnazjum książęce, jedną z najlepszych szkół na Dolnym Śląsku, a cały wiek XVI zapisał się jako okres rozkwitu miasta. Wtedy zaszły istotne zmiany w panoramie architektonicznej miasta: powstały liczne warsztaty rzemieślnicze (m. in. złotnicze), druga na Śląsku drukarnia i przede wszystkim najznamiensze dzieło architektury, wspaniały renesansowy zamek, który wraz z XVII wiecznymi bastionowymi obwarowaniami stał się wizytówką miasta.

W końcu XIX wieku i na pocz. XX wieku nastąpił intensywny rozwój przedmieść na południe i wschód od staromiejskiego centrum, wprowadzono zabudowę ciągłą i willową oraz wzniesiono gmachy użyteczności publicznej: poczty (ok. 1890r.), Sądu Rejonowego (1903-1905) i szkół. W okresie międzywojennym powstały między innymi domy handlowe (ul. Lwowska nr 2 i 3), osiedla mieszkaniowe na południowym i wschodnim krańcu miasta oraz tereny rekreacyjno-sportowe na północy.

Wskutek działań wojennych w 1945r., a także późniejszych rozbiórek, Stare Miasto wraz z otoczeniem, zostało znacznie zniszczone. Odbudowano je etapami w latach: 1957-60, 1962-66 i później 1970-76. Do dziś, mimo licznych wtrętów i zakłóceń nową zabudową, Oleśnica posiada czytelny, średniowieczny układ miasta z zachowaną linią murów lub umocnień oraz malowniczą, wielowieżową panoramą miasta od północnego-zachodu, której walory mogą docenić zarówno mieszkańcy jak i podróżujący szlakiem z Wrocławia do Warszawy.

W latach 1816-1975 Oleśnica była siedzibą powiatu, a od 1990r. — rejonu. Od 01.01.1999r. ponownie stała się miastem powiatowym, stolicą mikroregionu silnie powiązanego z aglomeracją wrocławską.

Krajobraz kulturowy to zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 poz. 1568 ze zm.), przestrzeń historycznie ukształtowana w wyniku działalności człowieka, zawierająca wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze.

Oleśnica posiada układ urbanistyczny, który jest wynikiem wielowiekowej adaptacji osady książęcej, położonej mniej więcej między kościołem św. Jana Apostoła, wieżą Bramy Wrocławskiej, a planem miasta lokacyjnego wytyczonego w XIIIw. Na obszarze miasta występuje szereg obiektów użyteczności publicznej jak i budynków mieszkalnych wybudowanych do końca XIXw. i zachowanych do dnia dzisiejszego. Ich największe

skupiska znajdują się na obszarze Starego Miasta ograniczonego ulicami: Rzemieśnicza, Sinapiusa, Kilińskiego, Pocztową, Mickiewicza, Wały Jagiellońskie i Wałową.

Plan zabytkowego ośrodka miejskiego oparty jest (w granicach przebiegu średniowiecznych murów obronnych) na czytelnym schemacie szachownicy charakterystycznym dla pierwotnego kształtu średniowiecznego miasta z połowy XIII w. Centrum tego planu stanowi prostokątny, nieco zdeformowany plac rynkowy (jeden z największych na Śląsku) z wybiegającymi zeń dwunastoma ulicami (obecnie od połowy lat 60 XX w. tylko 11 ulic). Jest to najpełniej zachowany i najbogatszy układ komunikacyjny wśród wszystkich rynków miast śląskich.

Pomimo licznych i rozległych zniszczeń w różnych epokach (pożary, ostatni w roku 1945 w wyniku którego miasto uległo zniszczeniu w 70%) zachowały się prawie wszystkie historyczne dominanty funkcjonalne i przestrzenne Starego Miasta, jak ratusz, kościoły, zamek i wieża bramy miejskiej. Dzięki tym obiektom Oleśnica posiada wyjątkowo ciekawą i zróżnicowaną sylwetę (szczególnie widoczną na trasie drogi nr 8 wjeżdżając do zachodu oraz od północy jadąc ulicą Dobroszycką, której zawdzięcza miano „miasta wież”).

Bliskie rozmieszczenie ciekawych plastycznie, zabytkowych akcentów pionowych podnosi atrakcyjność miasta i wzmacnia odczucie jego wartości historycznej. To właśnie formy architektoniczne i proporcje przestrzenne wyróżniają zespół staromiejski Oleśnicy i utrwalają się w pamięci patrzącego jako określone i tylko temu miastu przyporządkowane symbole przestrzenne.

Do najważniejszych zachowanych elementów historycznego układu przestrzennego miasta należą:

- szachownicowy układ ulic,
- fragmentarycznie zachowany podział na bloki,
- obiekty monumentalne: zespół zamkowy, ratusz, kościół parafialny p.w. św. Jana Apostoła, kościół parafialny p.w. Trójcy Świętej, Kościół NMP i św. Jerzego (ob. cerkiew prawosławna p.w. Zaśnięcia Matki Boskiej i św. Jerzego), Kościół ewangelicki Chrystusa Salwatora,
- znaczne odcinki średniowiecznych murów miejskich,
- zachodnia brama miasta - wieża bramy Wrocławskiej (d. Trzebnickiej),
- szereg zabytkowych budynków, w tym pierzeje Rynku.

Na terenie miasta Oleśnicy istniało 5 cmentarzy - obecnie nadal użytkowana jest jedna z istniejących przed 1945 r. nekropoli. Zarówno czynny cmentarz, jak i cmentarze które zostały zlikwidowane są objęte gminną ewidencją zabytków. Tereny po dawnych cmentarzach są użytkowane jako parki lub niezagospodarowane tereny zielone.

W Oleśnicy większość obiektów zabytkowych (wpisanych do rejestru zabytków, jak również objętych gminną ewidencją zabytków) użytkowana jest zgodnie z ich pierwotnym przeznaczeniem, lub pełni funkcje zbliżone do pierwotnych (za wyjątkiem terenów po zlikwidowanych cmentarzach). Dotyczy to przede wszystkim obiektów sakralnych, użyteczności publicznej, mieszkalnych oraz przemysłowych, w przypadku których stosunkowo łatwe jest utrzymanie funkcji pierwotnych. Wśród adaptacji większość budynków utrzymując funkcje zachowało również pierwotny wygląd zewnętrzny oraz rozkład pomieszczeń, co stanowi o ich historycznej wartości.

Pozytywnym przykładem adaptacji budynków o wartościach kulturowych przy zachowaniu funkcji pierwotnych może być m. in.: adaptacja budynku Starostwa Powiatowego przy ul. J. Słowackiego, Zakładu Karnego przy ul. Wały Jagiellońskie, wpisanych do rejestru zabytków Gimnazjum nr 2 i I LO przy ul. J. Słowackiego czy zespołu szkolnego przy ul. Armii Krajowej. Za przykład pozytywnej zmiany funkcji bez utraty wartości zabytkowych może posłużyć budynek obecnej Szkoły Podstawowej przy ul. 11 Listopada, będącego pierwotnie siedzibą Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego Księstwa Oleśnickiego. Oprócz budynku zachowano również granice posesji wraz z ogrodzeniem, co dodatkowo podnosi jego historyczną wartość.

Również pozytywnym przykładem adaptacji budynków o wartościach kulturowych należących do właścicieli prywatnych, którym nadano nową funkcję jest budynek przy ul.

Wojska Polskiego 12, obecnie tzw. Pałacyk w Oleśnicy, w którym znajdują się min. gabinety lekarskie i kancelarie.

Wśród obiektów, których współczesna funkcja jest konfliktowa w stosunku do przeznaczenia pierwotnego wskazać należy dawne Liceum przy ul. J. Kilińskiego, obecnie dom mieszkalny nr 14, pozbawiony niemal kompletnie dekoracji elewacji, obniżony, o przebudowanym wnętrzu (przy czym przekształcenia funkcjonalne obiektu są tak daleko posunięte, że przywrócenie funkcji pierwotnej w zasadzie jest bardzo mało prawdopodobne). W części nieprawidłowo użytkowany pozostaje również budynek szpitala przy ul. Armii Krajowej, w którego pomieszczeniach ulokowano sklep z odzieżą używaną.

Osobną grupą są zabytkowe budynki pozostające bez nowego przeznaczenia. Spośród obiektów wpisanych do rejestru zabytków zagospodarowania wymaga ponadto będący również własnością prywatną budynek dawnego kasyna oficerskiego przy ul. Wojska Polskiego 56, przeznaczony na cele hotelarsko-restauracyjne. Wyremontowana w 2008r zabytkowa wieżę ciśnień przy ul. Wojska Polskiego 57 również powinna zostać zagospodarowana w sposób pozwalający w pełni wykorzystać jej walory.

Podobnie sytuacja wygląda z Zamkiem Książęcym, będącym własnością Skarbu Państwa w trwałym zarządzie Komendy Głównej OHP, który nie jest w pełni wykorzystywany i udostępniany. Dla zamku w 2005r. opracowano wprawdzie „Ramowy program konserwacji elewacji Zamku Piastowskiego”, autorstwa M. Delimata, ale brak środków finansowych na jego realizację (wymieniono tylko dach).

Potencjalnie zagrożone pozostają obiekty obecnie niezagospodarowane i nieużytkowane. Dotyczy to min. części zabytkowego kasyna oficerskiego przy ul. Spacerowej 1, stanowiącego własność prywatną. Co prawda w piwnicach, budynku mieści się PUB, ale pozostała część budynku wydaje się nieużytkowana co może być przyczyną pogarszania się stanu technicznego budynku.

Wśród przygotowywanych przez gminę ofert inwestycyjnych znajdują się również propozycje sprzedaży obiektów zabytkowych. W ofercie w 2012r. ma się znaleźć lokal użytkowy (przeznaczony na cele usługowo-handlowe) znajdujący się przy ul. Wojska Polskiego 53B/1.

Obecnie bardzo niewiele obiektów zabytkowych w obszarze administracyjnym miasta znajduje się w stanie daleko posuniętej dewastacji. Nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków o bardzo złym stanie technicznym. Jedynym budynkiem rejestrowym w stanie ruiny jest dawna stołówka i kuchnia zespołu koszar przy ul. Wojska Polskiego.

Z przykrością należy zauważyć pogarszający się z roku na rok stan techniczny budynku przy ul. Wojska Polskiego nr 54.

W 2003r. na podstawie oględzin dokonanych przez pracowników WUOZ we Wrocławiu sporządzony został raport (w ramach akcji ogólnopolskiej) o stanie technicznym obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Dla każdego obiektu sporządzona została Karta przeglądu pojedynczego zabytku nieruchomego. Oprócz danych adresowych, własnościowych i materiałowych znalazły się w nich oceny stanu zachowania i stanu technicznego zabytku. Analizowane były następujące elementy konstrukcyjne: ściany, stropy, sklepienia, więźba dachowa, pokrycie dachu, rynny, stolarka, wyposażenie i wystrój, instalacja alarmowa, instalacja ppoż.

Dla Oleśnicy sporządzono karty wszystkich obiektów wpisanych do rejestru zabytków architektury i budownictwa. W skali 1 (najgorszy) do 5 dokonano oceny stanu zachowania obiektów. W stanie najgorszym w Oleśnicy (od 1-2) nie ma żadnego zabytku. Za najlepiej zachowany uznano kościół p.w. św. Jana Apostoła (5), większość zabytków oceniono na 4 (ratusz, kościół p.w. Św. Trójcy, d. Synagoga ob. kościół ewangelicki, zamek książęcy, I Liceum Ogólnokształcące, Dom Wdów, Brama Miejska Wrocławska, kasyno wojskowe przy ul. Wojska Polskiego), a jedynie kamienice w Rynku nr 47 i 48 na 3. Ocenę sporządzono wg kart opracowanych w 2003r. Od tego czasu znacznemu pogorszeniu nie uległ stan techniczny żadnego z wspomnianych obiektów.

W kartach prowadzono ponadto dane dotyczące stanu ewidencji zabytków ruchomych w obiekcie oraz wykaz sporządzonej dokumentacji dla obiektu.

Wśród obiektów objętych gminną ewidencją zabytków zasadniczo w złym lub w bardzo złym stanie technicznym znajdują się obiekty dawnego folwarku, położone przy ul. Nowowiejskiej nr 21, 23 i 25. W stanie wymagającym przeprowadzenia prac remontowych (głównie elewacji) są zespoły dawnej mieszkalnej zabudowy czynszowej usytuowane w obrębie ulic I. Daszyńskiego, A. Poniatowskiego i w dolnej części ul. Armii Krajowej oraz w bezpośrednim sąsiedztwie historycznego centrum w obrębie ulic 11 Listopada i 3 Maja.

W planach zakłada się sanację zabytkowej zabudowy ścisłego centrum Starego Miasta, odtworzenie i rewaloryzację jego układu urbanistycznego poprzez rekonstrukcję historycznych pierzei i przywrócenie dawnych kwartałów zabudowy.

Szczegółowe dane na temat zabytków z terenu miasta Oleśnica, objętych ochroną prawną (w tym wykaz zabytków, przeznaczonych do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków), można uzyskać w zasobach archiwalnych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu, a częściowo odnaleźć też na stronach [www.WojewodzkiegoUrzeduOchronyZabytkowweWroclawiu\(wosoz.ibip.wroc.pl\)](http://www.WojewodzkiegoUrzeduOchronyZabytkowweWroclawiu(wosoz.ibip.wroc.pl)). Zasób ewidencji i rejestru stanowisk archeologicznych podlega sukcesywnym uzupełnieniom i weryfikacji.

5.3. Zabytki objęte prawnymi formami ochrony

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 poz. 1568 ze zm.), określenie dot. zabytku nieruchomego oznacza: nieruchomość, jej części lub zespół nieruchomości, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

W obrębie miasta Oleśnicy znajdują się niżej wymienione obiekty, zespoły obiektów lub obszarów (stan na maj 2011) wpisane do rejestru zabytków nieruchomych:

- Ośrodek historyczny miasta Oleśnica, pod numerem rejestru A/1855/390, decyzja nr 390 z dn. 25.11.1956r.
- Basteja i mury obronne w Oleśnicy, pod numerem rejestru A/3552/422, decyzja nr 422 z dn. 5.04.1957r.
- Brama miejska, tzw. brama Wrocławska, ul. Wrocławska, pod numerem rejestru A/3538/413, decyzja nr 413 z dn. 26.01.1957r.
- Kościół parafialny św. Jana Apostoła (tzw. zamkowy), ul. Zamkowa, pod numerem rejestru A/1349/994, decyzja nr 994 z dn. 2.10.1963r.
- Kościół pomocniczy św. Trójcy, pod numerem rejestru A/1346/201, decyzja nr 201 z dn. 31.05.1950r.
- Kościół prawosławny Zaśnięcia NMP i św. Jerzego, ul. Zamkowa, pod numerem rejestru A/1347/308, decyzja nr 308 z dn. 21.12.1955r.
- Synagoga (ob. kościół ewangelicki p.w. Zbawiciela), ul. Łużycka, pod numerem rejestru A/1348/972, decyzja nr 972 z dn. 8.04.1963r.
- Zamek Piastowski w Oleśnicy (ob. Ośrodek szkoleniowy), ul. Zamkowa 4, pod numerem rejestru A/3539/70, decyzja nr 70 z dn. 29.03.1949r.
- Dom mieszkalny, d. plebania ewang., ul. Bociania 12, pod numerem rejestru A/999, decyzja z dn. 20.03.2007r.
- Dom Wdów (ob. Szkoła Muzyczna), ul. J. Matejki 19, pod numerem rejestru A/3546/971, decyzja nr 971 z dn. 8.04.1963r.
- Ratusz, Rynek, pod numerem rejestru A/3547/970, decyzja nr 970 z dn. 8.04.1963r.
- Budynki mieszkalne, Rynek 47 i 48, pod numerem rejestru A/3550/1577, decyzja nr 1577 z dn. 19.03.1966r.
- Budynek szkoły (ob. Zespół Liceum Ogólnokształcącego), ul. J. Słowackiego 4, pod numerem rejestru A/3528/637/W, decyzja nr 637/W z dn. 14.05.1990r.
- Zespół koszar, ul. Wojska Polskiego 52/56 (budynki nr 1-19), pod numerem rejestru A/3530/595/W, decyzja nr 595/W z dn. 9.12.1986r.
- Kasyno wojskowe (ob. hotel z restauracją), ul. Wojska Polskiego 58, pod numerem rejestru A/3530/596/W, decyzja nr 596/W z dn. 9.12.1986r.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 poz. 1568 ze zm.), jako zabytki rozumie się również zabytki archeologiczne, które oznaczają: zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem. Na terenie miasta Oleśnicy znajduje się 1 stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków archeologicznych pod nr 70 decyzją z dnia 29.03.1949r. (zamek).

Wymienione wyżej obiekty objęte są ochroną prawną wynikającą z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Rygory ochrony obowiązują niezależnie od położenia obiektu w poszczególnych strefach ochrony konserwatorskiej lub poza strefami. Wszelkie prace remontowe, zmiany własności, funkcji i przeznaczenia obiektu wymagają pisemnego pozwolenia wrocławskiej Delegatury WUOZ. Szczegółowe wytyczne dotyczące prowadzenia prac przy zabytkach określa Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych. (Dz. U. nr 150, poz. 1579).

Rozporządzenie określa tryb i sposób wydawania pozwoleń, w tym szczególne wymagania, jakim powinien odpowiadać wniosek i pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań (określonych w *Ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*) przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, robót budowlanych w otoczeniu zabytku, badań archeologicznych, poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych w zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Rozporządzenie ponadto określa wymagane kwalifikacje, jakie powinny posiadać osoby uprawnione do prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych lub badań archeologicznych, dodatkowe wymagania, jakie powinny spełniać osoby kierujące robotami budowlanymi, sposób potwierdzania posiadanych kwalifikacji i dodatkowych wymagań, standardy dotyczące dokumentacji prowadzonych prac konserwatorskich i restauratorskich oraz badań archeologicznych. Wśród obiektów wpisanych do rejestru zabytków z obszaru miasta Oleśnicy da się wyróżnić dwie zasadnicze grupy: obiekty sakralne oraz użyteczności publicznej:

Zabytki nieruchome ze wskazaniem rodzaju zabytku:

Rodzaj zabytku:	Liczba zabytków:
Zespoły urbanistyczne	1
Sakralne	4
Obronne	2
Użyteczności publicznej	3
Zamki	1
Militarne	2 (w tym zespół koszar)
Mieszkalne	3

Wśród wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych miasta Oleśnicy przeważają zabytki będące własnością gminną, na drugim miejscu są obiekty we władaniu kościołów oraz własność prywatna (dane WKZ Wrocław 2005).

Zabytki nieruchome ze wskazaniem własności:

Własność:	Liczba zabytków
Skarb Państwa	2
Własność gminna	5
Własność prywatna	4

Własność związków wyznaniowych	4
Inne	-

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 poz. 1568 ze zm.), określenie dot. zabytku ruchomego oznacza: rzecz ruchomą, jej części lub zespół rzeczy ruchomych, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Rejestr zabytków ruchomych, czyli dzieł sztuki i rzemiosła artystycznego, województwa dolnośląskiego, wg stanu z 30.03.2007r., na terenie miasta Oleśnicy obejmuje łącznie 409 obiektów (w tym 4 zespoły, 1 zbiór woluminów i 1 kolekcję). Zostało do niego wpisane zabytkowe wyposażenie głównych kościołów miasta: p.w. Św. Trójcy i św. Jana Apostoła oraz zamku książęcego. Ponadto ujęto w nim kolekcję zabytkowych lamp naftowych, zasoby biblioteki kościoła św. Jana Apostoła oraz dwie kolumny usytuowane przed Ratuszem i przed bramą wjazdową do zamku, płyty herbowe na pierwszym i drugim piętrze klatki schodowej w Ratuszu, klatkę schodową kamienicy Rynek nr. 49, zespół witraży w Starostwie Powiatowym, wyposażenie gabinetu prezesa Sądu Rejonowego, szafę z sekretariatu Prokuratora Rejonowego oraz wyposażenie I LO w Oleśnicy.

Rejestr zabytków ruchomych:

Liczba decyzji:	37
Liczba pojedynczych obiektów	409
Wyposażenie świątyń	66
Wyposażenie zamku	26
Zespoły	4
Kolekcje	1 (39 obiektów)
Zbiory	1 (239 obiektów)
Inne	34

5.4. Zabytki w gminnej ewidencji zabytków

Zgodnie z art. 21 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003r. ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy.

Obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków nieruchomości spoczywa na Burmistrzu Miasta (art. 22 pkt. 4 ww. ustawy). Dla Oleśnicy gminną ewidencję zabytków sporządził w 2006 r. Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków we Wrocławiu.

Ewidencją zostały objęte zabytki architektury i budownictwa: zespoły i obiekty o istotnych, lokalnych walorach historycznych, kulturowych i krajobrazowych oraz zabytki archeologiczne. Ewidencja została wykonana w oparciu o rejestr zabytków nieruchomości województwa dolnośląskiego, karty adresowe zabytków architektury i budownictwa, karty ewidencyjne zabytków architektury i budownictwa, karty ewidencyjne zabytkowych cmentarzy, opracowanie ewidencyjne parku, wytyczne konserwatorskie do planu zagospodarowania przestrzennego miasta oraz studia i projekty rewaloryzacji obszaru staromiejskiego, znajdujące się w zasobach Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu. Przeprowadzono również kwerendę bibliograficzną, kartograficzną i ikonograficzną. Stanowiska archeologiczne podano za Archeologicznym Zdjęciem Polski. Założono nowe karty dla miejsc po trzech rozebranych kościołach o średniowiecznej genezie.

Gminna ewidencja zabytków nie jest dokumentem zamkniętym ale powinna być uzupełniana i weryfikowana. Jej zmiany nie powodują nieważności ustaleń studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz gminnego programu opieki nad zabytkami.

Ewidencja powinna być okresowo aktualizowana, należy m.in. wykreślać z ewidencji obiekty rozebrane oraz gruntownie przebudowane (gdy w znacznym stopniu i w sposób nieodwracalny została zmieniona bryła budynku, układ i wielkość otworów okiennych, zniszczono wystrój elewacji). Należy podkreślić, że skreślenie z gminnej ewidencji zabytków obiektu wpisanego do rejestru zabytków jest możliwe jedynie na podstawie decyzji wydanej przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Ewidencję należy również uzupełniać o obiekty, dla których założone zostaną karty ewidencyjne zabytków architektury i budownictwa wojewódzkiej ewidencji zabytków lub nowe karty stanowisk archeologicznych, w oparciu o zawiadomienia przesłane przez DWKZ we Wrocławiu, zgodnie z § 11 rozporządzenia Ministra Kultury z dn. 14.05.2004r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem.

Wykaz obiektów z terenu miasta Oleśnica, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków oraz wpisanych do rejestru zabytków zamieszczono w aneksie.

Wykaz zabytkowych stanowisk archeologicznych z terenu miasta Oleśnica, znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zamieszczono w aneksie.

5.5. Zabytki o najwyższym znaczeniu dla gminy

Do zabytków o najwyższym znaczeniu dla miasta Oleśnica (zgodnie z pismem Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu nr pisma WZN-LN-40-1/11 l.dz. 2127/2011 z dnia 11.03.2011r) należy zaliczyć:

- historyczny ośrodek miasta (tj. układ urbanistyczny wraz z archeologicznymi nawarstwieniami, zagospodarowaniem terenu i zabudową, skupioną wokół Rynku i okolicznych ulic, zamykający się – w przybliżeniu – w granicach wyznaczonych przez obwarowania miejskie);
- zespół obwarowań miejskich;
- Zamek Piastowski, wraz z otoczeniem oraz historycznym wyposażeniem i wystrojem;
- kościół parafialny p.w. św. Jana Apostoła, wraz z historycznym wyposażeniem i wystrojem;
- kościół pomocniczy p.w. św. Trójcy, wraz z historycznym wyposażeniem i wystrojem;
- kościół prawosławny Zaśnięcia NMP i św. Jerzego, wraz z historycznym wyposażeniem i wystrojem;
- kościół ewangelicki p.w. Zbawiciela (dawna synagoga), wraz z historycznym wyposażeniem i wystrojem;
- ratusz, wraz z historycznym wyposażeniem i wystrojem;
- budynek liceum i gimnazjum przy ul. Słowackiego, wraz z historycznym wyposażeniem i wystrojem;
- zespół dawnych koszar przy ul. Wojska Polskiego, wraz z sąsiednim byłym kasynem oficerskim.

6. Ocena stanu dziedzictwa kulturowego gminy. Analiza szans i zagrożeń

W rozdziale tym dokonano analizy szans i zagrożeń (poprzez wskazanie mocnych i słabych stron – analiza SWOT) wynikającej z oceny stanu dziedzictwa kulturowego i uwarunkowań jego ochrony oraz realizowanej przez gminę polityki rozwoju przestrzennego i społeczno – gospodarczego.

Biorąc pod uwagę specyfikę miasta można wskazać następujące czynniki mające wpływ na dziedzictwo kulturowe Oleśnicy:

S – mocne strony:

- wykonanie nowej aranżacji Rynku, głównej przestrzeni publicznej miasta, miejsca spotkań mieszkańców i turystów,
- zachowany czytelny historyczny układ urbanistyczny wokół Rynku,

- zachowany zespół obwarowań miejskich, Zamek Piastowski wraz z otoczeniem oraz historycznym wyposażeniem i wystrojem,
- malownicze położenie miasta (panoramy miasta),
- budynki zabytkowe wykorzystane funkcjonalnie, stosunkowo niewielka ilość nie użytkowanych, pustych obiektów,
- uregulowany stan własnościowy większości obiektów zabytkowych,
- potencjalne możliwości wygenerowania nowych produktów turystycznych (zamek książęcy, kościoły na Starym Mieście, punkty widokowe, tereny zabytkowej zieleni miejskiej),
- renowacja części terenów zielonych miasta (dawny cmentarz, ob. park przy ul. Klonowej-Cmentarnej),
- znacząca rezerwa terenów inwestycyjnych - obecnie zagospodarowanych rolniczo - uchwalone mpzp, oraz wyodrębnione i uzbrojone tereny inwestycyjne (m.in. ZNTK, Fabryka obuwia),
- duży ośrodek administracyjny (siedziba powiatu, urząd miasta i urząd gminy),
- dobrze rozwinięta infrastruktura (komunikacja w tym nowa obwodnica, telekomunikacja, oczyszczalnia, wysypisko, gospodarka wodno-kanalizacyjna),
- tradycja historyczna (wielokulturowość, wielonarodowość),
- znaczący udział kapitału zagranicznego w lokalnej gospodarce,
- stały wzrost liczby podmiotów gospodarczych na terenie miasta, w tym dobrze rozwinięta sieć handlu i usług,
- dobry, w opinii przedsiębiorców, klimat dla biznesu oraz relatywnie tania siła robocza,
- wysoki udział sektora prywatnego w gospodarce lokalnej,
- preferencje podatkowe uchwalone przez władze gminne dla inwestorów tworzących nowe miejsca pracy,
- zauważalny wzrost dochodów budżetu miasta w ostatnich latach w tym stale wzrastające przychody budżetowe „per capita”,
- uchwalone Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Oleśnicy oraz znaczna część miasta objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- częściowa rewitalizacja terenów zielonych od ul. Wojska Polskiego do stawów i wokół stawów,
- dobra baza szkolnictwa,
- imprezy i działalność kulturalna o zasięgu ponad lokalnym,
- wyodrębnione w strukturze organizacyjnej urzędu stanowiska odpowiadające za promocje i rozwój miasta oraz sprawy związane z ochroną dziedzictwa kulturowego,
- sala widowiskowo-sportowa, basen, kina, teatr oraz sieć placówek kulturalnych.

W- słabe strony:

- istniejący obiekt handlowy w Rynku dysharmonizujący z otoczeniem,
- brak instytucji rozwoju lokalnego, wspierającej między innymi powstawanie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw,
- upadek dużych zakładów,
- brak odpowiedniej bazy hotelowej i gastronomicznej,
- na terenie całego miasta brak zunifikowanego oznakowania poszczególnych obiektów i miejsc historycznych, system tabliczek na elewacjach i informacja o budowlach lub osobach związanych z danym miejscem,
- brak zunifikowanego systemu oznaczeń tras i drogowskazów turystycznych, w tym powiązań z gminami sąsiednimi,
- nie całe miasto objęte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a niektóre z obowiązujących planów są mało precyzyjne,
- słaba więź części mieszkańców ze swoimi osiedlami (destrukcyjne postawy, graffiti, wandalizm),
- brak zrozumienia dla pojęcia „części wspólnej” budynku, posesji i „przestrzeni publicznej” skutkujące niekorzystnymi zmianami w elewacjach budynków, ogrodach (wymiana stolarki z dużą dowolnością form i kolorystyki, montaż witryn i szyldów,

malowanie fragmentów fasad, niszczenie drzew, szpecące i szkodliwe przycinanie koron etc.),

- zabudowa z lat 60-tych i 70-tych XX w. według tendencji urbanistycznych wówczas panujących, bez utrzymania linii zabudowy i charakteru architektury historycznej,
- braki w zagospodarowaniu otoczenia obiektów zabytkowych, podwórek, zaułków, bocznych uliczek,
- niski poziom wiedzy mieszkańców miasta o jego zabytkach oraz o śladach niemieckiej historii miasta.

O- szanse:

- przynależność Oleśnicy do metropolii wrocławskiej,
- wejście Polski do Unii Europejskiej (możliwość pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych UE na cele związane z ochroną zabytków),
- włączenie Oleśnicy w politykę regionalną (utworzenie lobbingu samorządowego przez przystąpienie Oleśnicy do Związku Miast Polskich oraz Klubu gmin Polskich),
- rozwój ruchu turystycznego na Dolnym Śląsku,
- wyeksponowanie bogatej historii miasta, opatrzenie miejsc i obiektów informacją zawierającą znaki i symbole czytelne dla większości odbiorców – również mało zainteresowanych historią i przybyszów z innych kręgów kulturowych,
- podjęcie współpracy międzynarodowej m. in. inicjatywa „Brama Wrocławska – Miejsce Spotkań Trzech Narodów”,
- dostępność komunikacyjna miasta w układzie kolejowym i drogowym (obwodnica – droga krajowa),
- organizacja meczów EURO 2012 we Wrocławiu,
- rozwój współpracy między władzami miasta Oleśnica a władzami gminy wiejskiej Oleśnica i władzami Powiatu Oleśnickiego,
- precyzyjne określenie warunków ochrony zabytków w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- uwzględnianie zagadnień z zakresu ochrony zabytków w programach prorozwojowych gminy oraz wykorzystanie dobrych wzorów europejskich w zakresie rewaloryzacji zabytków i rewitalizacji miast,
- kontynuowanie prac nad rewitalizacją obszaru Starego Miasta w granicach murów obronnych oraz ciągu terenów zielonych (rok 2012 – prace wokół stawów oraz w kierunku ul. Spacerowej po granicę miasta ze Spalicami), na stawach przewidują się lokalizację podświetlonej fontanny,
- potencjał gospodarczy miasta,
- finansowanie ze środków gminnych prac konserwatorskich przy obiektach sakralnych oraz należących do wspólnot mieszkaniowych,
- stałe nakłady finansowe na konserwację zabytków stanowiących własność gminy,
- udział funduszy prywatnych w pracach związanych z ochroną zabytków,
- ustanowienie nagrody burmistrza dla właścicieli zabytku,
- systematyczny wzrost świadomości społecznej i poczucia odpowiedzialności za stan miasta, zwłaszcza obiektów o wartości zabytkowej i przestrzeni publicznej,
- wykorzystywanie w remontowanych obiektach zabytkowych dobrych jakościowo, właściwych pod względem technologicznym materiałów i rozwiązań,
- lepsze wykorzystanie sieci kolejowej (kolej regionalna),
- rozwój sieci tras rowerowych i turystyki rowerowej,
- wykorzystanie potencjału energii, młodości i intelektu uczniów w działaniach konserwatorskich, społecznych i ekologicznych.

T - zagrożenia:

- nieuzasadniona wymiana zabytkowej tkanki miejskiej na współczesną, nieodwracalne usunięcie elementów kształtujących klimat miejsca (kratki, bramy, posadzki, bruki, okucia, latarnie, tynki z napisami, stolarka, parkany etc.),
- zaburzenie proporcji między starą i nową zabudową,
- degradacja obiektów zabytkowych spowodowana niewłaściwą eksploatacją, brakiem użytkowania lub wykorzystaniem do nieodpowiednich funkcji,

- sąsiedztwo atrakcyjnego ośrodka jakim jest Wrocław (miejsca pracy, nauki, silnego ośrodka kulturalnego) i związana z tym ucieczka młodych, przedsiębiorczych ludzi,
- konkurencja innych ośrodków w regionie i odpływ inwestycji.

7. Założenia programowe

- Dążenie do maksymalnego zachowania substancji zabytkowej obiektów architektonicznych, a w odniesieniu do układów urbanistycznych – oryginalnej tkanki miejskiej.
- Obejmowanie opieką zabytków bez względu na ich stan zachowania i proveniencję (wielowiekowe nawarstwienia, różnorodność kulturowa, narodowa, religijna i społeczna, której przejawem są zabytki Oleśnicy - jako niepowtarzalne bogactwo i walor miasta).
- Promowanie adaptacji i modernizacji w celu zachowania ciągłości użytkowania zabytku, utrzymanie dotychczasowych lub wprowadzenia nowych funkcji odpowiednich do charakteru budynku (obiekt zabytkowy nie użytkowany ulega degradacji i w efekcie popada w ruinę).
- Podejmowanie zadań wspierających pozytywne działania właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych, a w razie konieczności – działań stanowczo dyscyplinujących (wykorzystanie wszystkich dostępnych środków prawnych w celu zapobiegania degradacji stanu zabytków, zapobieżeniu zniszczeniom).

7.1. Priorytety programu opieki

- Planowe i konsekwentne realizowanie zadań samorządowych w zakresie ochrony zabytków.
- Powiązanie zadań służących ochronie wartości kulturowych ze strategią rozwoju gospodarczego oraz polityką przestrzenną gminy.
- Uznanie znaczenia dziedzictwa kulturowego w rozwoju miasta. budowanie klimatu społecznego zrozumienia i akceptacji dla idei ochrony zabytków odczytywanych jako źródło tożsamości, wiedzy i dumy z przeszłości i tradycji.
- Dążenie do pełnej oceny stanu zasobów zabytków nieruchomych, ruchomych i dziedzictwa archeologicznego miasta Oleśnicy.
- Integracja ochrony dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (dziedzictwo kulturowe obejmujące dobra kultury i natury - World Cultural Heritage).
- Wypracowanie i wprowadzenie zasad ochrony materialnego dziedzictwa kulturowego w planach zagospodarowania przestrzennego, wypracowanie standardów zagospodarowania i estetyki zabytkowych przestrzeni publicznych, podniesienie standardów komunikacyjnych historycznych dzielnic, dążenie do przywrócenia ładu przestrzennego w urbanistycznej tkance miasta.
- Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność przestrzeni miejskiej i zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami.
- Prowadzenie działań w zakresie planowania przestrzennego oraz gospodarki nieruchomościami mających na celu przede wszystkim: powstrzymanie degradacji obiektów i obszarów o wartościach zabytkowych i kulturowych oraz podjęcie działań w celu poprawy stanu ich zachowania, rewitalizację zdegradowanej zabudowy mieszkaniowej, rewitalizację kompleksów powojennych.
- Aktywne zarządzanie zasobem stanowiącym materialne dziedzictwo kulturowe: dążenie do materialnej poprawy stanu zabytków, ich adaptacji i rewitalizacji w celu wykorzystania potencjału związanego z posiadanym dziedzictwem kulturowym.
- Racjonalne wykorzystanie gminnych funduszy na prace ratownicze, konserwatorskie i dokumentacyjne.
- Wspieranie projektów związanych z opieką nad zabytkami i zagospodarowaniem obiektów zabytkowych.

- Upowszechnianie wśród właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych znajomości zasad konserwatorskich, zasad etyki i profilaktyki konserwatorskiej, wspieranie odpowiedzialności właścicieli obiektów zabytkowych za posiadane mienie.
- Wspieranie starań właścicieli zabytkowych obiektów sakralnych o ich właściwe zabezpieczenie.

7.2. Kierunki działań programu opieki

- Udostępnienie na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miasta Oleśnicy gminnej ewidencji zabytków wraz z podaniem ich aktualnego stanu prawnego.
- Wspieranie wydawnictw obejmujących zagadnienia związane z historią miasta oraz ochroną dóbr kultury.
- Dofinansowanie szkolnych konkursów wiedzy o zabytkach Oleśnicy oraz historii miasta.
- Uczestnictwo Urzędu Miasta Oleśnicy oraz właścicieli zabytków z terenu miasta w obchodach Europejskich Dni Dziedzictwa.
- Organizacja wystaw tematycznie związanych ze specyfiką regionu, wzmacniających wizerunek miasta oraz poświęconych dziejom Oleśnicy, jej mieszkańców i zabytków.
- Wspieranie działań sprzyjających szerszemu zaangażowaniu się sektora prywatnego w ochronę dziedzictwa kulturowego.
- Wspieranie działalności organizacji społecznych, pozarządowych, związków wyznaniowych i środowisk zajmujących się ochroną i opieką nad zabytkami poprzez przyznawanie nagrody za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury materialnej miasta Oleśnicy zgodnie z uchwałą Rady Miasta Oleśnicy nr X/85/2007 z dnia 29 czerwca 2007r.
- Zapewnienie wsparcia przy tworzeniu systemu informacji przestrzennej o zabytkach Oleśnicy, wytyczenie szlaku turystycznego po najcenniejszych obiektach miasta.
- Aktywna współpraca z lokalnymi mediami w celu promocji zabytków i upowszechniania działań związanych z opieką nad zabytkami.

7.3. Zadania programu opieki

- Realizacja zadań wynikających z przyjętego przez Radę Miasta Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Gminy Miejskiej Oleśnica, w zakresie Ochrony Dziedzictwa Narodowego i Kultury (przebudowano Salę Ślubów i Obrad w Urzędzie Miasta w Ratuszu, podświetlono budynki i budowle zabytkowe oraz objęto je monitoringiem).
- Podejmowanie starań o dofinansowanie prac przy zabytkach miasta z budżetu państwa oraz programów UE.
- Kontynuacja możliwości dofinansowania z budżetu gminy (zgodnie z uchwałą nr XLIII/331/2006 z dnia 31.08.2006r.) prac konserwatorskich przy najcenniejszych obiektach miasta (przede wszystkim z obszaru Starego Miasta).
- Prowadzenie bieżących prac pielęgnacyjnych, porządkowych i zabezpieczających na terenie strefy ochrony zabytkowych układów zieleni (parków i cmentarzy oraz przy alejach). Troska o zachowanie walorów zabytkowych zielenie zabytkowej.
- Generowanie nowych miejsc pracy przy inwestycjach związanych z realizacją zadań inwestycyjnych związanych z ochroną zabytków w tym przygotowanie oferty prac sezonowych dla bezrobotnych mieszkańców Oleśnicy przy bieżących pracach pielęgnacyjnych, porządkowych i zabezpieczających prowadzonych na terenie strefy ochrony zabytkowych układów zieleni, będących własnością miasta.
- Realizacja kierunków i zasad polityki przestrzennej wskazanych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Oleśnicy w zakresie ochrony zabytków i środowiska kulturowego poprzez sukcesywne uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- Respektowanie wartości historycznego układu ruralistycznego osiedla Lucień, wokół ulicy Osiedle, w planowaniu przestrzennym.

- Podjęcie działań promocyjnych w celu znalezienia użytkowników dla zdegradowanych obiektów zabytkowych na terenie miasta, prowadzenie na oficjalnej stronie internetowej oferty inwestycyjnej, uwzględniającej kompleksowe i wariantowe określenia proponowanych funkcji użytkowych dla obiektów zabytkowych (zwłaszcza będących w gestii samorządu).
- Przygotowanie właścicieli i dysponentów obiektów zabytkowych do absorpcji programowych funduszy Wspólnoty Europejskiej. Dysponowanie aktualnymi informacjami o możliwościach starania się o środki pozabudżetowe na dofinansowanie prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych.
- Interwencja odpowiednich służb przy rażących naruszeniach prawa budowlanego (zwłaszcza w zakresie samowoli budowlanych) na obszarach objętych ochroną konserwatorską oraz przy obiektach zabytkowych oraz ujętych w ewidencji gminnej (zwłaszcza jeśli chodzi o rozbudowy i przebudowy zmieniające bryłę budynków).
- Prowadzenie okresowych przeglądów zabezpieczeń obiektów zabytkowych zgodnie z Gminnym programem ochrony zabytków Miasta Oleśnicy na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.
- Przeprowadzenie aktualizacji gminnej ewidencji zabytków po dwóch latach obowiązywania Programu, polegającej na wykreśleniu z ewidencji obiektów nieistniejących lub gruntownie przebudowanych oraz uzupełnieniu o obiekty, dla których założono karty wojewódzkiej ewidencji zabytków.
- Zabezpieczenie murów miejskich, osuszenie, uzupełnienie ubytków, zagospodarowanie przedmurza.
- Podejmowanie działań wspierających rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej w mieście m.in. poprzez wykorzystanie zespołu zamkowo-parkowego, wspieranie obecnego użytkownika w pracach przystosowujących zamek do pełnienia nowych funkcji (min. muzeum regionalne, sale konferencyjne, szkoła o profilu artystycznym, galeria malarstwa, restauracja historyczna, widowiska multimedialne, turnieje rycerskie) oraz w pracach doraźnie zabezpieczających obiekt.
- Wyznaczenie ścieżki kulturowej (tolerancji religijnej) łączącej: kościół prawosławny Zaśnięcia NMP i św. Jerzego - kościół pomocniczy św. Trójcy - synagogę, ob. kościół ewangelicki p.w. Zbawiciela - dom mieszkalny, d. plebania ewang. ul. Bociania 12 - szkołę muzyczną, d. dom wdów (po pastorach) ul. J. Matejki 19.
- Wyznaczenie ścieżki kulturowej (historycznej) łączącej: Zamek Piastowski - kolumnę Złotych Godów - kościół parafialny św. Jana Apostoła (tzw. zamkowy) - kolumnę z uskrzydloną boginią Nike - Ratusz - bramę miejską Trzebnicką, ob. brama Wrocławska - mury obronne.
- Symboliczne oznakowanie (np. w posadzce) miejsca lokalizacji nieistniejących trzech bram Mariackiej, Bydłęcej i Oławskiej, będących częścią murów obronnych.
- Rewitalizacja Rynku polegająca min. na: rozpoczęciu działań zmierzających do likwidacji istniejącego w Rynku obiektu handlowego (ul. Wrocławska - Rynek), uporządkowaniu zasad organizowania w sezonie letnim ogródków gastronomicznych na gruntach stanowiących własność gminy.
- Działalność informacyjna polegająca min. na umieszczaniu tablic na obiektach (o historii obiektu, mieszkańcach itp.).
- Rozpoczęcie prac nad serwisem map miejskich: np. z obowiązującymi mpzp, oraz zaznaczonymi na mapach obiektami, zespołami obiektów i układów urbanistycznych wpisanych do rejestru zabytków wraz z numerem i datą decyzji, granice ochrony konserwatorskich oraz zabytki figurujące w gminnej ewidencji zabytków.
- Rozpoczęcie prac nad informatyczną bazą danych o zabytkach w celu poprawy warunków obsługi klientów urzędu niezbędne jest opracowanie informatycznej bazy danych o oleśnickich zabytkach. Oprócz wglądu w dane o poszczególnych obiektach, umożliwi to również sporządzanie różnego rodzaju zestawień i statystyk dla potrzeb wewnętrznych czy na prośbę innych urzędów (np. Urzędu Marszałkowskiego).
- Rozpoczęcie spisu dóbr kultury współczesnej miasta Oleśnica powstałych po 1945r. charakteryzujących się wysokimi walorami architektonicznymi, znaczących dla miasta, stanowiących symbol miejsca i czasu, w którym powstały. Rozpoczęcie spisu może

poprzedzić konkurs na wyłonienie najlepszej realizacji obiektu po 1945r. na terenie miasta. Do udziału w spisie zaleca się zaangażować lokalnych architektów i urbanistów.

- Wspieranie wydawnictw obejmujących zagadnienia związane z historią miasta oraz ochroną dóbr kultury powiązane z życiem obecnych mieszkańców (w tym np. prace dzieci – jak sobie wyobrażają miasto Oleśnica w przyszłości).

8. Instrumentarium realizacji programu opieki nad zabytkami

Zakłada się, że zadania określone w Programie opieki na zabytkami miasta Oleśnicy w latach 2011-2014 będą wykonywane za pomocą następujących instrumentów:

- Instrumentów prawnych – wynikających z przepisów ustawowych (np. uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, budowa parków kulturowych, wnioskowanie o wpis do rejestru zabytków obiektów będących własnością gminy, wykorzystanie decyzji administracyjnych, np. wojewódzkiego konserwatora zabytków).
- Instrumentów finansowych (m.in. finansowanie prac konserwatorskich i remontowych przy obiektach zabytkowych będących własnością gminy, korzystanie z programów uwzględniających finansowanie z funduszy europejskich oraz dotacje, subwencje, dofinansowanie, nagrody, zachęty finansowe dla właścicieli i posiadaczy obiektów zabytkowych).
- Instrumentach koordynacyjnych (m.in. poprzez realizację projektów i programów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego zapisanych w wojewódzkich, powiatowych i gminnych strategiach, planach rozwoju lokalnego itp. współpraca z ośrodkami naukowymi i akademickimi, współpraca z organizacjami wyznaniowymi w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami).
- Instrumentach społecznych (m.in. poprzez działania edukacyjne promocyjne, współdziałanie z organizacjami społecznymi, działania prowadzące do tworzenia miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami).
- Instrumentach kontrolnych (m.in. aktualizacja gminnej ewidencji zabytków, monitorowanie stanu zagospodarowania przestrzennego oraz stanu zachowania dziedzictwa kulturowego).

9. Zasady oceny realizacji programu opieki nad zabytkami

Wypełniając dyspozycję art. 87 ust. 3 i art. 87 ust. 5 ustawy, rada gminy przyjmuje gminny program opieki nad zabytkami, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Z realizacji programu burmistrz miasta sporządza co 2 lata sprawozdanie, które przedstawia radzie miejskiej.

Wszystkie działania „Programu opieki nad zabytkami miasta Oleśnicy na lata 2011-2014” mają duże szanse na powodzenie, są realnymi celami, możliwymi do osiągnięcia w okresie przewidzianym na ich realizację, tj. w latach 2011 – 2014. Wskazuje na to doświadczenie Miasta Oleśnicy w podejmowaniu podobnych zadań i dotychczasowe osiągnięcia.

Warto podkreślić, że opieka nad zabytkami z założenia należy do działań permanentnych. Nie polega wyłącznie na realizacji jednostkowych zadań remontowych i konserwatorskich, które łatwo uznać za spektakularny sukces wszystkich zaangażowanych w inwestycję jednostek. Nie tak efektowna, ale nie mniej ważna jest systematyczna praca związana z codziennym utrzymaniem obiektów – drobne zabiegi konserwatorskie w budynkach, pielęgnacja drzewostanu i terenów parkowych, dbałość o zachowanie charakteru obiektów i obszarów w przypadku adaptacji do nowych funkcji, przestrzeganie przepisów prawa lokalnego, zwłaszcza obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Kolejne okresy 4-letnie przyniosą nowe zadania, które zostaną wpisane do przyszłych „Programów opieki nad zabytkami miasta Oleśnicy”, ale część celów z pewnością zostanie powtórzona po raz kolejny, w niezmienionej formie i brzmieniu. Nie będzie to oznaczać porażki dotychczasowych działań, ale konsekwencję w realizowaniu przedsięwzięć

długoterminowych, jakie nigdy nie powinny być uznane za zakończone i zamknięte. Będzie też symbolem trwałości i ciągłości, które w historii i konserwatorstwie są wartościami niezwykle cennymi.

10. Źródła finansowania programu opieki nad zabytkami

Zasady finansowania opieki nad zabytkami określone zostały w rozdziale 7. ustawy z dnia 23 lipca 2003r o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.) Nakładają one obowiązek finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych przy zabytku na osobę fizyczną lub inną jednostkę organizacyjną (w tym - także jednostkę z sektora finansów publicznych) posiadającą tytuł prawny do obiektu. Na podstawie art. 71 ust. 2 ustawy sprawowanie opieki nad zabytkami, w tym finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, do którego tytuł prawny posiada jednostka samorządu terytorialnego jest zadaniem własnym tej jednostki.

Istnieje wiele form dofinansowania zadań związanych z opieką nad zabytkami.

- Dofinansowanie z budżetu gminy:

Rada Miejska może podjąć uchwałę w sprawie przyjęcia zasad i trybu udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków niestanowiącym wyłącznej własności gminy.

Dotacje mogą być udzielone np. obiektom:

- wpisanym do rejestru zabytków,
- będącym w złym stanie technicznym,
- posiadającym dla miasta istotne znaczenie historyczne, artystyczne lub naukowe, w szczególności dla promowania kultury oraz historii miasta wzbogacając jego ofertę turystyczną i kulturową,

O dotację na w/w cel ubiegać mogą się podmioty, które posiadają tytuł prawny do obiektu wpisanego do rejestru zabytków i nie są zaliczane do sektora finansów publicznych tj. osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, finansujące prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku.

Dotacje może przyznać Rada Miejska na wniosek Burmistrza.

Dotacje na realizację zadań publicznych polegających na przeprowadzeniu prac konserwatorskich, restauratorskich i remontowych w obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie miasta udzielane może być w trybie otwartego konkursu ofert. Finansowane są prace przy obiektach architektury i zabytkach ruchomych. Zadanie kierowane jest do organizacji pozarządowych - zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.), która zobowiązuje organy administracji publicznej do współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego.

Rada Miejska Oleśnicy w dniu 30.09.2004r. podjęła uchwałę nr XXII/184/04 w sprawie zasad postępowania o udzielenie dotacji na roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonywania zleconego zadania, zmieniona uchwałą nr XLIII/331/2006 z dnia 31.08.2006r.

Rada Miejska Oleśnicy w dniu 23.02.2007r. podjęła uchwałę nr V/41/07 w sprawie częściowego refinansowania nakładów poniesionych na modernizację systemu ogrzewania lokali mieszkalnych i użytkowych.

Rada Miejska Oleśnicy w dniu 23.06.2007r. podjęła uchwałę nr X/85/2007 w sprawie ustanowienia i przyznawania dorocznych nagród za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury materialnej Miasta Oleśnicy oraz ich wysokości.

Rada Miejska Oleśnicy w dniu 25.06.2009r. podjęła uchwałę nr XXXV/212/2009 w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Oleśnicy” zmienioną uchwałami nr XXXVI/222/2009 z dnia 28.08.2009r i nr XXXIX/237/2009 z dnia 27.11.2009r.

- Dofinansowanie z budżetu państwa:

Zasady finansowania opieki nad zabytkami z budżetu państwa uregulowane są ustawą z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Kultury dnia 6 czerwca 2005r. w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. U. Nr 112 poz. 940) wraz ze zmianami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 11 stycznia 2006r. (Dz. U. Nr 12 poz. 73) oraz 27 listopada 2006r. (Dz. U. Nr 221 poz. 1619).

Zgodnie z w/w przepisami, obowiązek finansowania prac przy zabytku spoczywa na właścicielu lub posiadaczu zabytku, przy czym osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku.

Dotacja może być udzielona przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W przypadku dotacji udzielanej przez ministra, prace muszą być realizowane w ramach zadań mieszczących się w ogłaszanych przez Ministra programach operacyjnych lub priorytetach tych programów, realizujących cele zawarte w Narodowej Strategii Rozwoju Kultury. W 2009r. ogłoszono 8 programów. Do zadań związanych z opieką nad zabytkami odnoszą się: Program Operacyjny Dziedzictwo Kulturowe i Program Operacyjny Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

- Dofinansowanie z budżetu województwa dolnośląskiego:

Z budżetu Samorządu Województwa Dolnośląskiego wspierane są zadania z zakresu ochrony i opieki na zabytkami zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.), która zobowiązuje organy administracji publicznej do współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego. Przyznanie dotacji poprzedzane jest otwartymi konkursami ofert. Procedury zostały określone w „Instrukcji postępowania w sprawie wdrażania „Karty Współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku” przyjętej Uchwałą Nr 1637/II/2004 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 17 sierpnia 2004r.

- Fundusze Unii Europejskiej:

Fundusze strukturalne są narzędziami realizacji polityki spójności prowadzonej przez Unię Europejską w celu wyrównywania różnic społecznych i gospodarczych w krajach członkowskich. W latach 2007-2013 funkcjonują: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności. Na poziomie poszczególnych państw członkowskich UE polityka spójności jest realizowana za pomocą programów krajowych (m.in. Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”, a w nim: Priorytet XI. „Kultura i dziedzictwo kulturowe”, Działanie 11.1 „Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym”) oraz regionalnych takich jak: Regionalny Program Operacyjny na lata 2007–2013 dla Województwa Dolnośląskiego, Priorytet 6 „Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska” oraz Priorytet 9 „Odbudowa zdegradowanych obszarów miejskich na terenie Dolnego Śląska”.

- Ulgi podatkowe:

Formą pomocy finansowej dla właścicieli obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków jest system ulg podatkowych.

Na podstawie art. 4, ust. 1, pkt 9, lit. d ustawy o podatku od spadku i darowizn (Dz. U. Nr 16 z 1997r., poz. 89) zwolnione od podatku jest nabycie spadku zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków, jeżeli nabywca jest zaliczany do I lub II grupy spadkowej oraz gdy zabezpiecza je i konserwuje zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zwolnienie od podatku przysługuje też w przypadku nabycia spadku zabytków ruchomych i kolekcji wpisanych do rejestru zabytków.

Na podstawie art. 7, ust. 1, pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 9 z 2002r., poz. 84) zwalnia się od podatku od nieruchomości: budynki i grunty wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

11. Realizacja i finansowanie przez gminę zadań z zakresu ochrony zabytków

Rada Miejska Oleśnicy w dniu 30.09.2004r. podjęła uchwałę nr XXII/184/04 w sprawie zasad postępowania o udzielenie dotacji na roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonywania zleconego zadania zmieniona uchwałą nr XLIII/331/2006 z dnia 31.08.2006r.

O dotacje może starać się osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru, położonego na terenie Miasta Oleśnicy. W szczególności o dotację ubiegać się mogą wspólnoty mieszkaniowe, których nieruchomości położone są na terenie Starego Miasta Oleśnicy, wpisanego do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr 390 z dnia 25.11.1956r. Teren Starego Miasta określa mapa stanowiąca załącznik nr 1 do ww. uchwały.

Rada Miejska Oleśnicy w dniu 23.02.2007r. podjęła uchwałę nr V/41/07 w sprawie częściowego refinansowania nakładów poniesionych na modernizację systemu ogrzewania lokali mieszkalnych i użytkowych.

O objęcie refinansowaniem mogą starać się najemcy i właściciele lokali mieszkalnych i użytkowych, znajdujących się we wspólnotach mieszkaniowych i budynkach komunalnych położonych w granicach obszaru wpisanego na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu nr 390 z dnia 25.11.1956r. do rejestru zabytków historycznego ośrodka miasta Oleśnicy, według granicy zakreślonej na mapie stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

W roku 2006 z budżetu miasta udzielono dotacji na roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków w kwocie 472.378,16zł. Na zadania związane z ochroną zabytków, realizowane przez Urząd Miasta Oleśnica przeznaczono 58.141,54zł.

W budżecie miasta na 2007 rok przewidziano w ramach dotacji celowych kwotę 680.000zł na „Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami”, z przeznaczeniem na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych (remonty dachów i elewacji) zgodnie z uchwałą nr III/16/2006 Rady Miasta Oleśnicy z dn. 28.12.2006r.

W 2011r. planuje się przeznaczyć kwotę 500.000zł na dotacje na roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków a na Program opieki nad zabytkami dla miasta Oleśnicy przeznaczono kwotę 15.006zł.

Wykaz dotacji na rok 2011 na roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	Wspólnota mieszkaniowa/ Parafia adres	Zarządca	Kwota dotacji [zł]	Rodzaj remontu
1	ul. Łużycka 22	Kościół Zielonoświątkowy Zbór w Oleśnicy przy ul. Łużyckiej 22	30 000	remont dachu
2	Rynek 25 - Kościelna 3 WM	IZYDA	30 000	remont elewacji
3	Rynek 31-32 WM	IZYDA	30 000	remont elewacji
4	Rynek 45-46 WM	IZYDA	30 000	remont elewacji i dachu
5	Rynek 49 - 3 Maja 72 WM	IZYDA	30 000	remont dachu
6	3 Maja 5 WM	PROCON	25 000	remont elewacji

7	3 Maja 7 WM	PROCON	30 000	remont elewacji
8	3 Maja 64-66 WM	PROCON	30 000	remont elewacji
9	WM przy ul. Kościelnej 16-18	PROCON	30 000	remont elewacji
10	WM przy ul. Matejki 24	PROCON	30 000	remont elewacji i dachu
11	WM przy ul. Matejki 25-26 - Rynek 29-30	PROCON	30 000	remont dachu
12	WM przy ul. Rynek 11 będzie zmiana na inną WM	PROCON	30 000	remont elewacji
13	WM przy ul. Rynek 23-24	PROCON	30 000	remont dachu
14	WM przy ul. Rynek 26	PROCON	5 000	wymiana drzwiowej
15	WM przy ul. Rynek 27	PROCON	5 000	wymiana drzwiowej
16	WM przy ul. Sejmowej 5-9b	PROCON	30 000	remont elewacji
17	WM przy ul. Św. Jadwigi 1-3-5	PROCON	30 000	remont elewacji i dachu
18	WM przy ul. Wrocławskiej 20	PROCON	30 000	remont elewacji
19	WM przy ul. Traugutta 4 - Św. Jadwigi 10	PROCON	5 000	wymiana drzwiowej
20	WM przy ul. Matejki 11-11a	PROCON	5 000	wymiana drzwiowej
21	WM przy ul. Okrężnej 7	PROCON	5 000	wymiana drzwiowej

W roku 2007 podjęto prace konserwatorskie przy murach miejskich, wpisanych do rejestru zabytków (pod nr 618 decyzją z dn. 01.09.1959r.). Efekty prac są widoczne od ul. Wałowej, Rzemieślniczej oraz Kilińskiego, lecz ich stan techniczny wymaga ciągłego remontu, zwłaszcza przy ul. Młynarskiej. Prace wciąż trwają.

W 2008r. wyremontowano wpisaną do rejestru zabytków wieżę ciśnień przy ul. Wojska Polskiego 57.

Zakończono również prace polegające na przebudowie Sali Ślubów i Obrad w Urzędzie Miasta, które w były ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2004-2008, w Programie Ochrony Dziedzictwa Narodowego i Kultury.

W Programie Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej na podświetlenie budynków i budowli zabytkowych planowano przeznaczyć łącznie do 2009r. 400.000zł, a na monitoring obiektów i obszarów zabytkowych do 2010r. łącznie 900.000zł.

Obecnie trwają prace nad:

- budową drogi wraz z kanalizacją deszczową i z zatoką parkingową oraz ścieżką pieszo-rowerową na odcinku ul. Brzozowej, na nadzór archeologiczny z budżetu miasta przeznaczono kwotę 7000zł. (Sprawozdanie końcowe z ratowniczych badań archeologicznych w związku z budową drogi wraz z kanalizacją deszczową, oświetleniem drogowym i zagospodarowaniem terenu wzdłuż ul. Brzozowej w Oleśnicy /III-IV 2011/ Decyzja nr 286/2011).
- zmianą dachu na kościele św. Jerzego - z budżetu miasta przeznaczono kwotę 25.000zł.

W ramach wydatków na Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004-2008 w Programie Ochrony Dziedzictwa Narodowego i Kultury, którego celem jest dbałość o obiekty zabytkowe oraz umożliwienie korzystania z imprez kulturalnych, wyszczególniono sfinansowanie adaptacji budynku przy ul. M. Reja 10 (budynek w ewidencji) dla potrzeb biblioteki. Ponadto w ramach Programu Ochrony Dziedzictwa Narodowego w WPI planowana była adaptacja zabytkowego budynku przy ul. M. Reja 10 dla potrzeb biblioteki publicznej (do 2008r. na realizację zadania przewidziano kwotę 1.330.000zł, do 2010r. kolejne 400.000zł.). W 2011r planuje się przeznaczyć na remont dachu i na

remont pomieszczeń biblioteki dzieci i młodzieży 1.000.000zł, a w 2012r – 1.200.000zł na remont Sali widowiskowej.

Rada Miejska Oleśnicy w dniu 25.06.2009r. podjęła uchwałę nr XXXV/212/2009 w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Oleśnicy” zmienioną uchwałami nr XXXVI/222/2009 z dnia 28.08.2009r i nr XXXIX/237/2009 z dnia 27.11.2009r.

W „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Oleśnicy” wyznaczono do rewitalizacji istniejące tereny parkowe i zieleni miejskiej oraz wskazano do wyremontowania budynki stanowiące własność miasta i zlokalizowane na terenie rewitalizowanego parku.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej z dnia 28.04.2011r uwzględniono założenia pn. „Renowacja Stawów Miejskich i terenów zielonych, w tym budowa ścieżek rowerowych Cel: Budowa i modernizacja infrastruktury kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej stwarzającej możliwość do aktywnego spędzania wolnego czasu” i wyznaczono limit wydatków na poszczególne lata: 2011 – 4.608.500zł, 2012 – 5.320.000zł, 2013 – 2.180.000zł, 2014 – 2.900.000zł.

12. Aneksy

Wykaz obiektów z terenu miasta Oleśnica, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków oraz wpisanych do rejestru zabytków:

L.p.	obiekt	adres	nr	rodzaj obiektu	rejestr zabytków	data rejestru
1.	Ośrodek historyczny miasta			obszar	A/1855/390	1956.11.25
2.	Historyczny układ urbanistyczny wraz z przedmieściami, osiedlem Rataje i Lucień			obszar		
3.	Zespół obwarowań miejskich:			mury obronne		
a.	Basteja			mury obronne	A/3552/422	1957.04.05
b.	Mury obronne			mury obronne	A/3552/422	1957.04.05
c.	Brama miejska Trzebnicka, ob. Brama Wroclawska	ul. Wroclawska		mury obronne	A/3552/422	1957.04.05
4.	Kościół par. św. Jana Apostoła (tzw. zamkowy)	ul. Zamkowa		kościół	A/1349/994	1963.10.02
a.	Cmentarz katolicki			cmentarz		
5.	Zespół kościelny:			zespół kościelny		
a.	Kościół pom. św. Trójcy			kościół	A/1346/201	1950.05.31
b.	Plebania	ul. Łużycka / Okrężna	4	plebania		
6.	Kościół prawosławny Zaśnięcia NMP i św. Jerzego, d. klasztorny	ul. Zamkowa		kościół	A/1347/308	1955.12.21
7.	Synagoga, ob. kościół ewang. pw. Zbawiciela	ul. Łużycka		kościół	A/1348/972	1963.04.08
8.	Cmentarz żydowski	ul. Leśna		cmentarz		
9.	Cmentarz poewangelicki (Rataje)	ul. Wielkopolska		cmentarz		
10.	Zespół cmentarza:	ul. Wojska Polskiego		zespół		

a.	Cmentarz komunalny I	ul. Wojska Polskiego		cmentarz		
b.	Kaplica cmentarna	ul. Wojska Polskiego		kaplica		
c.	Brama cmentarna	ul. Wojska Polskiego		inne		
d.	Cmentarz komunalny II	ul. Wojska Polskiego		cmentarz		
11.	Cmentarz żołnierzy radzieckich	ul. Wojska Polskiego		cmentarz		
12.	Zespół zamkowy:	ul. Zamkowa		zespół zamkowy		
a.	Zamek Piastowski, ob. ośrodek szkoleniowy	ul. Zamkowa	4	zamek	A/3539/70	1949.03.29
b.	Brama zamkowa zewnętrzna	ul. Zamkowa	4	inne		
c.	Brama zamkowa wewnętrzna	ul. Zamkowa	4	inne		
d.	Kryty łącznik między pałacem a kościołem	ul. Zamkowa	4	inne		
e.	Most nad fosą i fragm. fortyfikacji ziemnych	ul. Zamkowa		most		
f.	Park zamkowy, d. ogród ozdobny	ul. Zamkowa		park		
13.	Dworzec kolejowy Dąbrowa			dworzec		
14.	Zespół kolejowy Lucień:			zespół		
a.	Dom dróżnika	przy przejeździe kolejowym		inne		
b.	Transformator			transformator		
15.	D. Zespół Szkół Medycznych	ul. Armii Krajowej	1(2?)	szkoła		
16.	Dom mieszkalny	ul. Bociania	5	budynek mieszkalny		
17.	Dom mieszkalny, d. plebania ewang.	ul. Bociania	12	budynek mieszkalny	A/999	2007.03.20
18.	Dom mieszkalny	ul. Bolesława Krzywoustego	4	budynek mieszkalny		
19.	Dom mieszkalny	ul. Bolesława Krzywoustego	5a	budynek mieszkalny		
20.	Dom mieszkalny	ul. Bolesława Krzywoustego	5b	budynek mieszkalny		
21.	Dom mieszkalny	ul. Bolesława Krzywoustego	79	budynek mieszkalny		
22.	Dom mieszkalny	ul. Bolesława Krzywoustego	80	budynek mieszkalny		
23.	Dom mieszkalny	ul. Bolesława Krzywoustego	81	budynek mieszkalny		
24.	Dom mieszkalny	ul. Bratnia	1	budynek mieszkalny		
25.	Dom mieszkalny	ul. Bratnia	4	budynek mieszkalny		
26.	Dom mieszkalny	ul. Bratnia	5	budynek mieszkalny		
27.	Żłobek	ul. Bratnia	7	publiczny		
28.	zespół budowlany - Miejski Zakład Wodociągowy:	ul. Brzozowa	12	zespół		
a.	Dom mieszkalny	ul. Brzozowa	12	budynek mieszkalny		
b.	Budynek stacji pomp	ul. Brzozowa	12	przemysłowy		

c.	Budynek odżelaziacza	ul. Brzozowa	12	przemysłowy		
d.	Budynek stacji filtrów	ul. Brzozowa	12	przemysłowy		
e.	Budynek gospodarczy	ul. Brzozowa	12	budynek gospodarczy		
f.	Wieża ciśnień	ul. Wojska Polskiego	57	przemysłowy		
29.	Szkoła podstawowa nr 7	ul. Chopina		szkoła		
30.	Dom mieszkalny	ul. Daszyńskiego	22	budynek mieszkalny		
31.	Dom mieszkalny	ul. Dąbrowskiego		budynek mieszkalny		
32.	Przychodnia Rejonowa	ul. Hallera	25	publiczny		
33.	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi, (d. 22 Lipca 62)	4	budynek mieszkalny		
34.	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi, (d. 22 Lipca 61)	6	budynek mieszkalny		
35.	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi, (d. 22 Lipca 60)	8	budynek mieszkalny		
36.	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi, (d. 22 Lipca 8)	9	budynek mieszkalny		
37.	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi, (d. 22 Lipca 59)	10	budynek mieszkalny		
38.	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi, (d. 22 Lipca 9)	11	budynek mieszkalny		
39.	Dom mieszkalny	ul. św. Jadwigi, (d. 22 Lipca 58)	12	budynek mieszkalny		
40.	Dom mieszkalny	ul. Kazimierza Wielkiego	6	budynek mieszkalny		
41.	zespół budowlany - Dolnośląskie Zakłady Przemysłu Skórzanego	ul. Kilińskiego	4	przemysłowy		
42.	Dom mieszkalny	ul. Kilińskiego	5	budynek mieszkalny		
43.	Dom mieszkalny	ul. Kilińskiego	6	budynek mieszkalny		
44.	Dom mieszkalny	ul. Kilińskiego	7	budynek mieszkalny		
45.	Dom mieszkalny	ul. Kilińskiego	8	budynek mieszkalny		
46.	Przedszkole nr 1	ul. Kilińskiego	9	publiczny		
47.	Dom mieszkalny	ul. Kopernika	14	budynek mieszkalny		
48.	Dom mieszkalny	ul. Kościelna (d. Roosvelta)	4	budynek mieszkalny		
49.	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	5 (4a)	budynek mieszkalny		
50.	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	6	budynek mieszkalny		
51.	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	9	budynek mieszkalny		
52.	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	10	budynek mieszkalny		
53.	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	11	budynek mieszkalny		
54.	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	12	budynek mieszkalny		
55.	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	13	budynek mieszkalny		
56.	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	14	budynek mieszkalny		
57.	Dom mieszkalny	ul. Kościelna	15	budynek mieszkalny		
58.	Dom mieszkalny	ul. Krótka	27a	budynek mieszkalny		

59.	Dom mieszkalny	ul. Leśna	1-2	budynek mieszkalny		
60.	Dom mieszkalny	ul. Leśna	3-4	budynek mieszkalny		
61.	Dom mieszkalny	ul. Leśna	5-6	budynek mieszkalny		
62.	Dom mieszkalny	ul. Leśna	11-12	budynek mieszkalny		
63.	Dom mieszkalny	ul. Leśna	13-14	budynek mieszkalny		
64.	Oleśnicki Ośrodek Kultury	ul. 11 Listopada / róg ul. Reja		budynek publiczny		
65.	Technikum Skórzane	ul. 11 Listopada		szkoła		
66.	Dom mieszkalny	ul. 11 Listopada	4	budynek mieszkalny		
67.	Willa	ul. 11 Listopada	9	budynek mieszkalny		
68.	Dom mieszkalny	ul. 11 Listopada	12	budynek mieszkalny		
69.	Zespół domów mieszkalnych	ul. 11 Listopada	13, 13a	zespół		
70.	Dom mieszkalny	ul. 11 Listopada	14	budynek mieszkalny		
71.	Willa	ul. 11 Listopada	21	budynek mieszkalny		
72.	Willa	ul. 11 Listopada	22	budynek mieszkalny		
73.	Dom mieszkalny	ul. 11 Listopada	22a	budynek mieszkalny		
74.	Willa, ob. Urząd Gminy	ul. 11 Listopada	24	budynek mieszkalny		
75.	Willa	ul. 11 Listopada	26	budynek mieszkalny		
76.	Dom mieszkalny	ul. 11 Listopada	27	budynek mieszkalny		
77.	Dom mieszkalny	ul. Lwowska (d. 22 Lipca 50)	10	budynek mieszkalny		
78.	Dom mieszkalny	ul. Lwowska (d. 22 Lipca 201)	13	budynek mieszkalny		
79.	Dom mieszkalny	ul. Lwowska (d. 22 Lipca 20)	15	budynek mieszkalny		
80.	Dom mieszkalny	ul. Lwowska (d. 22 Lipca 22)	17	budynek mieszkalny		
81.	Dom mieszkalny	ul. Lwowska (d. 22 Lipca 43)	24	budynek mieszkalny		
82.	Dom mieszkalny	ul. Lwowska (d. 22 Lipca 25-27)	25-27- 29	budynek mieszkalny		
83.	Zespół szkolny:	ul. Lwowska (d. 22 Lipca)	28	zespół		
a.	Szkoła podstawowa	ul. Lwowska	28	szkoła		
b.	Dom mieszkalny	ul. Lwowska	28	budynek mieszkalny		
c.	Sala gimnastyczna	ul. Lwowska	28	inne		
84.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja / róg Zamkowej	4	budynek mieszkalny		
85.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	5	budynek mieszkalny		
86.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	6	budynek mieszkalny		
87.	Kino	ul. 3 Maja	18	publiczny		
88.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	19	budynek mieszkalny		
89.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	21	budynek mieszkalny		
90.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	23	budynek mieszkalny		

91.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	26	budynek mieszkalny		
92.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	34	budynek mieszkalny		
93.	Sąd Rejonowy	ul. 3 Maja	48/49	publiczny		
94.	Zespół poczty:			zespół		
a.	Poczta	ul. 3 Maja	52	publiczny		
b.	Oficyna	ul. 3 Maja / Kilińskiego		publiczny		
95.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	60	budynek mieszkalny		
96.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	60a	budynek mieszkalny		
97.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	61	budynek mieszkalny		
98.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	62	budynek mieszkalny		
99.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	63	budynek mieszkalny		
100.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	69	budynek mieszkalny		
101.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja	70	budynek mieszkalny		
102.	Dom mieszkalny	ul. Matejki	17	budynek mieszkalny		
103.	Szkoła Muzyczna, d. Dom Wdów	ul. Matejki	19	publiczny	A/3546/971	1963.04.08
104.	Dom mieszkalny	ul. Matejki	24	budynek mieszkalny		
105.	Dom mieszkalny	ul. Matejki	30	budynek mieszkalny		
106.	Dom mieszkalny	ul. Matejki	30a	budynek mieszkalny		
107.	Hotel	ul. Mickiewicza	3	publiczny		
108.	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza	6	budynek mieszkalny		
109.	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza	7a, 7b	budynek mieszkalny		
110.	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza	8	budynek mieszkalny		
111.	Dom mieszkalno-gospodarczy	ul. Mikołajczyka	8a	budynek mieszkalno-gospodarczy		
a.	Stodoła	ul. Mikołajczyka	8a	budynek gospodarczy		
112.	Dom mieszkalno-gospodarczy	ul. Mikołajczyka	11	budynek mieszkalno-gospodarczy		
113.	Dom mieszkalny	ul. Mikołajczyka	16	budynek mieszkalny		
114.	Młyn	ul. Młynarska	3a	młyn		
115.	Dom mieszkalny	ul. Młynarska	5	budynek mieszkalny		
116.	Dom mieszkalny	ul. Moniuszki	7-8	budynek mieszkalny		
117.	Dom mieszkalny	ul. Moniuszki	9	budynek mieszkalny		
118.	Dom mieszkalny	ul. Nowowiejska	2	budynek mieszkalny		
119.	Dom mieszkalny	ul. Nowowiejska	4	budynek mieszkalny		
a.	Obora	ul. Nowowiejska	4	budynek gospodarczy		
b.	Ogrodzenie z bramą	ul. Nowowiejska	4	ogrodzenie		
120.	Dom mieszkalny	ul. Nowowiejska	8	budynek mieszkalny		

121.	Dom mieszkalny	ul. Nowowiejska	13	budynek mieszkalny		
a.	Obora	ul. Nowowiejska	13	budynek gospodarczy		
b.	Stodoła	ul. Nowowiejska	13	budynek gospodarczy		
122.	Dom mieszkalny	ul. Nowowiejska	19	budynek mieszkalny		
a.	Obora	ul. Nowowiejska	19	budynek gospodarczy		
b.	Stodoła	ul. Nowowiejska	19	budynek gospodarczy		
123.	Dom mieszkalny	ul. Nowowiejska	21	budynek mieszkalny		
a.	Obora	ul. Nowowiejska	21	budynek gospodarczy		
b.	Stodoła	ul. Nowowiejska	21	budynek gospodarczy		
124.	Dom mieszkalny	ul. Nowowiejska	23	budynek mieszkalny		
a.	Obora	ul. Nowowiejska	23 (do25)	budynek gospodarczy		
b.	Stajnia	ul. Nowowiejska	23	budynek gospodarczy		
c.	Stodoła	ul. Nowowiejska	23	budynek gospodarczy		
125.	Dom mieszkalny	ul. Okrężna	8	budynek mieszkalny		
126.	Zespół budynków mieszkalnych i gospodarczych	ul. Osiedle Lucień		zespół		
127.	Remiza OSP	ul. Piastów (Zamkowa 9)		inne		
128.	Dom mieszkalny	ul. Pocztowa	1	budynek mieszkalny		
129.	Dom mieszkalny	ul. Pocztowa	2	budynek mieszkalny		
130.	Dom mieszkalny	ul. Północna	8	budynek mieszkalny		
131.	Dom mieszkalny	ul. Północna	12	budynek mieszkalny		
132.	Szkoła podstawowa nr 7 - filia	ul. Północna	16	szkoła		
a.	Budynek I	ul. Północna	16	inne		
b.	Budynek II	ul. Północna	16	inne		
133.	Dom mieszkalny	ul. Prusa	2	budynek mieszkalny		
134.	Zespół szkoły podstawowej nr 2:	ul. Prusa / ul. Wąska 2	7-9	zespół		
a.	Szkoła podstawowa	ul. Wąska	2	szkoła		
b.	Szkoła podstawowa	ul. Prusa	7	szkoła		
c.	Szkoła podstawowa, d. dom mieszkalny	ul. Prusa	8	szkoła		
d.	Szkoła podstawowa, d. dom mieszkalny	ul. Prusa	9	szkoła		
135.	Dom mieszkalny	ul. Reja	6-9	budynek mieszkalny		
136.	Dom mieszkalny	ul. Reja	10	budynek mieszkalny		
137.	Dom mieszkalny	ul. Reja	12	budynek mieszkalny		
138.	Dom mieszkalny	ul. Reja	13	budynek mieszkalny		

139.	Dom mieszkalny	ul. Reja	14	budynek mieszkalny		
140.	Dom mieszkalny	ul. Reja	15	budynek mieszkalny		
141.	Ratusz	Rynek		ratusz	A/3547/970	1963.04.08
142.	Dom mieszkalny	Rynek	3	budynek mieszkalny		
143.	Dom mieszkalny	Rynek	5	budynek mieszkalny		
144.	Dom mieszkalny	Rynek	6	budynek mieszkalny		
145.	Dom mieszkalny	Rynek	20	budynek mieszkalny		
146.	Dom mieszkalny	Rynek	21	budynek mieszkalny		
147.	Dom mieszkalny	Rynek	23/24	budynek mieszkalny		
148.	Dom mieszkalny	Rynek	25	budynek mieszkalny		
149.	Dom mieszkalny	Rynek	26	budynek mieszkalny		
150.	Dom mieszkalny	Rynek	30	budynek mieszkalny		
151.	Dom mieszkalny	Rynek	33	budynek mieszkalny		
152.	Dom mieszkalny	Rynek	34	budynek mieszkalny		
153.	Dom mieszkalny	Rynek	35	budynek mieszkalny		
154.	Dom mieszkalny	Rynek	36	budynek mieszkalny		
155.	Dom mieszkalny	Rynek	37	budynek mieszkalny		
156.	Dom mieszkalny	Rynek	38	budynek mieszkalny		
157.	Dom mieszkalny	Rynek	39	budynek mieszkalny		
158.	Dom mieszkalny	Rynek	40	budynek mieszkalny		
159.	Dom mieszkalny	Rynek	46	budynek mieszkalny		
160.	Dom mieszkalny	Rynek	47	budynek mieszkalny	A/3550/1577	1966.03.19
161.	Dom mieszkalny	Rynek	48	budynek mieszkalny	A/3550/1577	1966.03.19
162.	Dom mieszkalny	Rynek	49	budynek mieszkalny		
163.	Dom mieszkalny	ul. Rzemieślnicza	5a	budynek mieszkalny		
164.	Dom mieszkalny	ul. Rzemieślnicza	8	budynek mieszkalny		
165.	Dom mieszkalny	ul. Rzemieślnicza	14	budynek mieszkalny		
166.	Dom mieszkalny	ul. Sejmowa	1	budynek mieszkalny		
167.	Dom mieszkalny	ul. Sejmowa	2	budynek mieszkalny		
168.	Dom mieszkalny	ul. Sejmowa	3	budynek mieszkalny		
169.	Dom mieszkalny	ul. Sejmowa	4	budynek mieszkalny		
170.	Dom mieszkalny	ul. Sejmowa	11	budynek mieszkalny		
171.	Dom mieszkalny	ul. Skłodowskiej-Curie	2	budynek mieszkalny		
172.	Dom mieszkalny	ul. Słoneczna	9-15	budynek mieszkalny		
173.	Dom mieszkalny	ul. Słowackiego	2	budynek		

				mieszkalny		
174.	Dom mieszkalny	ul. Słowackiego	3	budynek mieszkalny		
175.	Zespół Liceum Ogólnokształcącego	ul. Słowackiego	4	zespół	A/3528/637/W	1990.05.15
a.	Budynek LO	ul. Słowackiego	4	szkoła		
b.	Sala gimnastyczna	ul. Słowackiego	4	inne		
176.	D. kasyno wojskowe	ul. Spacerowa	1	koszary		
177.	Dom mieszkalny	ul. Spacerowa	6	budynek mieszkalny		
178.	Dom mieszkalny	ul. Szkolna	3	budynek mieszkalny		
179.	Dom mieszkalny	ul. Szkolna	12	budynek mieszkalny		
180.	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	2	budynek mieszkalny		
181.	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	3	budynek mieszkalny		
182.	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	4	budynek mieszkalny		
183.	Magazyn	ul. Traugutta	5	magazyn		
184.	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	7	budynek mieszkalny		
185.	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	8	budynek mieszkalny		
186.	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	9	budynek mieszkalny		
187.	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	10	budynek mieszkalny		
188.	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	11	budynek mieszkalny		
189.	Dom mieszkalny	ul. Traugutta	12	budynek mieszkalny		
190.	Dom mieszkalny	ul. Wałowa	2	budynek mieszkalny		
191.	Oczyszczalnia ścieków, ob. budynek usługowo-handlowy	ul. Wałowa	7/9	inne		
192.	Park miejski, d. księżca bażanciarńia	ul. Wały Jagiellońskie		park		
193.	Zespół Zakładu Karnego	ul. Wały Jagiellońskie		publiczny		
194.	Willa	ul. Wały Jagiellońskie	5-6	budynek mieszkalny		
195.	Dom mieszkalny	ul. Wały Jagiellońskie	24	budynek mieszkalny		
196.	Dom mieszkalny	ul. Wały Jagiellońskie	25	budynek mieszkalny		
197.	Dom mieszkalny	ul. Wały Jagiellońskie	26	budynek mieszkalny		
198.	Dom mieszkalny	Wądoły	11	budynek mieszkalny		
199.	Zespół szkoły podstawowej nr 2	ul. Wąska zob. ul. Prusa 7-9	2	szkoła		
200.	Dom mieszkalny	ul. Wiejska	15	budynek mieszkalny		
201.	Dom mieszkalny	ul. Wiejska	26	budynek mieszkalny		
202.	Dom mieszkalny	ul. Wiejska	33	budynek mieszkalny		
203.	Szkoła podstawowa	ul. Wiejska	35	szkoła		
204.	Zespół mieszkalno-gospodarczy:	ul. Wiejska	37	zespół		

a.	Dom mieszkalny	ul. Wiejska	37	budynek mieszkalny		
b.	Budynek gospodarczy	ul. Wiejska	37	budynek gospodarczy		
c.	Obora	ul. Wiejska	37	budynek gospodarczy		
d.	Stodoła	ul. Wiejska	37	budynek gospodarczy		
205.	Willa	ul. Wielkopólna	2	budynek mieszkalny		
206.	Dom mieszkalny	ul. Wielkopólna	6	budynek mieszkalny		
207.	Dom mieszkalny	ul. Wielkopólna	10	budynek mieszkalny		
208.	Dom mieszkalny	ul. Wileńska (d. Świerczewskiego 9)	3	budynek mieszkalny		
209.	Dom mieszkalny	ul. Wileńska (d. Świerczewskiego 10)	11	budynek mieszkalny		
210.	Zespół budynków koszarowych:	ul. Wileńska	14	zespół		
a.	Budynek biurowo-sztabowy nr 1	ul. Wileńska	14	koszary		
b.	Budynek szkoleniowy nr 2	ul. Wileńska	14	koszary		
c.	Kasyno nr 3	ul. Wileńska	14	koszary		
d.	Budynek koszarowy nr 4	ul. Wileńska	14	koszary		
e.	Budynek koszarowy nr 5	ul. Wileńska	14	koszary		
f.	Budynek koszarowy dla podchorążych nr 6	ul. Wileńska	14	koszary		
g.	D. budynek koszarowy nr 7	ul. Wileńska	14	koszary		
h.	D. budynek koszarowy nr 8	ul. Wileńska	14	koszary		
i.	D. budynek koszarowy nr 9, ob. gimnazjum	ul. Wileńska	14	koszary		
j.	Garaż nr 13	ul. Wileńska	14	inne		
k.	Warsztat mechaniczny nr 17	ul. Wileńska	14	koszary		
l.	Budynek biurowo-sztabowy nr 19	ul. Wileńska	14	koszary		
ł.	Kuchnia i jadalnia (stołówka) nr 23	ul. Wileńska	14	koszary		
m.	Kuchnia i jadalnia (stołówka) nr 24	ul. Wileńska	14	koszary		
n.	Magazyny nr 25	ul. Wileńska	14	koszary		
o.	Budynek szkoleniowy nr 26	ul. Wileńska	14	koszary		
p.	Warsztat mechaniczny nr 27	ul. Wileńska	14	koszary		
r.	Budynek szkoleniowy nr 28	ul. Wileńska	14	koszary		
s.	Hala sportowa nr 29	ul. Wileńska	14	koszary		
t.	Budynek szkoleniowy nr 30	ul. Wileńska	14	koszary		
u.	Warsztat mechaniczny nr 31	ul. Wileńska	14	koszary		

w.	Budynek szkoleniowy nr 32	ul. Wileńska	14	koszary		
x.	Budynek szkoleniowy nr 33	ul. Wileńska	14	koszary		
y.	Magazyn nr 38	ul. Wileńska	14	koszary		
z.	Magazyn nr 39	ul. Wileńska	14	koszary		
211.	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	5	budynek mieszkalny		
212.	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	6	budynek mieszkalny		
213.	Zespół Szkół Zawodowych	ul. Wojska Polskiego	8	szkoła		
214.	Willa (pałacyk)	ul. Wojska Polskiego	12	budynek mieszkalny		
215.	Hotel robotniczy	ul. Wojska Polskiego	13	publiczny		
216.	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	48-49	budynek mieszkalny		
217.	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	50-51	budynek mieszkalny		
218.	Zespół koszar:	ul. Wojska Polskiego	52/56	zespół	A/3530/595/W	1986.12.09
a.	Budynek koszarowy nr 1	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
b.	Budynek koszarowy nr 2	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
c.	Budynek administracyjny nr 3	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
d.	Budynek koszarowy nr 4	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
e.	Budynek koszarowy nr 5	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
f.	Magazyn nr 8	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
g.	Stołówka i kuchnia nr 9	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
h.	Budynek gospodarczy nr 10	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
i.	Budynek gospodarczy nr 11 i 13 (d. szalety)	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
j.	Wartownia nr 12	ul. Wojska Polskiego		koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
k.	Zespół budynków	ul. Wojska Polskiego	14, 15, 16, 17, 18, 19	zespół	A/3530/595/W	1986.12.09
l.	Budynek magazynowe i garaże nr 14 i 19	ul. Wojska Polskiego		magazyn	A/3530/595/W	1986.12.09
ł.	Garaże i warsztaty nr 15, 17, 18 (d. stajnie)	ul. Wojska Polskiego		inne	A/3530/595/W	1986.12.09
m.	Hala sportowa nr 16 (d. ujeżdżalnia)	ul. Wojska Polskiego		publiczny	A/3530/595/W	1986.12.09
219.	Kasyno wojskowe	ul. Wojska Polskiego	58	koszary	A/3530/595/W	1986.12.09
220.	Willa	ul. Wojska Polskiego	59	budynek mieszkalny		
221.	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	64	budynek mieszkalny		
222.	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	65	budynek mieszkalny		

223.	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego	66	budynek mieszkalny		
224.	Zespół Szkół Zawodowych:	ul. Wojska Polskiego	67/69	zespół		
a.	Budynek szkolny	ul. Wojska Polskiego	67/69	szkoła		
b.	Internat	ul. Wojska Polskiego	67/69	publiczny		
c.	Budynek warsztatów	ul. Wojska Polskiego	67/69	inne		
225.	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	8	budynek mieszkalny		
226.	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	14	budynek mieszkalny		
227.	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	16	budynek mieszkalny		
228.	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	18	budynek mieszkalny		
229.	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	18	budynek mieszkalny		
230.	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	20	budynek mieszkalny		
a.	Budynek gospodarczy	ul. Wrocławska	31/33	Budynek gospodarczy		
b.	Ogrodzenie	ul. Wrocławska	31/33	ogrodzenie		
231.	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska	32	budynek mieszkalny		
232.	Dom mieszkalny	ul. Zamkowa	3	budynek mieszkalny		
233.	Dom mieszkalny	ul. Zamkowa / ul. Sejmowa	3a	budynek mieszkalny		
234.	Dom mieszkalny	ul. Zamkowa	6	budynek mieszkalny		
235.	Willa	ul. Zielona	1	budynek mieszkalny		
236.	Hala sportowa	ul. Żeromskiego	13	publiczny		

Wykaz zabytkowych stanowisk archeologicznych z terenu miasta Oleśnica, znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

Lp.	Obszar AZP	Nr stan. wg AZP	Funkcja	Kultura	Chronologia
1	77-32	1/1	Ślad osadnictwa Osada		Późne średniowiecze Okres nowożytny
2	77-32	2/2	Osada Ślad osadnictwa	Łużycka	Epoka brązu - okres halsztacki Późne średniowiecze
3	77-32	3/7	Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa		Pradzieje Późne średniowiecze Okres nowożytny
4	77-32	4/12	Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa		Pradzieje Wczesne średniowiecze
5	78-31	5/54	Osada		Wczesne średniowiecze
6	78-31	7/37	Osada		Epoka brązu - okres halsztacki
7	78-32	11/8	Znalezisko luźne		Epoka kamienia
8	78-32	12/4	Znalezisko luźne		Neolit - I okres epoki brązu
9	78-32	18/1	Ślad osadnictwa Osada Osada Osada i cmentarzysko Ślad osadnictwa Cmentarzysko ciałopalne	Kultura Pucharów Lejkowatych Kultura Amfor Kulistych Kultura Przedłużycka Kultura Łużycka	Neolit Neolit II okres epoki brązu Epoka brązu - halsztat Laten Okres wpływów rzymskich

				Przeworska Przeworska	
10	78-32	26/5	Osadnictwo miejskie		Późne średniowiecze
11	78-32	27/3	Osadnictwo miejskie		Późne średniowiecze
12	78-32	28/53	Osadnictwo miejskie		Późne średniowiecze
13	78-32	29/24	Ślad osadnictwa Osada		Późne średniowiecze Okres nowożytny Dawniej Nowoszyce, gm. Oleśnica
14	78-32	30/6	Osadnictwo miejskie		Późne średniowiecze XIII-XIV wiek
15	78-32	32/2	Nieokreślona Grodzisko Zamek		Wczesna epoka brązu Wczesne średniowiecze Średniowiecze - okres nowożytny XIII-XX wiek <i>Rejestr zabytków: decyzja nr 70 z 29.03.1949 - dla zamku</i>
16	78-32	35/7	Osada		Późne średniowiecze
17	78-32	36/9	Osada		Późne średniowiecze
18	78-32	37/22	Osada Osada		Późne średniowiecze Okres nowożytny
19	78-32	38/25	Osada Osada		Późne średniowiecze Okres nowożytny
20	78-32	40/12	Osada		Okres nowożytny XVI-XVIII wiek
21	78-32	41/13	Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa Osada	Kultura ceramiki wstęgowej rytej Kultura amfor kulistych Łużycka	Neolit Neolit Epoka brązu - okres halsztacki Pradzieje Wczesne średniowiecze Późne średniowiecze
22	78-32	42/11	Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa		Okres lateński Okres wpływów rzymskich Późne średniowiecze Okres nowożytny
23	78-32	45/57	Relikty cmentarnego kościół św. Anny		Średniowiecze? - okres nowożytny (po 1824 roku)
24	78-32	44/56	Relikty szpitala i kościoła św. Wawrzyńca z cmentarzem		Średniowiecze - okres nowożytny (ok. 1652 roku)
25	78-32	43/55	Relikty szpitala i kościoła św. Mikołaja z cmentarzem		Późne średniowiecze (1376) - okres nowożytny (po 1824)
BL	78-31	6/53	Ślad osadnictwa		Epoka brązu - okres halsztacki
BL	78-32	8/36	Nieokreślona		Neolit
BL	78-32	9/37	Znalezisko luźne		Neolit
BL	78-32	10/38	Znalezisko luźne		Neolit
BL	78-32	13/39	Nieokreślona		II okres epoki brązu
BL	78-32	14/42	Nieokreślona	Łużycka	Epoka brązu
BL	78-32	15/40	Nieokreślona	Łużycka	Epoka brązu
BL	78-32	16/41	Nieokreślona	Łużycka	Epoka brązu
BL	78-32	17/43	Nieokreślona		Okres lateński IV wiek p.n.e.
BL	78-32	19/44	Osada		Wczesne średniowiecze
BL	78-32	20/45	Skarb		Wczesne średniowiecze XII wiek
BL	78-32	21/46	Nieokreślona		Późne średniowiecze
BL	78-32	22/47	Nieokreślona		Późne średniowiecze
BL	78-32	23/48	Nieokreślona		Późne średniowiecze
BL	78-32	24/49	Nieokreślona		Późne średniowiecze
BL	78-32	25/50	Nieokreślona		Późne średniowiecze
BL	78-32	29/51	Nieokreślona		Późne średniowiecze
BL	78-32	31/52	Nieokreślona		Późne średniowiecze XIV wiek

3462

**UCHWAŁA NR 84/11
RADY MIEJSKIEJ W STRZEGOMIU**

z dnia 8 września 2011 r.

**o zmianie uchwały nr 28/04 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 26 kwietnia 2004 r.
w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego dróg gminnych**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. W § 1 uchwały nr 28/04 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego dróg gminnych, pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Za zajęcie 1m² pasa drogowego w celach innych niż wymienione w punktach 1–3, w tym na ogródki gastronomiczne, na prawach wyłączności: 0,50 zł/m² za jeden dzień.”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strzegomia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej:
Tadeusz Wasyliszyn

3463

**UCHWAŁA NR 85/11
RADY MIEJSKIEJ W STRZEGOMIU**

z dnia 8 września 2011 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy w Strzegomiu

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Drodze oznaczonej geodezyjnie jako działka nr 31/1, AM- 9, Obr.2 – Osiedle Wschód, miasta Strzegom, którą zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oznaczono symbolem KD, nadaje się nazwę ulica „Jagodowa”.

2. Przebieg i granice ulicy wymienionej ust.1 oznaczone są na mapie stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

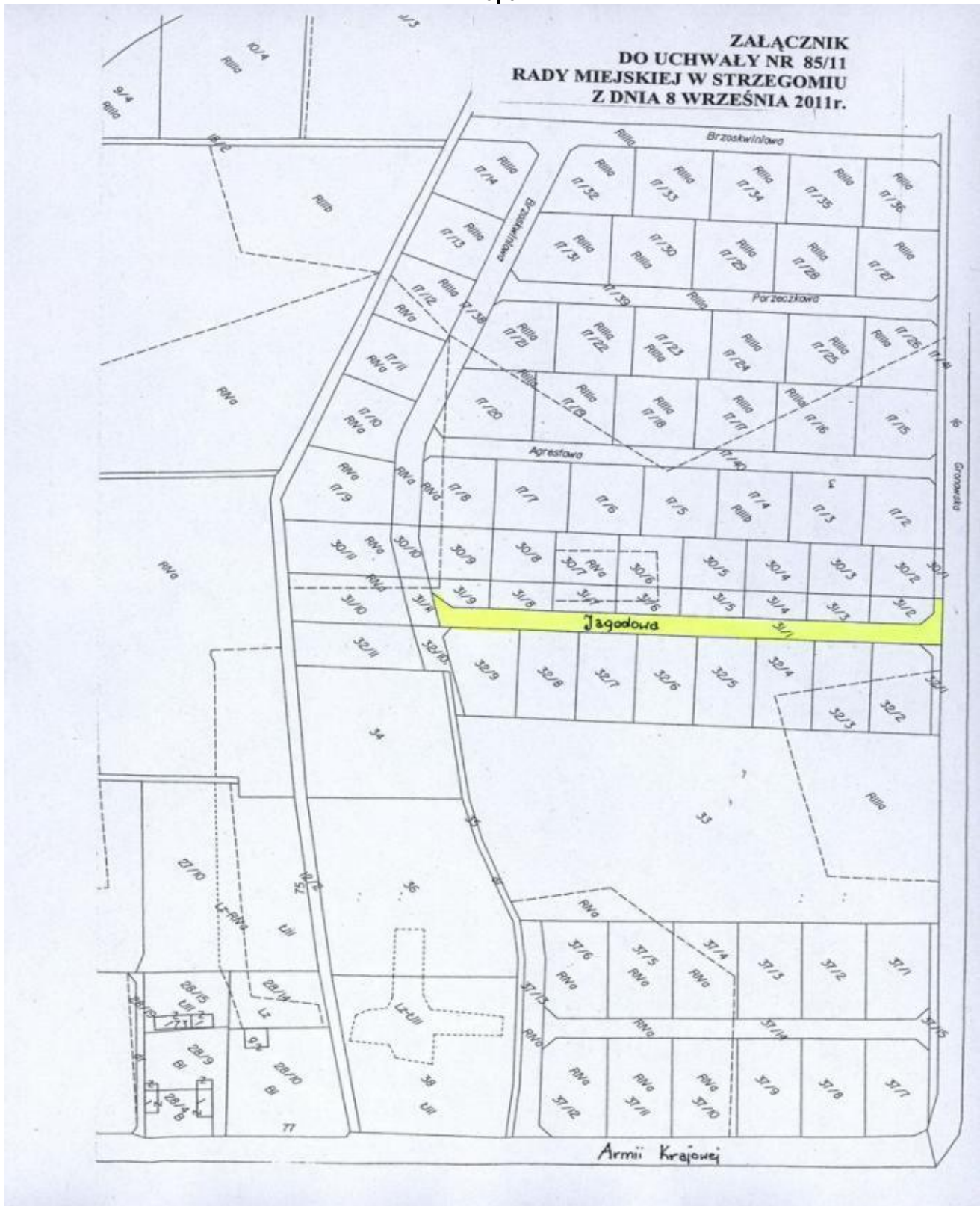
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się z Burmistrzowi Strzegomia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej:
Tadeusz Wasyliszyn

Załącznik do uchwały nr 85/11 Rady
Miejskiej w Strzegomiu z dnia
8 września 2011 r.

Mapa

3464

UCHWAŁA NR X/110/11 RADY MIEJSKIEJ W ŚWIDNICY

z dnia 2 września 2011 r.

w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w żłobku oraz maksymalnej opłaty za wyżywienie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 58 ust. 1 i art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się opłatę za pobyt dziecka w żłobku w wymiarze do 10 godzin dziennie w wysokości 0,05 % minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie odrębnych przepisów za każdą rozpoczętą godzinę sprawowania opieki nad dzieckiem.

2. Ustala się opłatę za pobyt dziecka w żłobku powyżej 10 godzin dziennie w wysokości 0,5% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ust. 1 za każdą rozpoczętą godzinę sprawowania opieki nad dzieckiem.

3. Opłatę za pobyt zaokrągla się do pełnych złotych.

§ 2. 1. Ustala się maksymalną dzienną opłatę za wyżywienie w żłobku w wysokości 0,4% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w § 1 ust. 1.

2. Opłatę za wyżywienie zaokrągla się do 50 gr.

§ 3. Zakres świadczeń oraz zasady wnoszenia opłat, o których mowa w § 1 i § 2 określa umowa cywilno-prawna zawarta pomiędzy dyrektorem żłobka a rodzicem (opiekunem prawnym) dziecka.

§ 4. Opłatę, o której mowa w § 1 ust. 1, obniża się o 50% za drugie oraz każde następne dziecko będące rodzeństwem korzystającym z opieki w żłobku.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Świdnicy

§ 6. Traci moc uchwała nr XIV/158/03 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 28 listopada 2003 r. w sprawie ustalania wysokości opłat za pobyt dziecka w żłobku.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, z mocą od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia uchwały.

Przewodnicząca Rady Miejskiej:
Joanna Gadzińska

3465

UCHWAŁA NR IX/44/2011 RADY GMINY KROŚNICE

z dnia 22 czerwca 2011 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie wsi Bukowice

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zmian.) oraz w związku z uchwałą nr XXVI/191/09 Rady Gminy Krośnice z dnia 30 września 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie wsi Bukowice, po stwierdzeniu zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Uchwała nr XIII/98/08 z dnia 23 kwietnia 2008 r.) uchwała, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Uchwała się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie wsi Bukowice, zwany dalej planem.

2. Granice obszaru objętego planem oznaczono na rysunku planu, stanowiącym załącznik graficzny do niniejszej uchwały.

3. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

1) załącznik nr 1 – rysunek planu sporządzony na mapach zasadniczych i ewidencyjnych w skali 1 : 2000, stanowiący integralną część uchwały,

- 2) załącznik nr 2 – rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu planu,
- 3) załącznik nr 3 – rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych.

§ 2. W planie nie występują tereny wymagające określenia:

- 1) podlegające ochronie ustalone na podstawie odrębnych przepisów:
  - a) tereny górnicze,
  - b) tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi,
  - c) tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych,
- 2) granic obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości,
- 3) wymagające określenia sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

§ 3. Następujące określenia stosowane w uchwale oznaczają:

- 1) w zakresie ustaleń ogólnych:
  - a) plan – ustalenia dotyczące obszaru określonego w § 1 uchwały,
  - b) przepisy odrębne – aktualne przepisy ustaw wraz z aktami wykonawczymi, a także ratyfikowane umowy międzynarodowe, prawodawstwo organizacji i organów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem, oraz prawo Unii Europejskiej obowiązujące w regulowanej dziedzinie,
- 2) w zakresie zasad zagospodarowania terenu:
  - a) linia rozgraniczająca – linia rozgraniczająca tereny o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania, której przebieg określony na rysunku planu ma charakter wiążący i nie może ulegać przesunięciu w ramach realizacji planu,
  - b) lokalna, historyczna tradycja architektoniczna – zespół cech charakterystycznych dla historycznego budownictwa sprzed 1945 roku, wznoszonego na obszarze jednostki osadniczej, obejmujący sposoby kształtowania geometrii dachów, elewacji, skali, bryły i gabarytów budynków,
  - c) podstawowe przeznaczenie terenu – przeznaczenie, które w ramach realizacji planu winno stać się dominującą formą wykorzystania terenu; w ramach przeznaczenia podstawowego mieszczą się elementy zagospodarowania bezpośrednio z nim związane, warunkujące prawidłowe korzystanie z terenu,
  - d) dopuszczalne przeznaczenie terenu – przeznaczenie, które może być realizowane jako uzupełnienie lub wzbogacenie funkcji podstawowej,
  - e) teren – obszar o określonym przeznaczeniu i zasadach zagospodarowania, wydzielony na rysunku planu liniami rozgraniczającymi i oznaczony symbolem,

- f) usługi nieuciążliwe – rozumiane jako usługi o lokalnym zasięgu obsługi, niezaliczane do rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zostanie stwierdzony przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z przepisami odrębnymi) oraz niewymagające stałej obsługi transportowej samochodami o nośności powyżej 3.5 t,
  - g) urządzenia towarzyszące – należy przez to rozumieć obiekty komunikacji, technicznego wyposażenia i infrastruktury technicznej oraz inne urządzenia pełniące służebną rolę wobec przeznaczenia podstawowego,
- 3) w zakresie ładów przestrzennego:
    - a) dach o symetrycznie nachylonych połaciach – dach o jednakowym kącie nachylenia głównych połaci budynku oraz symetrii układu głównych połaci,
    - b) nieprzekraczalna linia zabudowy – linia ograniczająca obszar, na którym dopuszcza się wznoszenie budynków,
    - c) powierzchnia zabudowy – należy przez to rozumieć powierzchnię terenu zajęta przez budynek w stanie wykończonym, do powierzchni działki,
    - d) wskaźnik zabudowy działki – wartość stanowiąca stosunek łącznej powierzchni zabudowy zlokalizowanej na działce budowlanej, do powierzchni tej działki,
    - e) wysokość zabudowy – wysokość obiektu mierzona w metrach w linii elewacji frontowej od poziomu terenu (w odniesieniu do gruntu rodzimego) i odnosząca się do kalenicy obiektu oraz wyrażona w ilości kondygnacji nadziemnych wraz z poddaszem.

§ 4. 1. Następujące oznaczenia graficzne na rysunku planu są obowiązującymi ustaleniami planu:

- 1) oznaczenia ogólne:
  - a) granica obszarów objętych planem,
  - b) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
  - c) nieprzekraczalne linie zabudowy,
  - d) oznaczenia poszczególnych terenów zawierające:
    - symbol określający przeznaczenie terenu,
    - kolejny numer terenu, wyróżniający go spośród innych terenów,
- 2) oznaczenia dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:
  - a) granica Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy,
  - b) granica projektowanego – potencjalnego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja nad Baryczą”,
  - c) stanowiska fauny chronionej,
  - d) stanowisko flory chronionej,

- e) granica zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP 303),
  - f) obszar obowiązkowo wyłączony z zabudowy i zagospodarowany zielenią, w tym zielenią wysoką,
- 3) oznaczenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego zabytków i dóbr kultury współczesnej:
- a) strefa ochrony krajobrazu „K”,
  - b) strefa ochrony ekspozycji „E”,
  - c) granica strefy ochrony zabytków archeologicznych,
  - d) zabytkowe stanowiska archeologiczne,
- 4) Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy – strefa dopuszczalnej lokalizacji budynków zagrodowych, z wyłączeniem sytuowania budynków mieszkalnych.

2. Oznaczenia informacyjne, niebędące obowiązującymi ustaleniami uchwały:

- a) linie elektroenergetyczne napowietrzne średniego napięcia,
- b) proponowany podział geodezyjny,
- c) istniejące zbiorniki wodne,
- d) wybrane oznaczenia występujące w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Bukowice (uchwała nr IV/19/03 z dnia 12 lutego 2003 r.):
  - granica obszaru objętego planem – załącznik nr 1 obejmujący tereny zainwestowane,
  - linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania,
  - nieprzekraczalne linie zabudowy,
  - symbole określające przeznaczenie terenu,
  - granica Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy,
  - strefa ochrony krajobrazu „K”,
  - strefa ochrony ekspozycji „E”,
  - granica strefy ochrony zabytków archeologicznych.

Rozdział 2

Przepisy szczegółowe

§ 5. 1. Ustala się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolem MN1 do MN10, dla których obowiązują następujące rodzaje przeznaczenia:

- 1) podstawowe – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- 2) dopuszczalne:
  - a) usługi nieuciążliwe, rozumiane jako lokale będące częścią budynku przeznaczenia podstawowego lub budynku wolno stojące; powierzchnia użytkowa usług nie może przekraczać 30% powierzchni użytkowej budynków przeznaczenia podstawowego,
  - b) urządzenia towarzyszące oraz zieleni.

2. Określa się następujące zasady kształtowania ładu przestrzennego:

- 1) ustala się przeznaczenie co najmniej 30% terenu jako powierzchni biologicznie czynnej,
- 2) ustala się nieprzekraczalną linię zabudowy w odległości 6 m od linii rozgraniczającej dróg dojazdowych i wewnętrznych,
- 3) ustala się zasady kształtowania ogrodzeń:

- a) ogrodzenia winny być kształtowane w nawiązaniu do historycznych rozwiązań;
  - b) zakazuje się na terenach graniczących z terenami dróg publicznych stosowania wykonanych z prefabrykowanych płyt betonowych – dopuszcza się wyłącznie betonowe słupki i podmurówki (w przypadku ogrodzeń systemowych lub pokrytych z zewnątrz okładzinami elewacyjnymi z kamienia naturalnego, ceramiki lub okładzin imitujących te materiały),
- 4) linie energetyczne i telekomunikacyjne, należy projektować jako kablowe.

3. Ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy i urządzania terenu:

- 1) dopuszcza się zabudowę w układzie wolno stojącym, bliźniaczym,
- 2) wysokość zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej nie może przekroczyć 9 m oraz dwóch kondygnacji nadziemnych, to jest parter i poddasze użytkowe,
- 3) budynki na działce budowlanej należy sytuować w nawiązaniu do zabudowy zlokalizowanej na działkach sąsiednich,
- 4) w zakresie kształtowania dachów ustala się:
  - a) należy stosować dachy dwuspadowe w układzie symetrycznym,
  - b) kąt nachylenia połaci dachowych wynosi od 35° do 45°; na terenie oznaczonym symbolem MN3 kąt nachylenia połaci dachowych wynosi od 40° do 45°,
  - c) kąt nachylenia połaci należy projektować dla wszystkich budynków jednakowy z dopuszczeniem różnicy nachylenia wynoszącym 5°,
  - d) pokrycie dachu dachówką ceramiczną lub materiałem dachówkopodobnym,
  - e) zakazuje się stosowania dachów o połaciach mijających się na wysokości kalenicy,
- 5) maksymalny wskaźnik zabudowy działki wynosi 30%,
- 6) ustala się następujące zasady lokalizowania obiektów garażowych i gospodarczych:
  - a) dopuszcza się lokalizację jednego garażu jednostanowiskowego lub jednego garażu dwustanowiskowego w ramach jednej działki budowlanej,
  - b) dopuszcza się garażowanie wyłącznie samochodów osobowych i małych dostawczych,
  - c) dopuszcza się lokalizację jednego obiektu gospodarczego, nie licząc garażu,
  - d) wysokość zabudowy do 6 m,
- 7) dla obiektów budowlanych należy zapewnić miejsca na pojemniki i kontenery służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych, które należy urządzić w następujący sposób:
  - a) umożliwić segregację odpadów,
  - b) osłonić ogrodzeniem o wysokości co najmniej 1,5 m.
- 4. Ustala się następujące zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:
  - 1) uciążliwość wynikająca z charakteru prowadzonej działalności nie może przekraczać wartości dopuszczalnych na granicy własności terenu,
  - 2) zakazuje się odprowadzania ścieków do wód gruntowych, powierzchniowych oraz do gleby i gruntów, z zastrzeżeniem ust. 7 pkt 8 lit. b,

- 3) obowiązuje utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub na poziomie określonym w przepisach odrębnych – jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
  - 4) część obszarów objętych planem znajduje się w zasięgu Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” – uwzględnia się zasady ochrony środowiska przyrodniczego, wynikające z Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2007r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” dla terenu Parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego, (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego nr 88 poz. 1012 oraz z 2008 r. Nr 303, poz. 3494),
  - 5) na terenie oznaczonym symbolem MN3 wyznacza się obszar wyłączony z zabudowy i zagospodarowany zielenią, w tym zielenią wysoką,
  - 6) część obszarów objętych planem, znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 303 – Pradolina Barycz – Głogów (E).
5. Ustala się następujące zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:
- 1) wyznacza się strefę ochrony krajobrazu kulturowego (K), zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu, dla której ustala się:
    - a) należy zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego,
    - b) przy planowaniu nowych inwestycji należy uwzględnić konieczność zachowania właściwej ekspozycji historycznego układu przestrzennego miejscowości; nowa zabudowa nie może dominować skalą nad zabudową zlokalizowaną w historycznej części wsi,
    - c) nowa zabudowa winna być zharmonizowana z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, skali, bryły, formy, architektonicznej i stosowanych materiałów oraz nawiązywać do lokalnej tradycji architektonicznej,
    - d) zakazuje się lokalizacji konstrukcji wieżowych oraz innych dominant architektonicznych i urządzeń technicznych o gabarytach kolidujących z krajobrazem kulturowym obszaru;
  - 2) wyznacza się strefę ochrony zabytków archeologicznych (OW), która jest równoznaczna z obszarem objętym ewidencją zabytków, dla której ustala się: dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, w zakresie określonym przez organ konserwatorski.
- (Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK-N.4131.549.2011.DP1 z dnia 20 września 2011 r. do WSA we Wrocławiu na § 5 ust. 5 pkt 2)
6. Ustala się następujące zasady i warunki dotyczące scalania i podziału nieruchomości:
- 1) powierzchnia działki budowlanej w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnnej nie może być mniejsza niż:
    - a) 1000 m² dla jednego budynku typu wolno stojącego,
    - b) 750 m² dla jednego segmentu budynku typu bliźniaczego,
  - 2) szerokość frontu działki budowlanej w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnnej nie może być mniejsza niż:
    - a) 18 m dla budynku typu wolno stojącego,
    - b) 14 m dla jednego segmentu budynku typu bliźniaczego,
  - 3) dopuszcza się, aby nie więcej niż jedna nowo wydzielana działka budowlana spośród działek wydzielanych z danej działki miała pomniejszone o 10% minimalne wielkości, określone w pkt 1 i 2;
  - 4) ustalenia, o których mowa w pkt 1 i 2, nie obowiązują przy wydzielaniu działek pod infrastrukturę techniczną (stacje transformatorowe, przepompownie ścieków, itp.) i drogi wewnętrzne,
  - 5) kąt położenia granic działki w stosunku do pasa drogowego powinien być zbliżony do kąta prostego z dopuszczalną tolerancją 15°.
7. Ustala się następujące zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:
- 1) należy zapewnić dostęp do urządzeń infrastruktury technicznej,
  - 2) dopuszcza się możliwość lokalnego wykorzystania istniejących sieci, ich rozbudowy oraz budowy nowych urządzeń,
  - 3) dopuszcza się możliwość realizacji niezależnych systemów zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną,
  - 4) w przypadku zaistnienia konfliktu pomiędzy obiektami sieciowymi a projektowanym zainwestowaniem terenu, dopuszcza się przełożenie lub kablowanie sieci,
  - 5) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną – ustala się rozbudowę sieci elektroenergetycznej w sposób zapewniający obsługę wszystkich projektowanych obszarów zabudowy,
  - 6) ustala się rozbudowę gminnej sieci wodociągowej w sposób zapewniający obsługę projektowanych obszarów zabudowy,
  - 7) ustala się rozbudowę gminnej sieci kanalizacyjnej w sposób zapewniający obsługę projektowanych obszarów zabudowy, z przesyłem do oczyszczalni ścieków;
  - 8) do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej oraz budowy oczyszczalni ścieków, ścieki należy odprowadzać do:
    - a) szczelnych bezodpływowych zbiorników, zgodnie z przepisami odrębnymi,
    - b) biologicznych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi;
  - 9) ustala się następujące zasady odprowadzania wód opadowych i roztopowych, których dopuszczalny skład określają przepisy odrębne:
    - a) wody opadowe i roztopowe z terenu należy odprowadzać bezpośrednio w grunt lub powierzchniowo, do istniejącego rowu melioracyjnego na warunkach określonych przez właściciela rowu lub urządzeń wodnych,
    - b) dopuszcza się gromadzenie wód opadowych i roztopowych z połąci dachowych do szczelnych zbiorników i wykorzystanie ich do celów związanych z utrzymaniem czystości na terenie oraz pielęgnacją zieleni,
    - c) dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i modernizację urządzeń melioracyjnych (w tym

rurowanie rowów melioracyjnych w niezbędnym zakresie) oraz sieci drenarskiej,

- 10) obsługę terenu w zakresie gospodarki odpadami należy zapewnić poprzez wywóz odpadów komunalnych na zorganizowane gminne wysypisko,
- 11) obsługę terenu w zakresie zaopatrzenia w ciepło należy zapewnić z Indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, w oparciu o źródła energii cieplnej o wysokiej sprawności grzewczej i niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz o odnawialne źródła energii,
- 12) dopuszcza się budowę rozdzielczej sieci gazowej w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową,
- 13) zaopatrzenie w gaz ziemny przewodowy z sieci rozdzielczej, przyłączenie obiektów powinno odbywać się na w oparciu o przepisy odrębne, po spełnieniu warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia,
- 14) do czasu realizacji sieci gazowej dopuszcza się korzystanie ze zbiorników stacjonarnych lokalizowanych w obrębie własności, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 15) w zakresie sieci telekomunikacyjnej dopuszcza się rozbudowę istniejącej oraz lokalizowanie nowej, na warunkach uzgodnionych z operatorami sieci telekomunikacyjnej.

8. Ustala się następujące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji:

- 1) należy zapewnić dojazd do wszystkich urządzeń i budynków w obrębie terenu,
- 2) obsługa komunikacyjna będzie się odbywać:
  - a) z dróg dojazdowych i wewnętrznych do których przylegają tereny,
  - b) przez frontowe części działek na których zostały wydzielone tereny MN,
- 3) ustala się obowiązek wydzielenia w obrębie własności miejsc postojowych (w tym w garażach) dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo, w ilości nie mniejszej niż:
  - a) 2 miejsca na mieszkanie,
  - b) 1 miejsce postojowe na każde rozpoczęte 25 m² powierzchni użytkowej funkcji usługowej, lecz nie mniej niż 2 miejsca postojowe,

9. Określa się wysokość stawki procentowej, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na 30%.

§ 6. 1. Ustala się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, oznaczone na rysunku planu symbolami MU1 do MU3, dla których obowiązują następujące rodzaje przeznaczenia:

- 1) podstawowe:
  - a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
  - b) usługi nieuciążliwe, rozumiane jako lokale będące częścią budynku przeznaczenia podstawowego lub budynki wolno stojące, w tym usługi w dziedzinach turystyki, rekreacji, hotelarstwa i gastronomii oraz usługi turystyczne prowadzone w ramach gospo-

darstwa agroturystycznego na terenach oznaczonych symbolem MU1, MU2;

- 2) dopuszczalne:
  - a) urządzenia towarzyszące oraz zieleń,
  - b) na terenie oznaczonym symbolem MU1 – stawy rybne i zbiorniki wodne służące obsłudze rolnictwa lub rekreacji, pod warunkiem uzyskania stosownego pozwolenia wodnoprawnego oraz innych opinii i uzgodnień, zgodnie z przepisami odrębnymi.
2. Określa się następujące zasady kształtowania terenu:

- 1) ustala się przeznaczenie terenu jako powierzchni biologicznie czynnej w ilości co najmniej:
  - a) 35% na terenach oznaczonych symbolem MU1, MU2,
  - b) 20% na terenie oznaczonym symbolem MU3,
- 2) linie energetyczne i telekomunikacyjne należy projektować jako kablowe.

3. Ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy i urządzenia terenu:

- 1) dopuszcza się zabudowę w układzie wolno stojącym, bliźniaczym,
- 2) wysokość zabudowy mieszkaniowej nie może przekroczyć 12 m oraz trzech kondygnacji nadziemnych, to jest parter, piętro i poddasze użytkowe,
- 3) wysokość zabudowy usługowej nie może przekroczyć 9 m oraz dwóch kondygnacji nadziemnych, to jest parter i poddasze użytkowe,
- 4) budynki na działce budowlanej należy sytuować w nawiązaniu do zabudowy zlokalizowanej na działkach sąsiednich,
- 5) w zakresie kształtowania dachów ustala się:
  - a) należy stosować dachy dwuspadowe w układzie symetrycznym,
  - b) kąt nachylenia połaci dachowych wynosi od 35° do 45°,
  - c) kąt nachylenia połaci należy projektować dla wszystkich budynków jednakowy z dopuszczeniem różnicy nachylenia wynoszącym 5°,
  - d) pokrycie dachu dachówką ceramiczną lub materiałem dachówkopodobnym,
  - e) zakazuje się stosowania dachów o połaciach mijających się na wysokości kalenicy,
- 6) maksymalny wskaźnik zabudowy działki wynosi:
  - a) 30% na terenach oznaczonych symbolem MU1, MU2,
  - b) 40% na terenie oznaczonym symbolem MU3,
- 7) dla obiektów budowlanych należy zapewnić miejsca na pojemniki i kontenery służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych, które należy urządzić w następujący sposób:
  - a) umożliwić segregację odpadów,
  - b) osłonić ogrodzeniem o wysokości co najmniej 1,5 m.

4. Ustala się następujące zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) uciążliwość wynikająca z charakteru prowadzonej działalności nie może przekraczać wartości dopuszczalnych na granicy własności terenu,
- 2) zakazuje się odprowadzania ścieków do wód gruntowych, powierzchniowych oraz do gleby i gruntów, z zastrzeżeniem ust. 7 pkt 8 lit. b,

- 3) obowiązuje utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub na poziomie określonym w przepisach odrębnych – jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniowo-usługową,
- 4) część terenów znajduje się w zasięgu Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” – uwzględnia się zasady ochrony środowiska przyrodniczego, wynikające z Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2007r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” dla terenu Parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego, (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 88 poz. 1012 oraz z 2008r. Nr 303 poz. 3494),
- 5) część terenów znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 303 – Pradolina Barycz – Głogów (E).
  5. Ustala się następujące zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:
    - 1) na części terenów wyznacza się strefę ochrony krajobrazu kulturowego (K), zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu, dla której ustala się:
      - a) należy zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego,
      - b) przy planowaniu nowych inwestycji należy uwzględnić konieczność zachowania właściwej ekspozycji historycznego układu przestrzennego miejscowości; nowa zabudowa nie może dominować skalą nad zabudową zlokalizowaną w historycznej części wsi,
      - c) nowa zabudowa winna być zharmonizowana z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, skali, bryły, formy, architektonicznej i stosowanych materiałów oraz nawiązywać do lokalnej tradycji architektonicznej,
      - d) zakazuje się lokalizacji konstrukcji wieżowych oraz innych dominant architektonicznych i urządzeń technicznych o gabarytach kolidujących z krajobrazem kulturowym obszaru;
    - 2) ze względu na ochronę walorów krajobrazu kulturowego na terenach oznaczonych symbolami MU1, MU2 obowiązuje:
      - a) zakaz lokalizacji konstrukcji wieżowych, masztów oraz wysokościowych obiektów technologicznych, takich jak kominy, zbiorniki na materiały sypkie o gabarytach kolidujących z krajobrazem kulturowym obszaru,
      - b) zainwestowanie terenu powinno odbywać się w oparciu o jednolitą koncepcję architektoniczną i zostać harmonijnie wpisane w otaczający krajobraz,
      - c) wskazuje się na kształtowanie obiektów budowlanych w nawiązaniu do lokalnej, historycznej tradycji architektonicznej w zakresie skali, bryły, gabarytów, geometrii dachów, materiału elewacyjnego i kolorystyki,
    - 3) wyznacza się strefę ochrony zabytków archeologicznych (OW), która jest równoznaczna z obszarem objętym ewidencją zabytków, dla której ustala się: dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, w zakresie określonym przez organ konserwatorski.

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK-N.4131.549. .2011.DP1 z dnia 20 września 2011 r. do WSA we Wrocławiu na § 6 ust. 5 pkt 3)

6. Ustala się następujące zasady i warunki dotyczące scalania i podziału nieruchomości:

- 1) powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej nie może być mniejsza niż 1200 m²;
- 2) szerokość frontu działki budowlanej nie może być mniejsza niż 16 m;
- 3) kąt położenia granic działki w stosunku do pasa drogowego powinien być zbliżony do kąta prostego z dopuszczalną tolerancją 15°.

7. Ustala się następujące zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:

- 1) należy zapewnić dostęp do urządzeń infrastruktury technicznej,
- 2) dopuszcza się możliwość lokalnego wykorzystania istniejących sieci, ich rozbudowy oraz budowy nowych urządzeń,
- 3) dopuszcza się możliwość realizacji niezależnych systemów zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną,
- 4) w przypadku zaistnienia konfliktu pomiędzy obiektami sieciowymi a projektowanym zainwestowaniem terenu, dopuszcza się przełożenie lub kablowanie sieci,
- 5) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną – ustala się rozbudowę sieci elektroenergetycznej w sposób zapewniający obsługę wszystkich projektowanych obszarów zabudowy,
- 6) ustala się rozbudowę gminnej sieci wodociągowej w sposób zapewniający obsługę projektowanych obszarów zabudowy,
- 7) ustala się rozbudowę gminnej sieci kanalizacyjnej w sposób zapewniający obsługę projektowanych obszarów zabudowy, z przesyłem do oczyszczalni ścieków;
- 8) do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej oraz budowy oczyszczalni ścieków, ścieki należy odprowadzać do:
  - a) szczelnych bezodpływowych zbiorników, zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - b) biologicznych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 9) ustala się następujące zasady odprowadzania wód opadowych i roztopowych, których dopuszczalny skład określają przepisy odrębne:
  - a) wody opadowe i roztopowe z terenu należy odprowadzać bezpośrednio w grunt lub powierzchniowo, do istniejącego rowu melioracyjnego na warunkach określonych przez właściciela rowu lub urządzeń wodnych,
  - b) dopuszcza się gromadzenie wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych do szczelnych zbiorników i wykorzystanie ich do celów związanych z utrzymaniem czystości na terenie oraz pielęgnacją zieleni,
  - c) dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i modernizację urządzeń melioracyjnych (w tym rurowanie rowów melioracyjnych w niezbędnym zakresie) oraz sieci drenarskiej,
- 10) obsługę terenu w zakresie gospodarki odpadami należy zapewnić poprzez wywóz odpa-

dów komunalnych na zorganizowane gminne wysypisko,

- 11) obsługę terenu w zakresie zaopatrzenia w ciepło należy zapewnić z Indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, w oparciu o źródła energii cieplnej o wysokiej sprawności grzewczej i niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz o odnawialne źródła energii,
- 12) dopuszcza się budowę rozdzielczej sieci gazowej w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową,
- 13) zaopatrzenie w gaz ziemny przewodowy z sieci rozdzielczej, przyłączenie obiektów powinno odbywać się na w oparciu o przepisy odrębne, po spełnieniu warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia,
- 14) do czasu realizacji sieci gazowej dopuszcza się korzystanie ze zbiorników stacjonarnych lokalizowanych w obrębie własności, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 15) w zakresie sieci telekomunikacyjnej dopuszcza się rozbudowę istniejącej oraz lokalizowanie nowej, na warunkach uzgodnionych z operatorami sieci telekomunikacyjnej.

8. Ustala się następujące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji:

- 1) należy zapewnić dojazd do wszystkich urządzeń i budynków w obrębie terenu,
- 2) obsługa komunikacyjna będzie się odbywać:
  - a) z dróg wewnętrznych do których przylegają tereny,
  - b) przez część frontową działki na której wydzielono teren MU,
- 3) ustala się obowiązek wydzielenia w obrębie własności miejsc postojowych (w tym w garażach) dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo, w ilości nie mniejszej niż:
  - a) 2 miejsca na mieszkanie,
  - b) 1 miejsce postojowe na każde rozpoczęte 25 m² powierzchni użytkowej funkcji usługowej, lecz nie mniej niż 2 miejsca postojowe,

9. Określa się wysokość stawki procentowej, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na 30%.

§ 7. 1. Ustala się tereny rolne, oznaczone na rysunku planu symbolem R1 do R32, dla których obowiązują następujące rodzaje przeznaczenia:

- 1) podstawowe – teren gospodarki polowej, łąk, pastwisk, ogrodów, sadów,
- 2) dopuszczalne:
  - a) zabudowa zagrodowa, w rozumieniu przepisów odrębnych z wyłączeniem budynków mieszkalnych, lokalizowana w wyznaczonych obszarach na rysunku planu,
  - b) na terenach oznaczonych symbolami R3, R8 stawy rybne i zbiorniki wodne,
  - c) urządzenia towarzyszące w tym budowlom rolniczym oraz zieleń.

2. Określa się następujące zasady kształtowania ładu przestrzennego:

- 1) ustala się nieprzekraczalną linię zabudowy w odległości:
  - a) 8 m od linii rozgraniczającej dróg powiatowych,
  - b) 6 m od linii rozgraniczającej dróg dojazdowych,
  - c) zgodnie z oznaczeniem jak na rysunku planu,
- 2) ustala się zasady kształtowania ogrodzeń:
  - a) zakazuje się na terenach graniczących z terenami dróg publicznych stosowania ogrodzeń wykonanych z prefabrykowanych płyt betonowych – dopuszcza się wyłącznie betonowe słupki i podmurówki (w przypadku ogrodzeń systemowych lub pokrytych z zewnątrz okładzinami elewacyjnymi z kamienia naturalnego, ceramiki lub okładzin imitujących te materiały),
  - b) linie energetyczne i telekomunikacyjne, należy projektować jako kablowe.

3. Ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy i urządzania terenu:

- 1) dopuszcza się zabudowę w układzie wolnostojącym,
- 2) na terenie oznaczonym symbolem R8 dopuszcza się lokalizację obiektów związanych z obsługą stawów rybnych i zbiorników wodnych,
- 3) wysokość zabudowy oraz obiektów i urządzeń technicznych, takich jak silosy, zbiorniki na materiały masowe nie może przekroczyć 10 m,
- 4) budynki na działce budowlanej należy sytuować w nawiązaniu do zabudowy zlokalizowanej na działkach sąsiednich,
- 5) w zakresie kształtowania dachów ustala się:
  - a) należy stosować dachy dwu lub czterospadowe, w układzie symetrycznym,
  - b) kąt nachylenia połaci dachowych wynosi od 30° do 45°; na terenie oznaczonym symbolem R8 kąt nachylenia połaci dachowych wynosi od 40° do 45°
  - c) dla budynków o rozpiętości konstrukcji większej niż 15 m dopuszcza się kąt nachylenia połaci dachowych w przedziale: 20°–45°,
  - d) pokrycie dachu dachówką ceramiczną lub materiałem dachówkopodobnym,
  - e) zakazuje się stosowania dachów o połaciach mijających się na wysokości kalenicy,
- 6) dopuszcza się lokalizowanie wiat rolniczych na tyłach istniejącej zabudowy, dla których nie obowiązują ograniczenia dotyczących nachylenia połaci; wysokość tego typu obiektów nie może przekroczyć 6m,
- 7) maksymalny wskaźnik zabudowy działki wynosi 20%.

4. Ustala się następujące zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) uciążliwość wynikająca z charakteru prowadzonej działalności nie może przekraczać wartości dopuszczalnych na granicy własności terenu,
- 2) zakazuje się odprowadzania ścieków do wód gruntowych, powierzchniowych oraz do gleby i gruntów, z zastrzeżeniem ust. 8 pkt 8 lit. b,
- 3) obowiązuje utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub na poziomie określonym w przepisach odrębnych – jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową,

4) część obszarów objętych planem, znajduje się w zasięgu Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” – uwzględnia się zasady ochrony środowiska przyrodniczego, wynikające z Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2007r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” dla terenu Parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego, (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 88, poz. 1012 oraz z 2008 r. Nr 303, poz. 3494),

5) część terenu oznaczonego symbolem R28 znajduje się w zasięgu projektowanego - potencjalnego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja nad Baryczą”, dla którego obowiązują przepisy odrębne w zakresie ochrony przyrody, a w szczególności zapisy zawarte w art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. O ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.),

6) część obszarów objętych planem znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 303 – Pradolina Barycz – Głogów (E).

5. Ustala się następujące zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

1) wyznacza się strefę ochrony krajobrazu kulturowego (K) oraz strefę ochrony ekspozycji (E), zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu, dla których ustala się:

a) nowa zabudowa winna być zharmonizowana z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, skali, bryły, formy, architektonicznej i stosowanych materiałów oraz nawiązywać do lokalnej tradycji architektonicznej,

b) zakazuje się lokalizacji konstrukcji wieżowych oraz innych dominant architektonicznych i urządzeń technicznych o gabarytach kolidujących z krajobrazem kulturowym obszaru,

2) wyznacza się strefę ochrony zabytków archeologicznych (OW), która jest równoznaczna z obszarem objętym ewidencją zabytków, dla której ustala się: dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, w zakresie określonym przez organ konserwatorski;

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK-N.4131.549. .2011.DP1 z dnia 20 września 2011 r. do WSA we Wrocławiu na § 7 pkt 2)

3) uwzględnia się stanowiska archeologiczne:

a) 68:6/1 AZP 74-32, znalezisko luźne – neolit, osada EB-HA, osada wczesne średniowiecze, późne średniowiecze,

b) 72:12/8 AZP 74-31, ślad osadnictwa neolit,

c) 74:3/3 AZP 74-31, ślad osadnictwa neolit, cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej, ślad osadnictwa pradziejowe, ślad osadnictwa późne średniowiecze.

4) dla stanowisk archeologicznych, o których mowa w ust. 3, ustala się: dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, w zakresie określonym przez organ konserwatorski.

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK-N.4131.549. .2011.DP1 z dnia 20 września 2011 r. do WSA we Wrocławiu na § 7 pkt 4)

6. Ustala się następujące szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy – zakazuje się lokalizacji zabudowy kubaturowej na terenach rolnych z wyłączeniem obszarów, na których można sytuować zabudowę zagrodową i budowle rolnicze, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

7. Ustala się następujące zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:

1) należy zapewnić dostęp do urządzeń infrastruktury technicznej,

2) dopuszcza się możliwość lokalnego wykorzystania istniejących sieci, ich rozbudowy oraz budowy nowych urządzeń,

3) dopuszcza się możliwość realizacji niezależnych systemów zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną,

4) w przypadku zaistnienia konfliktu pomiędzy obiektami sieciowymi a projektowanym zainwestowaniem terenu, dopuszcza się przełożenie lub kablowanie sieci,

5) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną – ustala się rozbudowę sieci elektroenergetycznej w sposób zapewniający obsługę wszystkich projektowanych obszarów zabudowy,

6) dopuszcza się rozbudowę gminnej sieci wodociągowej w sposób zapewniający obsługę projektowanych obszarów zabudowy,

7) dopuszcza się rozbudowę gminnej sieci kanalizacyjnej w sposób zapewniający obsługę projektowanych obszarów zabudowy, z przesyłem do oczyszczalni ścieków;

8) do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej oraz budowy oczyszczalni ścieków, ścieki należy odprowadzać do:

a) szczelnych bezodpływowych zbiorników, zgodnie z przepisami odrębnymi,

b) biologicznych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi;

9) ustala się następujące zasady odprowadzania wód opadowych i roztopowych, których dopuszczalny skład określają przepisy odrębne:

a) wody opadowe i roztopowe z terenu należy odprowadzać bezpośrednio w grunt lub powierzchniowo, do istniejącego rowu melioracyjnego na warunkach określonych przez właściciela rowu lub urządzeń wodnych,

b) dopuszcza się gromadzenie wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych do szczelnych zbiorników i wykorzystanie ich do celów związanych z utrzymaniem czystości na terenie oraz pielęgnacją zieleni,

c) dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i modernizację urządzeń melioracyjnych (w tym rurowanie rowów melioracyjnych w niezbędnym zakresie) oraz sieci drenarskiej,

10) obsługę terenu w zakresie gospodarki odpadami należy zapewnić poprzez wywóz odpa-

dów komunalnych na zorganizowane gminne wysypisko,

- 11) obsługę terenu w zakresie zaopatrzenia w ciepło należy zapewnić z Indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, w oparciu o źródła energii cieplnej o wysokiej sprawności grzewczej i niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz o odnawialne źródła energii,
- 12) dopuszcza się budowę rozdzielczej sieci gazowej w sposób nie kolidujący z istniejącą zabudową,
- 13) zaopatrzenie w gaz ziemny przewodowy z sieci rozdzielczej, przyłączenie obiektów powinno odbywać się na w oparciu o przepisy odrębne, po spełnieniu warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia,
- 14) do czasu realizacji sieci gazowej dopuszcza się korzystanie ze zbiorników stacjonarnych lokalizowanych w obrębie własności, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 15) w zakresie sieci telekomunikacyjnej dopuszcza się rozbudowę istniejącej oraz lokalizowanie nowej, na warunkach uzgodnionych z operatorami sieci telekomunikacyjnej.

8. Ustala się następujące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji:

- a) zakazuje się sytuowania ogrodzeń w odległości mniejszej niż 5 m od osi dróg transportu rolnego,
- b) należy zapewnić dojazd do wszystkich urządzeń i budynków w obrębie terenu,
- c) obsługa komunikacyjna będzie się odbywać:
  - z dróg gminnych do których przylegają tereny,
  - z dróg powiatowych do których przylegają tereny,
  - przez frontowe części działek na których zostały wydzielone tereny R,
- d) ustala się obowiązek wydzielenia w obrębie własności miejsc postojowych (w tym w garażach) dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo, w ilości nie mniejszej niż 2 miejsca na mieszkanie,

9. Określa się wysokość stawki procentowej, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na 30%.

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK-N.4131.549.2011.DP1 z dnia 20 września 2011 r. do WSA we Wrocławiu na § 7 w zakresie ustaleń dla terenów oznaczonych symbolami R2 i R4 oraz fragment rysunku odnoszący się do terenu oznaczonego symbolem R2 oraz R4)

§ 8. 1. Ustala się tereny zabudowy zagrodowej, oznaczone na rysunku planu symbolem RM1 do RM7, dla których obowiązują następujące rodzaje przeznaczenia:

- 1) podstawowe – zabudowa zagrodowa, w rozumieniu przepisów odrębnych,
- 2) dopuszczalne – urządzenia towarzyszące w tym budowlę rolnicze oraz zieleń.

2. Określa się następujące zasady kształtowania ładu przestrzennego:

- 1) ustala się przeznaczenie co najmniej 30% terenu jako powierzchni biologicznie czynnej,
- 2) ustala się nieprzekraczalną linię zabudowy w odległości:
  - a) 6 m od linii rozgraniczającej dróg dojazdowych i dróg transportu rolnego,
  - b) zgodnie z oznaczeniem jak na rysunku planu,
- 3) ustala się zasady kształtowania ogrodzeń:
  - a) ogrodzenia winny być kształtowane w nawiązaniu do historycznych rozwiązań;
  - b) zakazuje się na terenach graniczących z terenami dróg publicznych stosowania ogrodzeń wykonanych z prefabrykowanych płyt betonowych – dopuszcza się wyłącznie betonowe słupki i podmurówki (w przypadku ogrodzeń systemowych lub pokrytych z zewnątrz okładzinami elewacyjnymi z kamienia naturalnego, ceramiki lub okładzin imitujących te materiały),
  - c) linie energetyczne i telekomunikacyjne, należy projektować jako kablowe.

3. Ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy i urządzania terenu:

- 1) dopuszcza się zabudowę w układzie wolno stojącym,
- 2) wysokość zabudowy nie może przekroczyć 10 m; na terenie oznaczonym symbolem wysokość zabudowy nie może przekroczyć 12 m,
- 3) budynki na działce budowlanej należy sytuować w nawiązaniu do zabudowy zlokalizowanej na działkach sąsiednich,
- 4) w zakresie kształtowania dachów ustala się:
  - a) należy stosować dachy dwu lub czterospałdowe, w układzie symetrycznym,
  - b) kąt nachylenia połaci dachowych wynosi od 35° do 45°; dla budynków o rozpiętości konstrukcji większej niż 15 m, dopuszcza się kąt nachylenia połaci dachowych w przedziale: 20°–45°,
  - c) pokrycie dachu dachówką ceramiczną lub materiałem dachówkopodobnym,
  - d) zakazuje się stosowania dachów o połaciach mijających się na wysokości kalenicy,
- 5) maksymalny wskaźnik zabudowy terenu wynosi 30%.
- 6) dla obiektów budowlanych należy zapewnić miejsca na pojemniki i kontenery służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych, które należy urządzić w następujący sposób:
  - a) umożliwić segregację odpadów,
  - b) osłonić ogrodzeniem o wysokości co najmniej 1,5 m.

4. Ustala się następujące zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) uciążliwość wynikająca z charakteru prowadzonej działalności nie może przekraczać wartości dopuszczalnych na granicy własności terenu,
- 2) zakazuje się odprowadzania ścieków do wód gruntowych, powierzchniowych oraz do gleby i gruntów, z zastrzeżeniem ust. 8 pkt 8 lit. b,
- 3) obowiązuje utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub na poziomie określonym w przepisach odrębnych – jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową,
- 4) część obszarów objętych planem znajduje się w zasięgu Parku Krajobrazowego „Dolina Bary-

czy” – uwzględnia się zasady ochrony środowiska przyrodniczego, wynikające z Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” dla terenu Parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego, (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 88, poz. 1012 oraz z 2008r. Nr 303 poz. 3494),

5) część obszarów objętych planem znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 303 – Pradolina Barycz – Głogów (E).

5. Ustala się następujące zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

1) wyznacza się strefę ochrony krajobrazu kulturowego (K), zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu, dla której ustala się:

a) należy zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego,

b) przy planowaniu nowych inwestycji należy uwzględnić konieczność zachowania właściwej ekspozycji historycznego układu przestrzennego miejscowości; nowa zabudowa nie może dominować skalą nad zabudową zlokalizowaną w historycznej części wsi,

c) nowa zabudowa winna być zharmonizowana z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, skali, bryły, formy, architektonicznej i stosowanych materiałów oraz nawiązywać do lokalnej tradycji architektonicznej,

d) zakazuje się lokalizacji konstrukcji wieżowych oraz innych dominant architektonicznych i urządzeń technicznych o gabarytach kolidujących z krajobrazem kulturowym obszaru,

2) wyznacza się strefę ochrony zabytków archeologicznych (OW), która jest równoznaczna z obszarem objętym ewidencją zabytków, dla której ustala się: dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, w zakresie określonym przez organ konserwatorski.

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK-N.4131.549.2011.DP1 z dnia 20 września 2011 r. do WSA we Wrocławiu na § 8 ust. 5 pkt 2 we fragmentach: „dla której ustala się: dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, w zakresie określonym przez organ konserwatorski”)

6. Ustala się następujące zasady i warunki dotyczące scalania i warunków podziału nieruchomości:

1) powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej nie może być mniejsza niż 1200 m²,

2) szerokość frontu działki budowlanej nie może być mniejsza niż 25 m;

3) ustalenie, o którym mowa w pkt 1 i 2, nie obowiązują przy wydzieleniu działek pod infrastrukturę techniczną (stacje transformatorowe, przepompownie ścieków, itp.) i drogi;

4) kąt położenia granic działki w stosunku do pasa drogowego powinien być zbliżony do kąta prostego z dopuszczalną tolerancją 15°.

7. Ustala się następujące szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia

w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy – zakazuje się lokalizacji zabudowy kubaturowej na terenach rolnych z wyłączeniem obszarów, na których można sytuować zabudowę zagrodową i budowlę rolnicze, o których mowa w ust.1 pkt2.

8. Ustala się następujące zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:

1) należy zapewnić dostęp do urządzeń infrastruktury technicznej,

2) dopuszcza się możliwość lokalnego wykorzystania istniejących sieci, ich rozbudowy oraz budowy nowych urządzeń,

3) dopuszcza się możliwość realizacji niezależnych systemów zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną,

4) w przypadku zaistnienia konfliktu pomiędzy obiektami sieciowymi a projektowanym zainwestowaniem terenu, dopuszcza się przełożenie lub kablowanie sieci,

5) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną – ustala się rozbudowę sieci elektroenergetycznej w sposób zapewniający obsługę wszystkich projektowanych obszarów zabudowy,

6) dopuszcza się rozbudowę gminnej sieci wodociągowej w sposób zapewniający obsługę projektowanych obszarów zabudowy,

7) dopuszcza się rozbudowę gminnej sieci kanalizacyjnej w sposób zapewniający obsługę projektowanych obszarów zabudowy, z prześletem do oczyszczalni ścieków;

8) do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej oraz budowy oczyszczalni ścieków, ścieki należy odprowadzać do:

a) szczelnych bezodpływowych zbiorników, zgodnie z przepisami odrębnymi,

b) biologicznych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi;

9) ustala się następujące zasady odprowadzania wód opadowych i roztopowych, których dopuszczalny skład określają przepisy odrębne:

a) wody opadowe i roztopowe z terenu należy odprowadzać bezpośrednio w grunt lub powierzchniowo, do istniejącego rowu melioracyjnego na warunkach określonych przez właściciela rowu lub urządzeń wodnych,

b) dopuszcza się gromadzenie wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych do szczelnych zbiorników i wykorzystanie ich do celów związanych z utrzymaniem czystości na terenie oraz pielęgnacją zieleni,

c) dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i modernizację urządzeń melioracyjnych (w tym rurowanie rowów melioracyjnych w niezbędnym zakresie) oraz sieci drenarskiej,

10) obsługę terenu w zakresie gospodarki odpadami należy zapewnić poprzez wywóz odpadów komunalnych na zorganizowane gminne wysypisko,

11) obsługę terenu w zakresie zaopatrzenia w ciepło należy zapewnić z Indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, w oparciu o źródła energii cieplnej o wysokiej sprawności grzewczej i niskiej emisji zanie-

- czyszczeń do atmosfery oraz o odnawialne źródła energii,
- 12) dopuszcza się budowę rozdzielczej sieci gazowej w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową,
  - 13) zaopatrzenie w gaz ziemny przewodowy z sieci rozdzielczej, przyłączenie obiektów powinno odbywać się na w oparciu o przepisy odrębne, po spełnieniu warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia,
  - 14) do czasu realizacji sieci gazowej dopuszcza się korzystanie ze zbiorników stacjonarnych lokalizowanych w obrębie własności, zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - 15) w zakresie sieci telekomunikacyjnej dopuszcza się rozbudowę istniejącej oraz lokalizowanie nowej, na warunkach uzgodnionych z operatorami sieci telekomunikacyjnej.

9. Ustala się następujące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji:

- 1) należy zapewnić dojazd do wszystkich urządzeń i budynków w obrębie terenu,
- 2) obsługa komunikacyjna będzie się odbywać:
  - a) z dróg gminnych, do których przylegają tereny,
  - b) przez frontowe części działek do których przylegają tereny RM,
- 3) ustala się obowiązek wydzielenia w obrębie własności miejsc postojowych (w tym w garażach) dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo, w ilości nie mniejszej niż 2 miejsca na mieszkanie,

10. Określa się wysokość stawki procentowej, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na 30%.

§ 9. 1. Ustala się tereny lasów i dolesień, oznaczone na rysunku planu symbolem ZL1 do ZL7, dla których obowiązują następujące rodzaje przeznaczenia:

- 1) podstawowe – tereny lasów i dolesień,
- 2) dopuszczalne – budynki i urządzenia bezpośrednio związane z gospodarką leśną, zgodnie z przepisami odrębnymi.

2. Ustala się, dla terenów, o których mowa w ust. 1, następujące zasady ochrony i kształtowania środowiska:

- 1) zakazuje się odprowadzania ścieków do wód gruntowych, powierzchniowych oraz do gleby i gruntów,
- 2) nakazuje się utrzymywać we właściwym stanie i konserwować istniejące drzewa oraz stosować nowe nasadzenia w miejscach ubytków starych drzew, zgodnie z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi.

3. Określa się wysokość stawki procentowej, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na 1%.

§ 10. 1. Ustala się tereny dróg publicznych dojazdowych, oznaczone na rysunku planu symbolami KDd1, KDd2, dla których obowiązuje przeznaczenie:

- 1) podstawowe – droga dojazdowa, w ramach której znajdują się wydzielone pasy terenu przeznaczone do ruchu lub postoju pojazdów i ruchu pieszych w tym: jezdnie, obiekty inżynierskie, place, zatoki, chodniki oraz zieleń,
- 2) uzupełniające – urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji.

2. W studium określono drogi publiczne jako obszary przestrzeni publicznej, dla których ustala się następujące wymagania wynikające z kształtowania przestrzeni publicznych:

- 1) dopuszcza się lokalizację elementów małej architektury,
- 2) dopuszcza się lokalizację nośników reklamowych w sposób nie pogarszający warunków ruchu drogowego.

3. Ustala się następujące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- 1) minimalna szerokość w liniach rozgraniczających wynosi 10 m lub zgodnie z oznaczeniami na rysunku planu,
- 2) dopuszcza się realizację jednostronnie chodników, a w szczególnych przypadkach brak wyodrębnionej jezdni i chodnika,
- 3) dopuszcza się odstępstwa od parametrów technicznych ulic, jeżeli są one uzasadnione ukształtowaniem terenu, warunkami geologiczno-inżynierskimi lub aktualnym zagospodarowaniem sąsiadującego terenu,
- 4) w przypadku użytkowania terenów jako dróg transportu rolnego, dopuszcza się odstępstwo od parametrów technicznych dla dróg dojazdowych,
- 5) dopuszcza się lokalizację urządzeń sieci infrastruktury technicznej.

4. Określa się wysokość stawki procentowej, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na 1%.

§ 11. 1. Ustala się tereny dróg wewnętrznych, oznaczonych na rysunku planu symbolami KDW1, KDW2, dla których obowiązuje następujące przeznaczenie:

- 1) podstawowe – droga wewnętrzna, rozumiana jako droga o parametrach jak dla dróg dojazdowych, nie zaliczana do żadnej z kategorii dróg publicznych, służąca obsłudze wydzielonego terenu i posiadająca podłączenie do publicznej drogi gminnej,
- 2) dopuszczalne – urządzenia towarzyszące oraz zieleń.

2. Ustala się, dla terenu, o którym mowa w ust. 1, następujące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- 1) minimalna szerokość w liniach rozgraniczających wynosi 10 m,
- 2) dopuszcza się realizację dwustronnych lub jednostronnych chodników, a w szczególnych przypadkach brak wyodrębnionej jezdni i chodnika,
- 3) dopuszcza się odstępstwa od parametrów technicznych ulic, jeżeli są one uzasadnione ukształ-

towaniem terenu, warunkami geologiczno-inżynierskimi,

4) dopuszcza się lokalizację urządzeń sieci infrastruktury technicznej oraz zieleni i elementów małej architektury.

3. Określa się wysokość stawki procentowej, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na 30%.

§ 12. 1. Ustala się teren drogi transportu rolnego, oznaczony na rysunku planu symbolem KDr, rozumiany jako wydzielone pasy terenu przeznaczone do obsługi transportowej rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz gospodarstw wiejskich.

2. Ustala się następujące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

1) minimalna szerokość w liniach rozgraniczających zgodnie z lokalnymi uwarunkowaniami, jak na rysunku planu,

2) dopuszcza się lokalizację urządzeń sieci infrastruktury technicznej,

3) zakazuje się sytuowania ogrodzeń w odległości mniejszej niż 5 m od osi drogi.

3. Określa się wysokość stawki procentowej, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na 1%.

Rozdział 3

Przepisy końcowe

§ 13. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krośnice

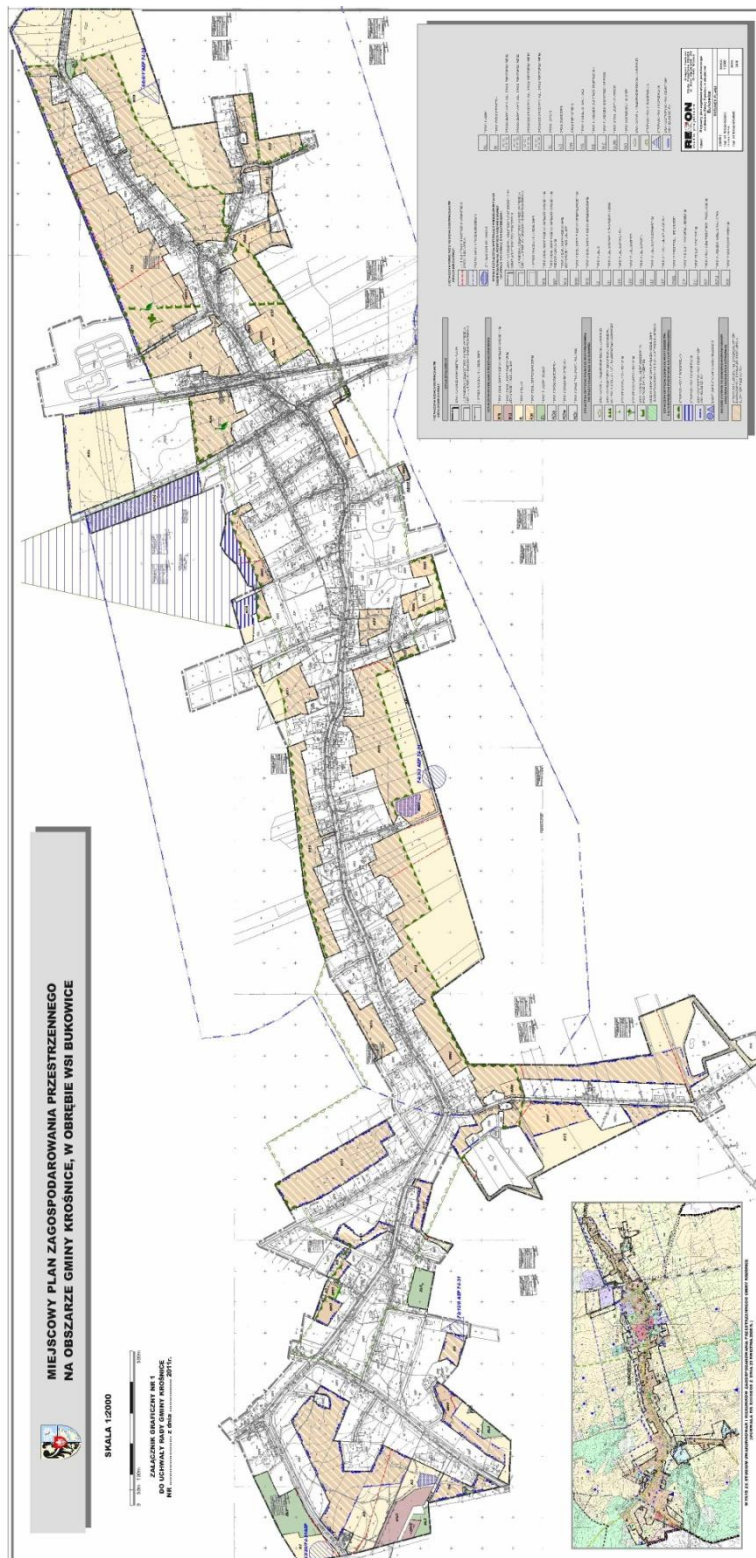
§ 14. Niniejsza uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady Gminy:
Janusz Dziekan

**Załącznik nr 1 do uchwały nr IX/44/
/2011 Rady Gminy Krośnice z dnia
22 czerwca 2011 r.**

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK-N.4131.549.2011.DP1 z dnia 20 września 2011 r.
do WSA we Wrocławiu na załącznik graficzny w zakresie terenu oznaczonego symbolem RM8)

**Załącznik nr 2 do uchwały nr IX/44/
/2011 Rady Gminy Krośnice z dnia
22 czerwca 2011 r.**

**Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag
wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie wsi Bukowice**

Na podstawie art. 20 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 ze zmianami), art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 ze zmianami), Rada Gminy Krośnice rozstrzyga, co następuje:

W związku z brakiem uwag wniesionych podczas wyłożenia do publicznego wglądu do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wraz z prognozą skutków ustaleń planu na środowisko, nie rozstrzyga się o sposobie ich rozpatrzenia.

**Załącznik nr 3 do uchwały nr IX/44/
/2011 Rady Gminy Krośnice z dnia
22 czerwca 2011 r.**

**Rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji
z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy,
oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych**

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 6, poz. 41 i Nr 141, poz. 1492, z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087, z 2006 r. Nr 45, poz. 319 i Nr 225, poz. 1635, z 2007 r. Nr 127 poz. 880 z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, Nr 201, poz. 1237, Nr 220, poz. 1413, z 2010 r. Nr 24, poz. 124, Nr 75, poz. 474, Nr 106, poz. 675, Nr 119, poz. 804, Nr 130, poz. 871, Nr 149, poz. 996, Nr 155, poz. 1043), art. 7 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2005r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 106, poz. 675), art. 216 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020, Nr 238, poz. 1578.), art. 3 i 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, Nr 127, poz. 857) Rada Gminy Krośnice rozstrzyga, co następuje:

§ 1. Zgodnie z ustaleniami zawartymi w projekcie Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy Krośnice, w obrębie wsi Bukowice, przedmiotem rozstrzygnięcia są inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, polegające na:

- 1) budowie sieci wodociągowej,
- 2) budowie sieci kanalizacji sanitarnej,
- 3) budowie i oświetleniu ulic,
- 4) urządzeniu zieleni w pasie drogowym,
- 5) wykup gruntów pod drogi gminne.

§ 2. Zgodnie z „Prognozą skutków finansowych uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy Krośnice, w obrębie wsi Bukowice”, inwestycje, o których mowa w § 1, polegać będą na odszkodowaniach za grunty nabyte pod drogi gminne.

§ 3.

- 1) Szacunkowa suma wydatków wymienionych w § 2 wyniesie 30,3 tys. zł.
- 2) Ostateczny koszt uzależniony będzie od wysokości cen rynkowych w momencie wykupu gruntu.
- 3) Realizacja inwestycji zostanie sfinansowana z dochodów własnych gminy bądź innych źródeł finansowania przewidzianych przepisami o finansach publicznych.

3466

**UCHWAŁA NR VII/50/2011
RADY GMINY KROTOSZYCE**

z dnia 12 września 2011 r.

**zmieniająca uchwałę w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami
stanowiącymi własność Gminy Krotoszyce**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit a, art. 40 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) i art.13 ust. 1, art. 14, art. 34 ust. 6 i 6a, art. 37 ust. 3 i 4, art. 68, art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) Rada Gminy Krotoszyce uchwała, co następuje:

§ 1. W uchwale nr VI/42/2011 Rady Gminy Krotoszyce z dnia 27 czerwca 2011 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi

własność Gminy Krotoszyce (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 182, poz. 3103) skreśla się § 9.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krotoszyce.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady:
Robert Mroziński

3467

**UCHWAŁA NR VII/51/2011
RADY GMINY KROTOSZYCE**

z dnia 12 września 2011 r.

w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy

Na podstawie art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Gminy Krotoszyce uchwała, co następuje:

§ 1. Ustala się zasady i tryb przeprowadzania z mieszkańcami gminy Krotoszyce konsultacji społecznych w wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych ważnych dla gminy sprawach.

§ 2. 1. Celem konsultacji jest poznanie opinii mieszkańców w konkretnej sprawie poddanej konsultacjom społecznym.

2. Sprawami ważnymi dla gminy są w szczególności projekty planów i programów strategicznych, mających istotne znaczenie dla rozwoju gminy i życia jej mieszkańców.

§ 3. 1. Z inicjatywą przeprowadzenia konsultacji społecznych mogą wystąpić:

- 1) Rada Gminy,
- 2) Komisja Rady Gminy,
- 3) mieszkańcy gminy (w liczbie co najmniej 100 osób),
- 4) Wójt Gminy.

2. Wniosek o przeprowadzenie konsultacji powinien określać uzasadniony merytorycznie przedmiot konsultacji, proponowaną formę, termin ich rozpoczęcia i zakończenia, przewidywane koszty.

3. Konsultacje obligatoryjne, wynikające z przepisów prawa, przygotowuje i przeprowadza Wójt Gminy.

§ 4. 1. Konsultacje społeczne mogą być przeprowadzane w szczególności, w formach:

- 1) przeprowadzenia na terenie gminy ankietyzacji ze skierowanym do mieszkańców pytaniem lub propozycją wariantowych rozwiązań,
- 2) wyłożenia do publicznego wglądu na 30 dni projektu dokumentu wymagającego konsultacji społecznej, z określeniem terminu na składanie uwag, opinii i wniosków mieszkańców,
- 3) zorganizowania spotkań z mieszkańcami w zakresie tematu objętego konsultacjami,
- 4) składania opinii, uwag lub odpowiedzi drogą e-mailową.

2. Dopuszczalne jest łączenie form konsultacji dla jednej sprawy objętej trybem konsultacji.

§ 5. Formalną procedurę konsultacji społecznych uruchamia Wójt Gminy w drodze zarządzenia, które określa w szczególności:

- 1) szczegółowy przedmiot konsultacji,
- 2) termin jej rozpoczęcia i zakończenia,
- 3) opis zastosowanej formy (form) konsultacji,
- 4) skład zespołu roboczego oraz wskazanie osoby odpowiedzialnej za przebieg konsultacji,
- 5) organizacyjno-techniczne wytyczne usprawniające tryb konsultacji.

§ 6. Wyniki konsultacji społecznych podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie gminy oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej.

§ 7. Wynik konsultacji ma wyłącznie charakter opiniodawczy i nie jest wiążący dla organów gminy.

§ 8. Traci moc uchwała nr XV/93/2000 Rady Gminy Krotoszyce z dnia 27 marca 2000 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady:
Robert Mroziński

3468

UCHWAŁA NR IX/51/2011 RADY GMINY NIECHLÓW

z dnia 8 września 2011 r.

**w sprawie zmiany uchwały nr VI/24/2011 Rady Gminy Niechlów z dnia 29 marca 2011 r.
w sprawie ustalenia inkasentów podatków i opłat lokalnych oraz wynagrodzenia za inkaso**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.), art. 6 ust. 12, art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) Rada Gminy Niechlów uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr VI/24/2011 Rady Gminy Niechlów z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie ustalenia inkasentów podatków i opłat lokalnych oraz

wynagrodzenia za inkaso wprowadza się następujące zmiany: Zmienia się § 1 ust. 2 pkt 15, który otrzymuje następujące brzmienie: „w sołectwie Tarpno – Tomasz Stachowski, zam. Tarpno 25c/1”

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Niechlów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodnicząca Rady Gminy:
Ewa Pietrowiak

3469

UCHWAŁA NR IX/41/11 RADY GMINY PRZEWORNO

z dnia 15 września 2011 r.

w sprawie ustalenia opłat za niektóre świadczenia Gminnego Przedszkola Publicznego w Przewornie wykraczające poza podstawę programową wychowania przedszkolnego

Na podstawie art.14 ust.5 pkt 1) w związku z art. 6 ust. 1 i art. 67a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.²⁾) Rada Gminy w Przewornie uchwala, co następuje:

§ 1. Usługi świadczone przez Gminne Przedszkole Publiczne w Przewornie prowadzone przez Gminę Przeworno w zakresie podstawy programowej są realizowane zgodnie z rozporządzeniem z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).

§ 2. 1. Odpłatność rodziców (opiekunów prawnych) za świadczenie Gminnego Przedszkola Publicznego w Przewornie w zakresie przekraczającym realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego obejmuje zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i dydaktyczne dla dzieci przebywających w przedszkolu powyżej 5 godzin dziennie.

2. Za świadczenia przedszkola określone w ust. 1 ustala się opłatę za jedną godzinę w wysokości 0,11% minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, za każdą rozpoczętą godzinę pobytu dziecka w przedszkolu.

§ 3. 1. Opłata, o której mowa w § 2, nie obejmuje kosztów zajęć dodatkowych, a w szczególności nauki języków obcych i rytmiki.

2. Opłatę, o której mowa w § 2, obniża się o 50% na drugie oraz każde następne dziecko w rodzinie, uczęszczające do tego samego przedszkola.

§ 4. Zakres świadczeń oraz wysokość opłat określa umowa cywilnoprawna zawierana pomiędzy Dyrektorem, a rodzicami (opiekunami prawnymi) dziecka.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przeworno.

§ 6. Traci moc uchwała nr XXXIII/209/09 Rady Gminy w Przewornie z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie ustalenia opłat za niektóre świadczenia Gminnego Przedszkola Publicznego w Przewornie, wykraczające poza podstawę programową wychowania przedszkolnego.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, z mocą obowiązującą od 1 września 2011 r.

Przewodniczący Rady:
Zbigniew Tomera

- ¹⁾ Dz.U.2004.109.1161, Dz.U.2003.137.1304, Dz.U.2004.69.624, Dz.U.2004.273.2703, Dz.U.2004.281.2781, Dz.U.2005.17.141, Dz.U.2005.131.1091, Dz.U.2005.122.1020, Dz.U.2003.137.1304, Dz.U.2005.167.1400, Dz.U.2005.94.788, Dz.U.2005.249.2104, Dz.U.2006.144.1043, Dz.U.2006.208.1532, Dz.U.2006.227.1658, Dz.U.2007.42.273, Dz.U.2007.80.542, Dz.U.2007.80.542, Dz.U.2007.120.818, Dz.U.2007.115.791, Dz.U.2007.80.542, Dz.U.2007.181.1292, Dz.U.2007.181.1292, Dz.U.2007.180.1280, Dz.U.2008.70.416, Dz.U.2008.145.917, Dz.U.2008.145.917, Dz.U.2008.216.1370, Dz.U.2008.145.917, Dz.U.2009.6.33, Dz.U.2009.31.206, Dz.U.2009.56.458, Dz.U.2009.56.458, Dz.U.2008.145.917, Dz.U.2008.235.1618, Dz.U.2009.56.458, Dz.U.2009.56.458, Dz.U.2009.219.1705, Dz.U.2010.44.250, Dz.U.2010.54.320, Dz.U.2010.148.991, Dz.U.2010.127.857, Dz.U.2009.157.1241, Dz.U.2011.106.622, Dz.U.2011.112.654, Dz.U.2009.56.458
- ²⁾ Dz.U.2002.23.220, Dz.U.2002.62.558, Dz.U.2002.113.984, Dz.U.2002.214.1806, Dz.U.2003.80.717, Dz.U.2003.162.1568, Dz.U.2002.153.1271, Dz.U.2004.102.1055, Dz.U.2004.116.1203, Dz.U.2002.214.1806, Dz.U.2005.172.1441, Dz.U.2006.17.128, Dz.U.2005.175.1457, Dz.U.2006.181.1337, Dz.U.2007.48.327, Dz.U.2007.138.974, Dz.U.2007.173.1218, Dz.U.2008.180.1111, Dz.U.2008.223.1458, Dz.U.2009.52.420, Dz.U.2009.157.1241, Dz.U.2010.28.142, Dz.U.2010.28.146, Dz.U.2010.106.675, Dz.U.2010.40.230, Dz.U.2011.117.679, Dz.U.2011.134.777, Dz.U.2011.21.113

3470

UCHWAŁA NR VIII/59/11 RADY GMINY SIEKIERCZYN

z dnia 30 sierpnia 2011 r.

w sprawie utworzenia dodatkowego obwodu głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.), na wniosek Wójta Gminy Siekierzyn Rada Gminy Siekierzyn uchwala, co następuje:

§ 1. Tworzy się dodatkowy obwód głosowania dla przeprowadzenia wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2011 r.: obwód głosowania nr 4 w Zarębie z siedzibą Obwodowej Komisji Wyborczej w Zakładzie Karnym w Zarębie, ul. Leśna 4 tel. 75-722-9370

§ 2. Obwód głosowania wymieniony w § 1 obejmuje obszar jednostki, w której siedzibę ma dana obwodowa komisja wyborcza i utworzony jest dla wyborców przebywających w tej jednostce w dniu wyborów.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siekierzyn. Informację o numerze i granicy obwodu głosowania oraz siedzibie obwodowej komisji wyborczej, o której mowa w § 1, Wójt podaje do wiadomości publicznej przez rozplakotowanie najpóźniej 30 dni przed dniem wyborów.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy:
Andrzej Kuźniar

3471

**WYROK NR SYGN.AKT III SA/WR 230/11
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO WE WROCŁAWIU**

z dnia 14 lipca 2011 r.

po rozpoznaniu sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego na § 9 ust. 2, § 10 oraz § 12 uchwały Rady Miasta Lubań z dnia 29 czerwca 2010 r. nr LII/295/2010 w przedmiocie określenia zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym Gminy Miejskiej Lubań oraz jej jednostek podległych, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, których ulga będzie stanowić pomoc publiczną, oraz wskazania organów uprawnionych do udzielania przedmiotowych ulg

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia WSA Maciej Guziński (sprawozdawca)
Sędziowie	Sędzia WSA Bogumiła Kalinowska Sędzia WSA Magdalena Jankowska – Szostak
Protokolant	Paulina Białkowska

po rozpoznaniu w Wydziale III na rozprawie w dniu 14 lipca 2011 r.

sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego
na § 9 ust. 2, § 10 oraz § 12 uchwały Rady Miasta Lubań
z dnia 29 czerwca 2010 r. nr LII/295/2010

w przedmiocie określenia zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym Gminy Miejskiej Lubań oraz jej jednostek podległych, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, których ulga będzie stanowić pomoc publiczną oraz wskazania organów uprawnionych do udzielania przedmiotowych ulg

- I. stwierdza nieważność § 9 ust. 2, § 10 oraz § 12 uchwały Rady Miasta Lubań z dnia 29 czerwca 2010 r. nr LII/295/2010;**
- II. określa, że zaskarżona uchwała w części, o której mowa w punkcie I nie podlega wykonaniu do dnia prawomocności wyroku.**

UZASADNIENIE

Rada Miasta Lubań w dniu 29 czerwca 2010 r. podjęła na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (D.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.), art. 4 ust. 1, art. 8 i art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 17, poz. 95) oraz art. 59 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) uchwałę nr LII/295/2010 w sprawie określenia zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym Gminy Miejskiej Lubań oraz jej jednostek podległych, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga będzie stanowić pomoc publiczną oraz wskazania organów uprawnionych do udzielania przedmiotowych ulg.

Skargę na powyższą uchwałę złożył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, Wojewoda Dolnośląski. Organ nadzoru wniósł o stwierdzenie nieważności § 9 ust. 2, § 10 oraz § 12 zaskarżonej uchwały, zarzucając istotne naruszenie art. 7, art. 94 Konstytucji RP, art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, art. 30 ust. 2 pkt 2 i art. 33 ust. 3 i ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 ze zm.).

W uzasadnieniu skargi organ nadzoru zauważył, że w § 9 ust. 1 opisanej wyżej uchwały Rada Miasta wskazała, że organem uprawnionym do umarzania wierzytelności, rozkładania na raty i odraczania terminów płatności wierzytelności przysługujących Miastu Lubań i jej jednostkom podległym jest Burmistrz Miasta. Jednocześnie w § 9 ust. 2 uchwały zawarto zapis o następującej treści: „Burmistrz Miasta może upoważnić kierowników jednostek podległych miastu do umarzania wierzytelności, rozkładania na

raty i odraczania terminów płatności wierzytelności pobieranych przez te jednostki jeżeli wartość wierzytelności nie przekracza kwoty 2.000 zł.”. W ocenie organu nadzoru § 9 ust. 2 uchwały w istotny sposób narusza art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Wojewoda podkreślił bowiem, że ustawodawca zobowiązał organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do wskazania organu lub osoby uprawnionej do udzielania ulg. Za niedopuszczalne i sprzeczne z dyspozycją ustawodawcy należy uznać działanie, polegające na subdelegowaniu otrzymanej kompetencji.

Odnosząc § 10 przedmiotowej uchwały, zgonie z którym kierownicy jednostek podległych Burmistrzowi Miasta składają Burmistrzowi Miasta za pośrednictwem Skarbnika informacje kwartalne o udzielonych ulgach, o których mowa w § 5, w ciągu 20 dni po zakończeniu kwartału, organ nadzoru podkreślił, że norma kompetencyjna zawarta w art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych nie daje Radzie uprawnienia do nakładania obowiązków na kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, w tym obowiązków sprawozdawczych. Przepis art. 59 ust. 2 ustawy nie stanowi również samoistnej podstawy do regulowania przez organ stanowiący gminy jakichkolwiek kwestii związanych z wykonaniem uchwały i kontrolą prawidłowości stosowania jej przepisów. W ramach określenia zasad, sposobu i trybu udzielania ulg możliwe jest wyłącznie wprowadzenie regulacji dotyczących tego, w jaki sposób i w jakich okolicznościach przyznanie takiej ulgi jest możliwe, a więc postępowania zmierzającego do umorzenia, odroczenia czy rozłożenia na raty należności jednostki samorządu terytorialnego. Organ nadzoru podkreślił przy tym, że w żaden sposób nie neguje uprawnień kontrolnych Rady Miasta, w ramach których mogłaby ona zweryfikować działania zarówno Burmistrza, jak i kierowników jednostek organizacyjnych, jednak zauważył, że wynikają one z innych przepisów, a nie z art. 59 ustawy o finansach publicznych (przykładowo wskazano na art. 15 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, określający radę gminy jako organ kontrolny i art. 18a ust. 1 tej ustawy, zgodnie z którym to rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy i w tym celu powołuje komisję rewizyjną). W świetle powyższego – w ocenie organu nadzoru – § 10 uchwały wykracza poza upoważnienie przyznane Radzie, co stoi w sprzeczności z konstytucyjną zasadą działania w oparciu i w granicach konkretnego przepisu upoważniającego i uzasadnia stwierdzenie jego nieważności. Organ nadzoru podkreślił przy tym, iż ewentualne zobowiązanie kierowników jednostek do sporządzenia informacji kwartalnych o udzielonych ulgach należy do kompetencji Burmistrza. Wedle przepisów ustawy o samorządzie gminnym to wójt (burmistrz, prezydent miasta) określa sposób wykonywania uchwał (art. 30 ust. 2 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym) oraz pełni funkcję kierownika urzędu gminy (art. 33 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym) i z tego tytułu wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do kierowników gminnych jednostek organizacyjnych (art. 33 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym). Z kolei art. 7 pkt 1 ustawy o pracownikach samorządowych stanowi, że czynności z zakresu prawa pracy wobec zastępcy wójta (burmistrza, prezydenta miasta), sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierowników gminnych jednostek organizacyjnych oraz pracowników urzędów gmin wykonuje wójt (burmistrz, prezydent miasta). Z przywołanych przepisów wynika, że to organ wykonawczy Gminy dysponuje uprawnieniem do wydawania kierownikowi gminnej jednostki organizacyjnej wytycznych co do sposobu wykonywania przez niego obowiązków.

Uzasadniając żądanie stwierdzenia nieważności § 12 uchwały, w którym zastrzeżono, że organ może uchylić się od skutków swojego oświadczenia o umorzeniu lub udzieleniu innych ulg w spłaceniu wierzytelności, jeżeli wyjdzie na jaw, że dowody, na podstawie których umorzono lub udzielono ulgę, okazały się fałszywe bądź że oświadczenie zostało wydane w wyniku przestępstwa albo że dłużnik wprowadził ten organ w błąd co do okoliczności, które stanowiły podstawę jego wydania, organ nadzoru podkreślił, że ustawodawca w Kodeksie cywilnym rozstrzyga, co stanowi wadę oświadczenia woli, wpływającą na jego skuteczność prawną. Przepisy art. 82–88 Kodeksu mają zastosowanie do wszystkich czynności prawnych z zakresu prawa cywilnego, a ich stosowanie mogłoby być wyłączone mocą przepisów szczególnych. Ustawa o finansach publicznych takich regulacji nie zawiera, przeciwnie, pomocniczo można wskazać, że w odniesieniu do należności pieniężnych, mających charakter cywilnoprawny, przypadających organom administracji rządowej, państwowym jednostkom budżetowym i państwowym funduszom celowym, ustawodawca w art. 58 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wprost wskazuje, że umorzenie należności oraz odroczenie terminu spłaty całości lub części należności albo rozłożenie płatności całości lub części należności na raty następuje w formie pisemnej, na podstawie przepisów prawa cywilnego. Regulacja zawarta w kwestionowanym § 12 uchwały – jak podkreślił Wojewoda – wykracza poza przyznaną Radzie Miasta kompetencję, ograniczającą się wyłącznie do określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, o których mowa w art. 59 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

W konkluzji organ nadzoru jeszcze raz wyraził przekonanie, że zawarcie w akcie organu stanowiącego gminy przepisów, które wykraczają poza przyznaną temu organowi kompetencję uchwałodawczą narusza zasadę legalizmu, wyrażoną w art. 7 Konstytucji, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a także art. 94 Konstytucji, w oparciu o który organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania

tych organów. Stanowione przez organy jednostek samorządu terytorialnego akty prawa miejscowego winny regulować kwestie wynikające z delegacji ustawowej w taki sposób, by przyjęte w oparciu o nią normy uzupełniały, wydane przez inne podmioty, przepisy powszechnie obowiązujące, kształtujące prawa i obowiązki ich adresatów. Ustawodawca, formułując określoną delegację do wydania aktu wykonawczego, przekazuje upoważnienie do uregulowania wyłącznie kwestii nie objętych dotąd żadną normą o charakterze powszechnie obowiązującym w celu ukształtowania stanu prawnego uwzględniającego m.in. specyfikę, możliwości i potrzeby środowiska, do którego właściwy akt wykonawczy jest skierowany.

W odpowiedzi na skargę Gmina Miejska Lubań wniosła o jej oddalenie. W ocenie organu § 9 ust. 2 zaskarżonej uchwały jest zgodny z art. 47 ustawy o samorządzie gminnym, który wyraźnie stanowi, iż kierownicy jednostek organizacyjnych gminy nie posiadających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez wójta. Zatem udzielanie pełnomocnictw do reprezentowania przez kierowników jednostek organizacyjnych gminy jest ustawowo nadaną kompetencją organu wykonawczego gminy jakim jest burmistrz. Trudno zatem uznać, że organ wykonawczy mający samoistną, ustawowo nadaną kompetencję do reprezentowania gminy na zewnątrz, udzielania pełnomocnictw do jej reprezentowania w każdym zakresie, akurat w dziedzinie określonej w zaskarżonej uchwale został przez ustawodawcę pozbawiony na rzecz organu stanowiącego gminy swoich kompetencji.

Odnosząc się do zarzutu niezgodności z prawem § 10 uchwały, Gmina wskazała, że art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych upoważnił radę gminy także do określenia sposobu informowania organów gminy o podejmowanych w tym zakresie działaniach. Takie uregulowanie mieści się, zdaniem organu, w pojęciu określenia sposobu i trybu udzielania ulg. Organ nie zgadza się przy tym ze stanowiskiem Wojewody, iż rada gminy zaskarżoną uchwałą nałożyła na kierowników jednostek organizacyjnych gminy obowiązek sprawozdawczy. Obowiązek informowania organu wykonawczego gminy o sposobie wykonywania zadań na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez ten organ nie jest obowiązkiem sprawozdawczym, lecz – jak podkreślono – informacją o wykonanych zadaniach. Zatem zapis § 10 zaskarżonej uchwały jest nie tylko zgodny z prawem, ale również celowy.

Gmina podkreśliła także, iż § 12 uchwały nie zawiera treści sprzecznej z art. 82–88 Kodeksu Cywilnego. Ma on na celu poinformowanie osoby składającej wnioski o udzielenie ulgi o skutkach ewentualnego wprowadzenia organu w błąd. Zmieniony Kodeks postępowania administracyjnego, który co prawda nie ma w tym przypadku zastosowania wprost, nakłada na organy administracji publicznej, a takimi z pewnością są organy jednostek samorządu terytorialnego, obowiązek informowania obywateli o obowiązującym prawie oraz skutkach podejmowanych przez obywateli w stosunku do organów administracji publicznej działań. Zatem poinformowanie składających wnioski o udzielenie ulgi o takich możliwościach jak uchylenie się od skutków złożonego pod wpływem błędu oświadczenia woli jest z pewnością – jak podkreśliła Gmina – zgodne z systemem obowiązującego prawa oraz kierunkami jego aktualnych zmian.

Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 3 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.), zwanej dalej p.p.s.a, w związku z art. 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269), sądy administracyjne właściwe są do kontroli zgodności z prawem uchwał organów jednostek samorządu terytorialnego oraz aktów organów administracji rządowej stanowiących przepisy prawa miejscowego.

Sąd administracyjny oceniając legalność zaskarżonej do niego uchwały rady gminy (miasta) ocenia jej zgodność z prawem na podstawie przepisów prawa obowiązujących w dacie podejmowania tej uchwały. Na zasadzie art. 147 § 1 p.p.s.a sąd, uwzględniając skargę na uchwałę, o jakiej mowa w art. 3 § 2 pkt 5 p.p.s.a, stwierdza nieważność tej uchwały w całości lub w części albo stwierdza, że została wydana z naruszeniem prawa, jeżeli przepis szczególny wyłącza stwierdzenie jej nieważności. Stosownie do art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 142 poz. 1591 ze zm.) nieważna jest uchwała organu gminy sprzeczna z prawem. Zgodnie z art. 91 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, w przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały, ograniczając się do wskazania, że uchwałę lub zarządzenie wydano z naruszeniem prawa. Przepisy art. 91 ust. 1 oraz ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym wyróżniają zatem dwie kategorie naruszeń prawa przez uchwały lub zarządzenia organów gminy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. Podstawą rozstrzygnięcia stwierdzającego nieważność uchwały lub zarządzenia organu gminy może być tylko istotne naruszenie prawa.

Na podstawie argumentacji a contrario do postanowień art. 91 ust. 4 powołanej ustawy o samorządzie gminnym, stanowiącego, iż w przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały, ograniczając się do wskazania, że uchwałę wydano z naruszeniem prawa, należy przyjąć, że każde „istotne naruszenie prawa” uchwałą organu gminy oznacza jej nieważność (T. Woś [w:] T.Woś., H. Knysiak-Molczyk, M. Romańska: „Postępowanie sądowo administracyjne”, Wyd. Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2004, s. 310). Pojęcie istotnego naruszenia prawa nie zostało

zdefiniowane, jednakże w judykaturze przyjmuje się, że tego rodzaju naruszeniami prawa są w szczególności: podjęcie uchwały przez organ niewłaściwy, brak podstawy do podjęcia uchwały określonej treści, niewłaściwe zastosowanie przepisu prawnego będącego podstawą podjęcia uchwały, naruszenie procedury podjęcia uchwały. Nieistotne naruszenie prawa ma miejsce wówczas, gdy stwierdzone uchybienia nie mają wpływu na zgodność uchwały z prawem.

Według art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Z tą treścią normy konstytucyjnej koresponduje art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zacytowanych regulacji oraz z konstytucyjnej zasady praworządności, zapisanej w art. 7 Konstytucji RP wynika wymóg regulowania przez akt prawa miejscowego na podstawie delegacji ustawowej i wyłącznie w granicach zawartego w ustawie upoważnienia, ponieważ w hierarchii źródeł prawa akty prawa miejscowego zajmują pozycję zależną – jako uwarunkowane normami zawartymi w aktach prawnych wyższego rzędu nie mogą regulować materii ustawowych ani nie mogą wykraczać poza unormowania ustawowe. Każdorazowo w akcie rangi ustawowej zawarte być musi upoważnienie dla lokalnego prawodawstwa, czyli tzw. delegacja. Upoważnienie to musi być przy tym wyraźne, a nie tylko pośrednio wynikające z przepisów ustawowych, nie jest bowiem dopuszczalne domniemywanie kompetencji prawodawczych (por. D. Dąbek, *Prawo miejscowe*, Warszawa 2007, s. 135) i wskazywać winno organ administracji publicznej właściwy do wydania danego aktu normatywnego.

Każde wykroczenie poza udzielone upoważnienie jest istotnym naruszeniem normy kompetencyjnej i stanowi jednocześnie o naruszeniu konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego. Ponadto wypada przy tym zauważyć, że przepisy aktów prawa miejscowego powinny być uchwalane zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908). W myśl § 143 załącznika do tegoż rozporządzenia do aktów prawa miejscowego stosuje się odpowiednio zasady wyrażone w dziale VI, z wyjątkiem § 141, w dziale V, z wyjątkiem § 132, w dziale II oraz w dziale I rozdziału 2–7, chyba, że odrębne przepisy stanowią inaczej. Według § 134 – podstawą wydania uchwały i zarządzenia jest przepis prawny, który:

- 1) upoważnia dany organ do uregulowania określonego zakresu spraw;
- 2) wyznacza zadania lub kompetencje danego organu.

W świetle brzmienia § 135 – w uchwale zamieszcza się przepisy prawne regulujące wyłącznie sprawy z zakresu przekazanego w przepisie, o którym mowa w § 134 pkt 1, oraz sprawy należące do zadań lub kompetencji organu, o których mowa w § 134 pkt 2.

Powtórzenie natomiast regulacji ustawowej bądź jej modyfikacje i uzupełnienie przez przepisy gminne jest niezgodne z zasadami legislacji (vide wyrok NSA z 20 sierpnia 1996 r. sygn. akt SA/Wr 2761/95). Zgodnie z § 137 „Zasad techniki prawodawczej” w uchwale nie powtarza się przepisów ustaw, ratyfikowanych umów międzynarodowych i rozporządzeń. Naruszenie tego zakazu i wprowadzenie do uchwały przepisów ustawowych powoduje nieważność tych zapisów. W literaturze i orzecznictwie podkreśla się, że: cyt. „Wprowadzenie powtórzeń regulacji ustawowej w aktach normatywnych o charakterze wewnętrznym może się stać przyczyną niejasności interpretacyjnych. Podmiot interpretujący przepis prawa wewnętrznego, zawierającego powtórzenie postanowień ustawy, kierując się zasadą racjonalnego prawodawcy, będzie doszukiwał się nieistniejącego merytorycznego uzasadnienia dla takiego „zabiegu redakcyjnego” (Bąkowski Tomasz, Bielski Piotr, Kazubowski Krzysztof, Kokoszczyński Marcin, Stelina Jakub, Warylewski Jarosław, Wierczyński Grzegorz, *Komentarz, ABC 2003*). Naruszenie tej zasady techniki prawodawczej stanowi przede wszystkim nieuprawnione wejście prawodawcy miejscowego w sferę kompetencji zastrzeżonych wyłącznie dla ustawodawcy (twórcy prawa powszechnie obowiązującego), co może wywołać u adresatów norm wadliwe przekonanie, że transponowane na grunt lokalny normy prawa powszechnie obowiązującego, są jedynie normami prawa miejscowego, które wiążą wyłącznie na obszarze właściwości lokalnego prawodawcy (por. wyrok z dnia 20 maja 2008 r. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu III SA/Wr 204/08, LEX nr 507817).

Na tym tle należy w całości podzielić argumentację Wojewody Dolnośląskiego co do wydania § 9 ust. 2, § 10 oraz § 12 przedmiotowej uchwały z istotnym naruszeniem prawa, albowiem Rada niewątpliwie przekroczyła normy kompetencyjne stanowiąc w zakresie nimi nie objętym, dokonując zarazem modyfikacji aktów prawnych wyższych rangą.

Jako podstawę prawną zaskarżonego aktu wskazano przepis art. 59 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm.), zgodnie z którym w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom podległym, mogą być umarzane albo ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty, na zasadach określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 4 (ust. 1). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg, o których mowa w ust. 1, warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz wskaże organ lub osobę uprawnione do udzielania tych ulg

(ust. 2). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o stosowaniu z urzędu ulg, o których mowa w ust. 1, w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 1 (ust. 3). Do należności cywilnoprawnych powstałych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami stosuje się przepisy art. 55–58, z tym że uprawnienia kierownika państwowej jednostki budżetowej przysługują zarządowi jednostki samorządu terytorialnego (ust. 4).

Podkreślić należy, że powołany wyżej przepis, na podstawie którego została podjęta uchwała z dnia 29 czerwca 2010 r., nie zawiera upoważnienia do regulacji takich, jakie przewidziano w zakwestionowanych przez organ nadzoru, cytowanych na wstępie, postanowieniach § 9 ust. 2, § 10 i § 12 uchwały. Przede wszystkim z art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wynika, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego wskazuje w uchwale organ lub osobę uprawnioną do udzielania ulg. Przepis ten nie przewiduje natomiast – jak słusznie podkreślił Wojewoda – możliwości dalszego przekazania otrzymanej przez dany organ (osobę) kompetencji. W konsekwencji zatem zaskarżony § 9 ust. 2 uchwały, który daje Burmistrzowi Miasta kompetencję do tego, by upoważnić kierowników jednostek podległych miastu do umarzania wierzytelności, rozkładania na raty i odraczania terminów płatności wierzytelności pobieranych przez te jednostki, jeżeli wartość wierzytelności nie przekracza kwoty 2.000 zł, uznać należało za naruszający w sposób istotny art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Przepis art. 59 ustawy o finansach publicznych nie wprowadza również możliwości nakładania przez radę gminy (miasta) obowiązków sprawozdawczych na kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Nie mieści się to w ramach przewidzianej tamże delegacji ustawowej do działania dla rady. Trafnie przy tym wskazano w skardze, że z art. 33 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wynika, iż uprawnienia do nakładania ewentualnie takiego obowiązku ma wójt (burmistrz, prezydent miasta), jako kierownik urzędu, wykonujący uprawnienia pracodawcy – zwierzchnika służbowego – w stosunku do kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Słusznie także podkreślił Wojewoda, że art. 7 pkt 1 ustawy o pracownikach samorządowych stanowi, że czynności z zakresu prawa pracy wobec zastępcy wójta (burmistrza, prezydenta miasta), sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierowników gminnych jednostek organizacyjnych oraz pracowników urzędów gmin wykonuje wójt (burmistrz, prezydent miasta). W świetle powyższego, § 10 uchwały wykracza poza upoważnienie przyznane Radzie przez art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, co stoi w sprzeczności z konstytucyjną zasadą działania w oparciu i w granicach konkretnego przepisu upoważniającego i uzasadnia – jak trafnie zauważył Wojewoda – stwierdzenie nieważności tego zapisu.

Bezsprzecznie art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych nie zawiera również upoważnienia do regulacji takich jak przewidziano w § 12 uchwały. Zakres przedmiotowy normy art. 59 ustawy o finansach publicznych obejmuje jedynie materię dotyczącą określenia zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, o których mowa w ust. 1. Nie upoważnia natomiast do określenia zasad i przesłanek uchylenia się przez organ od złożonego oświadczenia w przedmiocie udzielenia ulgi. Podkreślić przy tym trzeba, że regulacja zawarta w art. 59 ustawy o finansach publicznych dotyczy należności o charakterze cywilnoprawnym, a zatem zastosowanie znajdują stosowne unormowania Kodeksu cywilnego w zakresie wad oświadczenia woli, które nie mogą być recypowane do aktu prawa miejscowego ani modyfikowane przez wprowadzanie innych regulacji.

Z przytoczonych powodów, na mocy art. 147 § 1 p.p.s.a., stwierdzono nieważność § 9 ust. 2, § 10 i § 12 zaskarżonej uchwały (pkt I wyroku). Orzeczenie w pkt II znajduje wsparcie w art. 152 p.p.s.a.

3472

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NK-N.4131.413.2011.AS2-2

Wrocław, dnia 20 września 2011 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały nr VIII/41/2011 Rady Gminy Mietków z dnia 23 sierpnia 2011 r. w sprawie określenia czasu bezpłatnych zajęć oraz ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane w przedszkolach publicznych prowadzonych przez gminę w czasie przekraczającym czas bezpłatnych zajęć.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 23 sierpnia 2011 r. Rada Gminy Mietków podjęła m.in. uchwałę nr VIII/41/2011 w sprawie określenia czasu bezpłatnych zajęć oraz ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane w przedszkolach publicznych prowadzonych przez gminę w czasie przekraczającym czas bezpłatnych zajęć. Uchwała ta wpłynęła do Organu Nadzoru dnia 31 sierpnia 2011 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały Organ Nadzoru stwierdził, że przedmiotowa uchwała narusza art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 z późn. zm.). Jako podstawę prawną przedmiotowej uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U z 2001 roku nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty.

Zgodnie z art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty: Organ prowadzący ustala wysokość opłat za świadczenia udzielane przez: 1) przedszkole publiczne w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2; 2) publiczną inną formę wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony dla przedszkoli publicznych na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2.

Art. 6 tej ustawy określa przedszkole publiczne jako przedszkole, które: 1) realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego; 2) zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie; 3) przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności; 4) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach.

W § 1 ust. 5 uchwały, Rada Gminy postanowiła, że „opłata, o której mowa w § 1 ust. 3 nie obejmuje zajęć dodatkowych organizowanych na wniosek rodziców (opiekunów prawnych).”

W odpowiedzi na zapytanie Organu Nadzoru dotyczące informacji jakie konkretnie zajęcia definiuje pojęcie użyte w § 1 ust. 5 uchwały „zajęcia dodatkowe organizowane na wniosek rodziców” Wójt Gminy Mietków w piśmie z dnia 12 września 2011 r. oświadczył, że wskazany fragment uchwały: „definiuje zajęcia z języka angielskiego, taneczne czy też zajęcia z rytmiki, które odbywają się po czasie przeznaczonym na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Umowy na prowadzenie powyższych zajęć zawierają rodzice z przedszkolem.” Niewątpliwie więc opłatę za wyżej wymienione zajęcia można zaliczyć do opłat za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych, o których to opłatach mowa w art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty.

Podejmując § 1 ust. 5 uchwały Rada Gminy w Mietkowie zadecydowała, że wysokość opłat za niektóre zajęcia dodatkowe organizowane przez Przedszkole Publiczne Mietkowie nie zostanie określona w uchwale rady gminy, tymczasem ustawodawca wyraźnie wskazuje na radę gminy jako organ upoważniony do ustalania opłat za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych. W ocenie Organu Nadzoru, Rada Gminy w Mietkowie przyjmując kwestionowany przez organ nadzoru fragment uchwały zrzekła się bez należytej podstawy prawnej części swoich kompetencji jako organ stanowiący. W wyroku z dnia 9 grudnia 2009 r. (sygn. akt IV SA/GI 385/09) Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach orzekł że: jedynie w formie uchwały organu prowadzącego przedszkole można rozstrzygać kwestie odpłatności za ponadprogramowe zajęcia organizowane w przedszkolach publicznych.

Wskazać należy także na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 5 lutego 2008 r. (sygn. akt III SA/Wr 622/08), który potwierdza stanowisko Organu Nadzoru. W uzasadnieniu do wyżej wymienionego wyroku Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu stwierdził: po-

wód, dla którego istnieje potrzeba konkretyzowania – w uchwałach podejmowanych na podstawie art. 14 ust. 5 ustawy oświatowej – odpłatnych świadczeń przedszkoli (a także wysokości samych opłat w stosunku do każdego z takich świadczeń dodatkowych), to czytelność usług opiekuńczo-wychowawczych i odpowiadający im cennik, co ma niebagatelne znaczenie dla rodziców (opiekunów) dziecka przy wyborze poszczególnych świadczeń dodatkowych (odpłatnych), odpowiadających jego potrzebom oraz ich możliwościom zarobkowym i majątkowym.

Stwierdzenie podjęcia § 1 ust. 5 uchwały z istotnym naruszeniem prawa uzasadnia stwierdzenie nieważności uchwały w całości, ponieważ zgodnie z art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty: organ prowadzący ustala wysokość opłat za świadczenia udzielane przez przedszkole publiczne. Art. 14 ust. 5 ustawy przyznaje więc kompetencję radzie gminy do kompleksowego uregulowania materii wysokości opłat za świadczenia udzielane w przedszkolach publicznych prowadzonych przez gminę w czasie przekraczającym czas bezpłatnych zajęć. W uchwale VIII/41/2011 została określona wysokość opłat tylko za niektóre świadczenia przedszkola publicznego. W związku z powyższym Rada Gminy Mietków nie zrealizowała kompetencji ustawowej, należy więc stwierdzić nieważność uchwały w całości.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od jego doręczenia. Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski:
Aleksander Marek Skorupa

3473

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NK-N.4131.720.2011.JK8

Wrocław, dnia 20 września 2011 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Rady Miejskiej w Lubinie nr XII/112/11 z dnia 17 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina zwanego planem miejscowym nr 10.

UZASADNIENIE

Na sesji dnia 17 sierpnia 2011 r., działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80 poz. 717 ze zm.) w związku z uchwałą nr XLV/168/09 z dnia 23 lutego 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina zwanego planem miejscowym nr 10 oraz uchwałą nr LXXVII/278/10 z dnia 12 października 2010 r. w sprawie zmiany uchwały nr XLV/168/09, po stwierdzeniu zgodności z ustaleniami Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina, Rada Miejska w Lubinie podjęła uchwałą nr XII/112/11 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina zwanego planem miejscowym nr 10.

Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru dnia 24 sierpnia 2011 r.

W trakcie postępowania nadzorczego dotyczącego przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził jej podjęcie z istotnym naruszeniem art. 15 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 ze zm. – zwanej dalej ustawą), § 4

pkt 8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587 – zwanego dalej rozporządzeniem) oraz art. 102 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.) w związku z art. 28 ust. 1 ustawy.

Podejmując przedmiotową uchwałę Rada wykorzystała kompetencję przyznaną jej na mocy art. 20 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym plan miejscowy uchwała rada gminy, po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami studium, rozstrzygając jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu oraz sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych. Część tekstowa planu stanowi treść uchwały, część graficzna oraz wymagane rozstrzygnięcia stanowią załączniki do uchwały.

W trakcie postępowania nadzorczego dotyczącego przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, że podejmując tą uchwałę Rada nie określiła szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W § 9 ust. 1 przedmiotowej uchwały Rada postanowiła, że *ustala się minimalną powierzchnię działki: 1) na terenach zabudowy usługowej: 1000 m², 2) na terenach zabudowy usługowo – produkcyjnej: nie mniej niż 2000 m². Z kolei w § 9 ust. 2 Rada wskazała, że na terenach zabudowy usługowo – produkcyjnej, dla co najmniej jednej granicy działki, określa się kąt położenia w stosunku do pasa drogowego wynoszący 90°, z tolerancją 10°, przy czym, jeżeli podział dotyczy działki, której granice, w stosunku do pasa drogowego, położone są pod kątem innym niż 90°, a są względem siebie równoległe, dopuszcza się podział równoległy do tych granic.*

Powyższym zapisem § 9 ust. 1 przedmiotowej uchwały Rada w sposób zobowiązujący ustaliła minimalne powierzchnie działek, jakie mogą zostać utworzone w wyniku podziału nieruchomości objętych ustaleniami planu. Ponadto Rada określiła kąt położenia działki w stosunku do pasa drogowego, ale wyłącznie dla terenów zabudowy usługowo – produkcyjnej, czyli terenów oznaczonych symbolem UP.

W ocenie organu nadzoru treści § 9 ust. 1 przedmiotowej uchwały nie można uznać za określenie zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości. Regulacja ta wskazuje natomiast na określenie zasad podziału geodezyjnego.

Wskazania wymaga, że ustawodawca, na mocy art. 15 ust. 3 pkt 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, upoważnia organ stanowiący do określenia w planie miejscowym, w zależności od potrzeb, minimalnej powierzchni nowo wydzielonych działek budowlanych.

Podkreślenia wymaga przy tym, że ustawodawca na możliwość określenia w planie miejscowym minimalnych powierzchni działek wskazuje tylko w przypadku działek budowlanych. Tymczasem Rada w § 9 ust. 1 stanowiła o minimalnej powierzchni działki, a nie działki budowlanej. Pojęć tych nie można natomiast utożsamiać.

Pod pojęciem działki budowlanej, o której mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z wolą ustawodawcy wyrażoną w treści art. 2 pkt 12 tej ustawy, należy rozumieć nieruchomość gruntową lub działkę gruntu, której wielkość, cechy geometryczne, dostęp do drogi publicznej oraz wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej spełniają wymogi realizacji obiektów budowlanych wynikające z odrębnych przepisów i aktów prawa miejscowego.

Działka z kolei traktowana jest jako działka gruntu w rozumieniu regulacji art. 4 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami i pod pojęciem tym należy rozumieć niepodzieloną, ciągłą część powierzchni ziemskiej stanowiącą część lub całość nieruchomości gruntowej.

Tym samym nie każda działka gruntu będzie stanowiła działkę budowlaną. Będzie nią tylko taka działka, która spełnia wymogi ustawy.

Zapis § 9 ust. 1 przedmiotowej uchwały należy zatem traktować jako określenie zasad podziału nieruchomości – określenie minimalnej powierzchni, jaką będą mogły mieć działki po dokonaniu podziału geodezyjnego.

W tym miejscu podkreślenia wymaga jednak, że organ nadzoru nie kwestionuje samej możliwości określenia przez Radę w treści planu minimalnej powierzchni działki, ale działki budowlanej. Tylko wyraźny zapis wskazujący, że określa się powierzchnię działki budowlanej pozwala na spełnienie wymogu z art. 15 ust. 3 pkt 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Niemniej jednak brak określenia szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości, w ocenie organu nadzoru, stanowi istotne naruszenie art. 15 ust. 1 i ust. 2 pkt 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, § 4 pkt 8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz art. 102 ust. 1 i ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami w zw. z art. 28 ust. 1 ustawy.

W trakcie postępowania nadzorczego pismem nr NK-N.4131.720.2011.JK8 z dnia 14 września 2011 r. organ nadzoru wystąpił do Prezydenta Miasta Lubina o wskazanie i wyszczególnienie odrębnie dla każdego z terenów objętych ustaleniami planu, oznaczonych odpowiednimi symbolami, przyczyn, z powo-

du których odstąpiono od ustalenia dla nich zasad scalania i podziału, a także o wskazanie, czy w skład poszczególnych terenów, dla których ustalono przeznaczenie w planie, wchodzi jedna czy też większa liczba działek.

Odpowiadając na zapytanie organu nadzoru Prezydent w piśmie GG.XV.0711.3.2011 z dnia 16 września 2011 r. wskazał, że w przedmiotowym planie określono szczegółowe zasady scalania i podziału nieruchomości (§ 9 uchwały), natomiast ze względu na specyficzne uwarunkowania, w tym m.in. lotnisko i stadion, nie określono ich w pełnym zakresie dla wszystkich terenów.

Prezydent wyjaśnił także, że w skład poszczególnych terenów, dla których określono przeznaczenie w planie, wchodzi większa liczba działek.

Odnosząc się do powyższego należy wskazać, że wbrew twierdzeniom zawartym w piśmie GG.XV.0711.3.2011, jak już podniesiono, plan, a w szczególności wskazany § 9, nie określa zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości.

Za takie nie można bowiem uznać określenia minimalnej powierzchni działki dla terenów U i UP oraz kąta położenia działki w stosunku do pasa drogowego, określonego dla terenu UP.

Stwierdzenia wymaga bowiem, że uznanie realizacji wymogu z art. 15 ust. 2 pkt 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w zakresie terenu UP związane byłoby z uprzednim określeniem w treści planu szerokości frontów działek, dla tych terenów. Natomiast w przypadku terenów oznaczonych symbolem U, dla ustalenia ww. wymogu, niezbędnym jest określenie kąta położenia działki w stosunku do pasa drogowego oraz szerokości frontów działek.

Z kolei w zakresie terenów oznaczonych symbolami KL i US w treści planu określenia wymagałyby wszystkie trzy wskazane elementy.

Zaznaczyć należy, że art. 15 ust. 2 ustawy wskazuje obowiązkowy zakres miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z pkt 8 ww. przepisu ustawy, w planie miejscowym określa się obowiązkowo szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem. Dodatkowo w zależności od potrzeb w miejscowym planie określa się granice obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości (art. 15 ust. 3 pkt 1 powołanej ustawy). Z kolei § 4 pkt 8 rozporządzenia precyzuje, że ustalenia dotyczące szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości powinny zawierać określenie parametrów działek uzyskiwanych w wyniku scalania i podziału nieruchomości, w szczególności minimalnych lub maksymalnych szerokości frontów działek, ich powierzchni oraz określenie kąta położenia granic działek w stosunku do pasa drogowego.

Zgodnie zaś z art. 15 ust. 1 ustawy, wójt gminy sporządza projekt planu miejscowego zgodnie z przepisami odrębnymi, odnoszącymi się do obszaru objętego planem. W tym przypadku przepisem odrębnym jest art. 102 ust. 1 i ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym gmina może dokonać scalania i podziału nieruchomości, a szczegółowe warunki scalania i podziału nieruchomości określa plan miejscowy. Z kolei w myśl art. 102 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami scalania i podziału nieruchomości można dokonać, jeżeli są one położone w granicach obszarów określonych w planie miejscowym albo gdy o scalenie i podział wystąpią właściciele lub użytkownicy wieczysti posiadający ponad 50% powierzchni gruntów objętych scaleniem i podziałem.

Warto zauważyć, że sporządzanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z „przepisami odrębnymi” to również uwzględnienie zasady, zgodnie z którą „akty prawa miejscowego nie mogą regulować materii należących do przepisów wyższego rzędu i nie mogą być sprzeczne z nimi” (wyrok NSA z dnia 16 marca 2001 r., IV SA 385/99, LEX nr 53377).

Co więcej, określenie zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości nie może być utożsamiane z określeniem zasad podziału geodezyjnego nieruchomości objętych ustaleniami planu. Ustawodawca nie upoważnił bowiem organu stanowiącego gminy do zawierania w planie takich regulacji. Tym samym Rada określając zasady i warunki scalania i podziału dla nieruchomości objętych ustaleniami planu będzie zobowiązana do uwzględnienia różnicy pomiędzy tymi odrębnymi postępowaniami i do niezamieszczania w treści planu zapisów dotyczących podziału geodezyjnego.

Ustawodawca wskazuje bowiem wprost na konieczność uwzględnienia warunków wprowadzonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wyłącznie w przypadku scalania i podziału nieruchomości. W art. 102 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami stwierdza bowiem, że gmina może dokonać scalania i podziału nieruchomości, o którym mowa w art. 101 ust. 1 tej ustawy. Szczegółowe warunki scalania i podziału nieruchomości określa plan miejscowy, co wiąże się ściśle ze wskazanymi wyżej przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, upoważniającymi organy gminy do zamieszczania tego typu regulacji w planie miejscowym. W przypadku postępowania podziałowego w art. 93 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami ustawodawca stwierdza natomiast, że podziału nieruchomości można dokonać, jeżeli jest on zgodny z ustaleniami planu miejscowego. W razie braku tego planu stosuje się przepisy art. 94. Zgodność z ustaleniami planu, o których mowa w tym przepisie nie oznacza uprawnienia do zamieszczania w planie warunków podziału – owe ustalenia mogą dotyczyć wyłącznie przeznaczenia terenu i możliwości jego zagospodarowania, o czym rozstrzyga

sam ustawodawca, stwierdzając w art. 93 ust. 2, że zgodność z ustaleniami planu w myśl ust. 1 dotyczy zarówno przeznaczenia terenu, jak i możliwości zagospodarowania wydzielonych działek gruntu.

Podkreślenia wymaga, że wynikiem scalenia i podziału jest przekształcenie niekorzystnie ukształtowanych nieruchomości w celu umożliwienia ich wykorzystania i zainwestowania zgodnie z przeznaczeniem w planie miejscowym. Proces scalenia i podziału zachodzi wówczas, jeżeli zgodnie ze wskazaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego postępowaniem tym obejmuje się większą ilość nieruchomości, a wydzielone działki w wyniku podziału zawierają się w granicach nieruchomości sprzed podziału.

Szczegółowe warunki scalenia i podziału nieruchomości określa plan miejscowy, a o przystąpieniu do tego postępowania decyduje rada gminy w drodze odrębnej uchwały. W pierwszej kolejności dokonuje się scalenia, czyli zniesienia dotychczasowych istniejących granic działek, a następnie opracowuje się geodezyjny projekt podziału tego obszaru na nowe działki gruntowe, umożliwiające ich zainwestowanie zgodnie ze wskazaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W ocenie organu nadzoru podkreślenia wymaga, że dodatkowym argumentem przemawiającym za koniecznością zawarcia w treści uchwały szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości jest także określone w nim przeznaczenie terenów.

O ile zasadnym jest odstępnie od określenia zasad scalania i podziału dla terenów oznaczonych symbolami: 1-3 ZI, 1-3 G, 1-4 IT, 1 KDGP, 2KDGP, 1-4KDL, 1-2 KDD, o tyle, w ocenie organu nadzoru, brak jest podstaw do odstąpienia od określenia zasad scalania i podziału dla terenów oznaczonych symbolami 1 KL, 1UP, 2UP, 3UP, 4UP, 5UP, 6UP, 1U, 2U, 3U oraz 1US i 2US.

Wprowadzenie zasad scalania i podziału są wymagane, a nie zostały określone, dla terenów oznaczonych symbolami 1KL, 1UP, 2UP, 3UP, 4UP, 5UP, 6UP, 1U, 2U, 3U oraz 1US i 2US, niemniej jednak stwierdzenie nieważności wyłącznie ustaleń treści planu oraz rysunku planu wyłącznie dla tych terenów powodowałoby brak możliwości wykonywania planu w pozostałym zakresie i podejmowania działań na jego podstawie. Stwierdzenie nieważności ustaleń planu i rysunku planu tylko w zakresie terenów oznaczonych symbolami 1KL, 1UP, 2UP, 3UP, 4UP, 5UP, 6UP, 1U, 2U, 3U oraz 1US i 2US powodowałoby, że po ogłoszeniu przedmiotowej uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego i jej wejściu w życie obowiązywałyby wyłącznie ustalenia dotyczące dróg publicznych, terenów infrastruktury technicznej, terenów infrastruktury technicznej – gazownictwa i tereny lasów.

Powyższe, w ocenie organu nadzoru, uzasadnia orzeczenie o nieważności przedmiotowej uchwały w całości.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzam jak na wstępie.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 163, poz. 1270 z późn. zm.) niniejsze rozstrzygnięcie może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, za pośrednictwem Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Dolnośląski:
Aleksander Marek Skorupa

3474

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NK-N.4131.737.2011.JK8

Wrocław, dnia 20 września 2011 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Rady Powiatu w Lubinie nr XV/120/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat za usuwanie pojazdów z dróg na koszt właściciela oraz za przechowywanie usuniętych pojazdów na parkingu strzeżonym.

Uzasadnienie

Na sesji dnia 30 sierpnia 2011 r. Rada Powiatu w Lubinie podjęła uchwałę nr XV/120/2011 zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat za usuwanie pojazdów z dróg na koszt właściciela oraz za przechowywanie usuniętych pojazdów na parkingu strzeżonym.

Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru w dniu 1 września 2011 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż uchwała ta narusza w sposób istotny art. 130a ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.) w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (t.j. Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), co stanowi podstawę do stwierdzenia jej nieważności.

Podstawę prawną podjęcia uchwały przez Radę Powiatu w Lubinie stanowi art. 12 pkt 7 ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 130a ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Podkreślenia wymaga, że mocą art. 1 pkt 10 ustawy z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 152, poz. 1018) zostało nadane nowe brzmienie ust. 5c i ust. 6 artykułu 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym. Zmiana ta weszła w życie z dniem 21 sierpnia 2011 r.

Norma kompetencyjna art. 130a ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym upoważnia i jednocześnie zobowiązuje radę powiatu do ustalenia corocznie, w drodze uchwały, wysokości opłaty za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie (w ramach zadań wymienionych w art. 130a ust.1 i 2), a także do określenia wysokości kosztów usunięcia pojazdu o których mowa w art. 130a ust. 2a.

Podjętą uchwałę w oparciu o zacytowaną delegację ustawową, Rada ustanowiła przepisy powszechnie obowiązujące na terenie powiatu - w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym. Wymaga jednak podkreślenia, iż przyjęta przez Radę Powiatu w Lubinie uchwała nie zawiera elementu obligatoryjnego, wymaganego wymienionym przepisem. Zgodnie bowiem z art. 130a ust. 6 Prawo o ruchu drogowym „*Rada powiatu, biorąc pod uwagę konieczność sprawnej realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz koszty usuwania i przechowywania pojazdów na obszarze danego powiatu, ustala corocznie, w drodze uchwały, wysokość opłat, o których mowa w ust. 5c, oraz wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a (...).*” Odnosząc się zatem do zapisu art. 130a ust. 2a tej ustawy czytamy „*Od usunięcia pojazdu odstępuje się, jeżeli przed wydaniem dyspozycji usunięcia pojazdu lub w trakcie usuwania ustaną przyczyny jego usunięcia. Jeżeli wydanie dyspozycji usunięcia pojazdu w przypadkach, o których mowa w ust. 1 lub 2, spowodowało powstanie kosztów, do ich pokrycia jest obowiązany właściciel pojazdu. Przepis ust. 10i stosuje się odpowiednio*”. Należy stwierdzić, iż w przedmiotowej uchwale nie zawarto stosownej regulacji (wymienionej w ust. 6, szczegółowo zaś określonej w ust. 2a), a dotyczącej ustalenia wysokości kosztów w przypadku odstąpienia od usunięcia pojazdu (w warunkach określonych w ust. 1 lub 2), kiedy wydanie dyspozycji usunięcia pojazdu, spowodowało jednak powstanie kosztów, do pokrycia których zobowiązany będzie właściciel pojazdu lub inna osoba uprawniona (ust. 10h, 10d, 10i).

Brak stosownej regulacji w tym zakresie przesądza o istotnej wadliwości niniejszej uchwały. Powszechnie obowiązujący charakter zawartych w uchwale norm prawnych zobowiązuje bowiem do formułowania ich w taki sposób, by delegacja ustawowa realizowana była precyzyjnie i kompleksowo.

Ustalenie wszystkich niezbędnych elementów i zawarcie ich w treści przedmiotowej uchwały jest zatem bezwzględny obowiązkami, od którego wskazany organ nie może się uchylić.

W § 1 ust. 1 uchwały zawarto jedynie postanowienie, zgodnie z którym „Ustala się stawki opłat za usuwanie pojazdów z dróg na koszt właściciela oraz za przechowywanie usuniętych pojazdów na parkingu strzeżonym, zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały”. Należy zauważyć, że Rada Powiatu prawidłowo wypełniła dyspozycję z art. 130a ust. 6 w części dotyczącej ust. 5c, określając w uchwale wysokość opłaty, w sytuacji kiedy pojazd zostaje usunięty z drogi i umieszczony na parkingu strzeżonym do czasu uiszczenia opłaty za jego usunięcie i przechowywanie, nie uwzględniła jednak odpowiedniego zapisu w przypadku, o którym mowa w ust. 2a. Organ jednostki samorządu terytorialnego jest zobowiązany uwzględnić wszystkie wskazane w ustawie elementy. Tylko bowiem zawarcie wszystkich elementów obligatoryjnych w postanowieniach uchwały będzie gwarancją prawidłowego wypełnienia delegacji ustawowej. Tworzenie aktów normatywnych z pominięciem istotnych elementów objętych upoważnieniem ustawowym jest działaniem istotnie naruszającym prawo, co w konsekwencji uzasadnia wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego stwierdzającego nieważność tej uchwały w całości.

W ocenie organu nadzoru przedmiotowa uchwała nie wyczerpuje w pełni dyspozycji przepisu art. 130a ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym, nie zawiera ona minimum postanowień, które zgodnie z zapisem ustawowym powinna określać.

Należy zaznaczyć, że brak określenia w uchwale wszystkich elementów obligatoryjnych powoduje sprzeczność z prawem całego aktu (por. wyrok NSA z dnia 11 czerwca 2003 roku, sygn. akt II SA/Ka 472/03, niepubl.). Cytowany przepis jest bowiem normą o charakterze iuris cogentis, co oznacza, że niespełnienie którejkolwiek z przesłanek w nim wyrażonych skutkuje zawsze bezwzględną nieważnością aktu wydanego na jego podstawie.

Zgodnie z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Pochodną zasady demokratycznego państwa prawnego jest zasada legalizmu określona w art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którą organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Zasada ta niewątpliwie dotyczy również działalności organów jednostek samorządu terytorialnego. Należy w tym miejscu zastrzec, że konstytucyjnie gwarantowana samodzielność gminy, powiatu czy samorządu województwa nie uzasadnia odstępstwa od opisanej zasady legalizmu. Zastrzeżenie to należy odnieść przede wszystkim do sfery imperium funkcjonowania organów tych jednostek, w tym, przyznanych im kompetencji prawotwórczych. W konsekwencji, podejmując akt prawa miejscowego na podstawie upoważnienia ustawowego (art. 94 Konstytucji RP), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co kwalifikowane jest jako istotne naruszenie prawa.

Tym samym uchwałę Nr XV/120/2011 Rady Powiatu w Lubinie z dnia 30 sierpnia 2011 r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat za usuwanie pojazdów z dróg na koszt właściciela oraz za przechowywanie usuniętych pojazdów na parkingu strzeżonym, ze względu na wyżej opisane nieprawidłowości, należy uznać za wadliwą, co czyni stwierdzenie jej nieważności uzasadnionym i koniecznym.

Dodatkowo należy wskazać, że określone w przedmiotowej uchwale w § 1 ust. 1 stawki opłat za usuwanie pojazdów i ich przechowywanie, zostały skierowane tylko i wyłącznie do jednego podmiotu – właściciela pojazdu, który będzie zobowiązany do ponoszenia omawianych kosztów. Zgodnie zaś z unormowaniem ustawowym z art. 130a ust. 10i (do którego odsyła art. 130a ust. 10h i art. 130a ust. 2a) „Jeżeli w chwili usunięcia pojazd znajdował się we władaniu osoby dysponującej nim na podstawie innego niż własność tytułu prawnego, osoba ta jest zobowiązana solidarnie do pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 10h.”. W przedmiotowej uchwale Rada zawęziła zatem krąg podmiotów zobowiązanych do ponoszenia ww. kosztów, wyłącznie do właściciela pojazdu, niezgodnie z regulacją ustawową, modyfikując wolę ustawodawcy.

Organ stanowiący nie powinien w uchwale dokonywać powtórzeń ustawowych, ani dokonywać modyfikacji zapisów ustawowych. Stanowi o tym § 118 w zw. z art. 143 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie Zasad techniki prawodawczej (Dz. U. Nr 100, poz. 908). Zgodnie z § 118 tego rozporządzenia „W rozporządzeniu (tutaj w związku z § 143 uchwała jako akt prawa miejscowego) nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej oraz przepisów innych aktów normatywnych”.

Ponadto orzecznictwo wielokrotnie wskazywało, że powtórzenia i modyfikacje, jako wysoce dezinformujące, stanowią istotne naruszenie prawa (wyrok NSA z 16 czerwca 1992 r., ONSA 1993/2/44; wyrok NSA z 14 października 1999 r., OSS 2000/1/17; wyrok NSA 6 czerwca 1996 r., sygn. SA/Wr 2761/95, nie opubl.). Powtarzanie regulacji ustawowych, bądź ich modyfikacja i uzupełnienie przez przepisy uchwały może bowiem prowadzić do odmiennej czy sprzecznej z intencjami ustawodawcy interpretacji. Trzeba, bowiem liczyć się z tym, że powtórzony czy zmodyfikowany przepis będzie interpretowany

w kontekście uchwały, w której go zamieszczono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy. W takim kontekście, zjawisko powtarzania i modyfikacji w aktach prawnych przepisów zawartych w aktach hierarchicznie wyższych, należy uznać za niedopuszczalne.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu powiatu wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 163, poz. 1270 z późn. zm.) niniejsze rozstrzygnięcie może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, za pośrednictwem Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Dolnośląski:
Aleksander Marek Skorupa

3475

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NK-N.4131.422.2011.MS6-2

Wrocław, dnia 20 września 2011 r.

ROZSTRZYgniĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.)

stwierdzam nieważność

§ 7 w zakresie zapisu „z mocą obowiązywania od dnia 1 września 2011 r.” uchwały Rady Gminy Jerzmanowa z dnia 24 sierpnia 2011 r. nr X/68/2011 w sprawie ustalenia opłat za świadczenia Przedszkola Gminnego w Jerzmanowej.

Uzasadnienie

Rada Gminy Jerzmanowa na sesji w dniu 24 sierpnia 2011 r. podjęła m.in. uchwałę nr X/68/2011 w sprawie ustalenia opłat za świadczenia Przedszkola Gminnego w Jerzmanowej.

Badana uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 29 sierpnia 2011 r., przestana pismem o sygn. OR.I.0001.45.2011 z dnia 26 sierpnia 2011 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, iż § 7 uchwały, we fragmencie „z mocą obowiązywania od dnia 1 września 2011 r.”, w sposób istotny narusza art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. 2010 r. Nr 17, poz. 95) zwanej dalej także ustawą, w związku z art. 88 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Uchwałą nr X/68/2011 Rada Gminy Jerzmanowa ustaliła opłaty za świadczenia Przedszkola Gminnego w Jerzmanowej. W § 7 uchwały zapisano, iż uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z mocą obowiązywania od dnia 1 września 2011 r.

Istotnym jest, że warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie (art. 88 ust. 1 Konstytucji). Konstytucja wyklucza możliwość wejścia w życie aktu prawnego o charakterze normatywnym bez ogłoszenia go w ustawowo przewidzianym trybie. Przepis art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały, zaś zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa powołana wyżej ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (art. 42 ustawy o samorządzie gminnym).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe. Art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych mówi, iż: „1. Akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba, że dany akt normatywny określi termin dłuższy. 2. W uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w Dzienniku Urzędowym.(...) Art. 5. Przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.” Artykuł zaś 13 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, w punkcie 2, mówi o tym, iż „w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się (...) 2. akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy”.

Jak wynika z cytowanych wyżej przepisów ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych warunkiem wejścia w życie uchwały, stanowiącej akt prawa miejscowego, jest jej ogłoszenie w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Ponadto ustawodawca wprowadził jako zasadę 14-dniowy okres *vacatio legis* z możliwością jego skrócenia w przypadkach uzasadnionych.

Przedmiotowa uchwała Rady Gminy Jerzmanowa, będąca aktem prawa miejscowego, zawiera w § 7 uchwały zapis o mocy obowiązywania uchwały od dnia 1 września 2011 r., a więc przed upływem 14 dni od dnia jej ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Merytoryczne przesłanki wprowadzenia danego aktu ze wsteczną mocą obowiązującą wynikają z przepisów Konstytucji, w szczególności z jej art. 2, art. 7, art. 42 ust. 1 i art. 88 ust. 1. Jednakże zdaniem organu nadzoru brak podstaw do zastosowania tych przepisów do treści przedmiotowej uchwały Rady Gminy Jerzmanowa.

W orzeczeniu z dnia 29 stycznia 1992 r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że „przy przyjmowaniu modelu państwa prawnego, mimo iż zakaz retroaktywności nie jest wyśłowiony w żadnej normie konstytucyjnej stwierdzić należy, iż w systemie prawa polskiego obowiązuje, a to na mocy art. 1 Konstytucji, względny zakaz retroakcji. Zakaz ten jest o tyle względny, o ile treść danego prawa była niegodziwa lub społecznie szkodliwa” (K 15/91, OTK 1992, nr 1, poz. 8).

W wielu orzeczeniach Trybunał Konstytucyjny podkreślał, że zakaz ten nie ma charakteru bezwzględego, absolutnego i w sytuacjach nadzwyczajnych ustawodawca może od niego odstąpić (zob. np. wyrok TK z dnia 24 października 2000 r., K 12/00, OTK 2000, nr 7, poz. 255). Odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne wtedy, gdy „jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenionej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji” (wyrok z dnia 31 stycznia 2001 r., P 4/99, OTK 2001, nr 1, poz. 5), „a jednocześnie realizacja tej zasady nie jest możliwa bez wstecznego działania prawa” (wyrok TK z dnia 7 lutego 2001 r., K 27/00, OTK 2001, nr 2, poz. 29).

Uchwałą nr X/68/2011 w sprawie ustalenia opłat za świadczenia Przedszkola Gminnego w Jerzmanowej, Rada Gminy Jerzmanowa podwyższyła opłaty za godzinę zajęć opiekuńczo-wychowawczych z 0,079% minimalnego wynagrodzenia za pracę, (opłaty te obowiązywały na podstawie uchwały nr XXXVII/248/2009 z dnia 30 listopada 2009 r.), do wysokości 0,158 % minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Zdaniem organu nadzoru obciążenie wyższymi opłatami za przedszkola nie znajduje uzasadnienia w nadaniu uchwale nr X/68/2011 mocy wstecznej od dnia 1 września 2011 r., a więc przed upływem

14 dniowego *vacatio legis* od dnia ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Uzasadnienia dla nadania mocy wstecznej przedmiotowej uchwale nie dostarcza także argumentacja Przewodniczącego Rady, iż poprzednie opłaty obowiązywały tylko do 31 sierpnia 2011 r. (pismo o sygn. OR-I.0001.50.2011 z dnia 12 września 2011 r.).

Wskazać należy, iż art. 5 ustawy dopuszcza nadanie aktowi normatywnemu mocy wstecznej, ale tylko, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Moc wsteczna może dotyczyć tylko przyznania praw, nie można zaś stosować tego przepisu do nakładania obowiązków, w tym do nakładania opłat za godzinę świadczenia przedszkolnego w wysokości dwukrotnie wyższej od poprzednio obowiązującej w gminie.

Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji), a zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, iż każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy.

Zgodnie z art. 88 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, warunkiem wejścia w życie aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa (art. 88 ust. 2 Konstytucji). Ogłoszenie jest niezbędnym warunkiem wejścia w życie wszystkich rodzajów aktów prawnych, tak powszechnie obowiązującego prawa, jak i aktów prawa miejscowego. Jest to zasada niezwykle ważna, gdyż oznacza ona, że akt prawny, który nie został należycie ogłoszony prawnie nie istnieje, nie może zatem obowiązywać i wywoływać skutków prawnych. Tak więc nie można nałożyć dwukrotnie wyższych od poprzednio obowiązujących opłat za godzinę świadczenia przedszkola, przed upływem, wymaganego ustawą, 14 dniowego okresu *vacatio legis*.

Należy nadmienić także, iż współcześnie obowiązuje zasada, że nieznanomość prawa szkodzi, a nikt nie może się tłumaczyć nieznanomością prawa. Skoro zasada ta nadal jest wiążąca, to obowiązkiem organów stanowiących prawo, w tym Rady Gminy Jerzmanowa, jest dopełnienie warunku ogłoszenia aktu prawnego, co umożliwi dopiero zapoznanie się z jego treścią obywatelom.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski:
Aleksander Marek Skorupa

3476

**INFORMACJA
DOLNOŚLĄSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW**

z dnia 19 września 2011 r.

**o wpisie zabytku nieruchomego do rejestru na podstawie art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r.
o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.)**

- 1) Bogatynia, gm. loco, pow. zgorzelecki, budynek mieszkalny, położony przy ul. Listopadowej 15 na działce 76, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 08.02.2011 r. nr rejestru A/4883.
- 2) Bogatynia, gm. loco, pow. zgorzelecki, budynek mieszkalny, położony przy ul. Waryńskiego 30 na działce nr 4, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 10.02.2011 r. nr rejestru A/4885.
- 3) Bolesławiec, gm. loco, pow. loco, zespół budowlany Zakładu Włókienniczego „Saltex”, część dawnego zespołu przędzalni i tkalni bawełny „Concordia”, położony przy ul. Orlej 3 na działkach nr 119/11 i 119/12, złożony z: budynku szwalni, magazynowo-administracyjnego i warsztatu, budynku magazynowego I, budynku dziewiarni, budynku biurowego, budynku magazynowego II z łącznikiem komunikacyjnym, bramy wjazdowej z fragmentem ogrodzenia wraz z otoczeniem tych obiektów w granicach działek nr 119/11 i 119/12, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 24.06.2011 r. nr rejestru A/5266/1-7.
- 4) Bukowiec, gm. Mysłakowice, pow. jeleniogórski, willa położona przy ul. Tokarskiej 17 wraz z otoczeniem w granicach działek nr 27/1 i 27/2, zostały wpisane do rejestru zabytków decyzją z dnia 13.07.2011 r. nr rejestru A/5277/1-2.
- 5) Dąbrowica, gm. Mysłakowice, pow. jeleniogórski, kościół ewangelicki, obecnie filialny rzymskokatolicki pw. św. Matki Bożej Jasnogórskiej, położony na działce 75 AM 1, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 23.02.2011 r. nr rejestru A/4905.
- 6) Domasław, gm. Kobierzyce, pow. wrocławski, budynek bramny, obecnie budynek mieszkalny, położony przy ul. Wrocławskiej nr 34 na dz. nr 171/4, i mur wokół kościoła pw. św. Wojciecha Biskupa i Męczennika, położony na dz. nr 171/5, 171/7, 171/8, zostały wpisane do rejestru zabytków decyzją z dnia 27.02.2009 r. nr rejestru A/1132/1-2.
- 7) Dzierżonów, gm. loco, pow. loco, budynek parowozowni wachlarzowej, położony przy ul. Kolejowej nr 8b na dz. nr 37/21 AM-2, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 27.01.2011 r. nr rejestru A/4881.
- 8) Grodziszczce, gm. Stoszowice, pow. ząbkowicki, ruina pawilonu z wieżą widokową, położona na dz. nr 466/10 AM-1, została wpisana do rejestru zabytków decyzją z dnia 06.07.2011 r. nr rejestru A/5275.
- 9) Henryków, gm. Ziębice, pow. ząbkowicki, historyczny układ urbanistyczny miejscowości został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 25.02.2011 r. nr rejestru A/4907.
- 10) Księżyce, gm. Wiązów, pow. strzeliński, kościół filialny pw. św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Marii Panny, położony na działce 45, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 07.06.2011 r. nr rejestru A/5247.
- 11) Legnica, pow. loco, budynki zespołu dawnej gazowni: dawna piecownia i kotłownia, dawna wieża amoniakalna, położone przy ul. Ścinawskiej na dz. 200/9, zostały wpisane do rejestru zabytków decyzją z dnia 02.03.2011 r. nr rejestru A/4961/1-2.
- 12) Legnica, pow. loco, mur dziedzińca więziennego przy budynku dawnego aresztu policyjnego, położony przy ul. Daszyńskiego nr 18 na dz. nr 217, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 18.01.2011 r. nr rejestru A/1456.
- 13) Mirsk, gm. loco, pow. lwówecki, willa położona przy ul. Kpt. Betleja 26 wraz z otoczeniem tego obiektu w granicach działki nr 358/7, zostały wpisane do rejestru zabytków decyzją z dnia 04.07.2011 r. nr rejestru A/5267/1-2.
- 14) Mirsk, gm. loco, pow. lwówecki, zabudowa śródrynkowa: dawny budynek sądu, łącznik między ratuszem i dawnym sądem, dobudówka ratusza, położona przy Pl. Wolności 39 i 40, została wpisana do rejestru zabytków decyzją z dnia 25.02.2011 r. nr rejestru A/4884/1-3.
- 15) Mysłakowice, gm. loco, pow. jeleniogórski, zespół budowlany obecnych Zakładów Przemysłu Lniarskiego „Orzeł”, położony przy ul. Daszyńskiego 16 na działkach nr 1192/29 i 1365, złożony z budynków: przędzalni, tkalni, siłowni energetycznej, magazynu, budynku produkcyjno-magazynowego, stacji trafo, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 28.02.2011 r. nr rejestru A/4906/1-6.
- 16) Nowa Ruda, gm. loco, pow. kłodzki, budynek maszynowni szybu „Lech”, położony na dz. 105/14 AM-3, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 27.01.2011 r. nr rejestru A/4882.

- 17) Oborniki Śląskie, gm. loco, pow. trzebnicki, kościół ewangelicki, obecnie parafialny rzymskokatolicki pw. św. Judy Tadeusza i św. Antoniego Padewskiego, położony na działce nr 10, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 04.08.2011r. nr rejestru A/5284.
- 18) Oleśnica, pow. loco, budynek mieszkalny, położony przy ul. Bocianiej 11 na działce nr 16/2, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 29.07.2011 r. nr rejestru A/5283.
- 19) Sulistrowice, gm. Sobótka, pow. wrocławski, kościół parafialny rzymskokatolicki pw. Najśw. Serca Pana Jezusa, położony na dz. nr 185 AM-1, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 15.04.2011 r. nr rejestru A/5081.
- 20) Wrocław, pow. loco, budynek Generalnej Komendantury, obecnie budynek Śląskiego Okręgu Wojskowego, położony przy ul. Sztabowej nr 28-30 na dz. nr 41 AM-33, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 23.05.2011 r. nr rejestru A/5244.
- 21) Wrocław, pow. loco, budynek główny dawnych zakładów koncernu Rheinmetall Borsig, następnie Delta Hydral i PZL-Hydral SA, położony przy ul. Bierutowskiej nr 57/59 na dz. nr 2/33 AM-12, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 18.07.2011 r. nr rejestru A/5279.
- 22) Wrocław, pow. loco, budynek kotłowni kolejowej stacji Wrocław Główny, położony przy ul. Paczkowskiej na dz. nr 4/81 AM-42, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 18.07.2011 r. nr rejestru A/5278.
- 23) Wrocław, pow. loco, budynek przepompowni „Szczytniki”, położony przy al. Jana Kochanowskiego nr 6a na dz. nr 3/9 AM-7, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 07.07.2011 r. nr rejestru A/5276.
- 24) Wrocław, pow. loco, dom dyrektorów w Zespole Szkół Rzemiosł Budowlanych i Wyższej Szkoły Budowy Maszyn, obecnie budynek administracyjno-dydaktyczny Politechniki Wrocławskiej, położony przy ul. Rozbrat nr 7 na dz. 43 AM-15, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 24.05.2011 r. nr rejestru A/5050.
- 25) Wrocław, pow. loco, dom Stowarzyszenia Popierania Życia Zgodnego z Naturą, położony przy ul. Wojciecha z Brudzewa nr 8 na dz. nr 5/2 AM-7, został wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 15.03.2011 r. nr rejestru A/5024.
- 26) Wrocław, pow. loco, plebania kościoła pw. św. Wincentego, obecnie katedry greckokatolickiej, położona przy ul. Łaciarskiej nr 34 na dz. nr 10/12 AM-27, została wpisana do rejestru zabytków decyzją z dnia 14.04.2011 r. nr rejestru A/5080.

Zastępca Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
we Wrocławiu:
Ewa Kica

-
- Informacja o warunkach rozpowszechniania i prenumeraty Dziennika Urzędowego Województwa Dolnośląskiego:
    - 1) egzemplarze bieżące i z lat ubiegłych, w miarę posiadanych rezerw można nabywać w Redakcji Dziennika Urzędowego Województwa Dolnośląskiego, pl. Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław, pok. 1178, tel. 71/340-66-21, fax. 71/340-66-47, e-mail: dziennik@duw.pl
    - 2) w przypadku prenumeraty, na podstawie nadesłanego zamówienia do Redakcji Dziennika Urzędowego Województwa Dolnośląskiego, pl. Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław, tel. 71/340-66-21, fax. 71/340-66-47, e-mail: dziennik@duw.pl
  - Informacja o czasie i miejscu, w którym wyłożone są do powszechnego wglądu zbiory Dziennika Urzędowego wraz ze skorowidzami:
    - 1) Biblioteka Urzędowa Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, pl. Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław, pok. 3004–3005, w godz. 9–15 (pn.–pt.), tel. 71/340-62-54
    - 2) Internet na stronie: <http://www.duw.pl>

Wydawca: Wojewoda Dolnośląski
Redakcja: Wydział Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Redakcja Dziennika Urzędowego Województwa Dolnośląskiego, 50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1, tel. 71/340-66-21, e-mail: a.augustynowicz@duw.pl
Skład druk i rozpowszechnianie: Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu – Wydział Nadzoru i Kontroli, 50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1, tel. 71/340-66-21, e-mail: dziennik@duw.pl

---

Tłoczono z polecenia Wojewody Dolnośląskiego w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu – Wydział Nadzoru i Kontroli
50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1